

Številka: 010-179/2020/85
Ljubljana, 15. 2. 2021
EVA
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE Gp.gs@gov.si
ZADEVA: Strateške usmeritve in prioritete inšpektoratov oziroma inšpekcij v letu 2021 – PREDLOG ZA OBRAVNAVO
1. Predlog sklepov vlade:
Na podlagi šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) in drugega odstavka 11.a člena Zakona o inšpekcijskem nadzoru (Uradni list RS, št. 43/07 – uradno prečiščeno besedilo in 40/14) je Vlada Republike Slovenije naseji pod točko....dne.....sprejela
SKLEP:
Vlada Republike Slovenije je obravnavala »Strateške usmeritve in prioritete inšpektoratov oziroma inšpekcij v letu 2021«.
mag. Janja Garvas Hočevar V. D. GENERALNE SEKRETARKE
Sklep prejmejo: - ministrstva - vladne službe
2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:
/
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:
Boštjan Koritnik, minister za javno upravo Urška Ban, državna sekretarka Peter Pogačar, generalni direktor Direktorata za javni sektor Štefka Korade Purg, vodja sektorja, Direktorat za javni sektor Melita Nikše, sekretarka, Direktorat za javni sektor
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:
Pri pripravi gradiva niso sodelovali zunanji strokovnjaki.
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:
/
5. Kratek povzetek gradiva:
Drugi odstavek 11.a člena Zakona o inšpekcijskem nadzoru (Uradni list RS, št. 43/07 – uradno prečiščeno besedilo in 40/14, v nadaljevanju: Zakon o inšpekcijskem nadzoru) določa obveznost ministra, pristojnega za upravo, da do 1. marca tekočega leta vlado seznanj s strateškimi usmeritvami in prioriteta, ki izhajajo iz letnih programov dela inšpektoratov oziroma inšpekcij, kar je zbrano v prilogi.
6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE		
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE		
c)	administrativne posledice	NE		
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE		
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE		
e)	socialno področje	NE		
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> - nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja - razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna - razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	NE		
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:				
/				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1

SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki		Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1	
SKUPAJ				
OBRAZLOŽITEV:				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):				
<ul style="list-style-type: none"> - prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov, - odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov, - obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov. 				
II. Finančne posledice za državni proračun				
Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:				
<ul style="list-style-type: none"> - proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep, - projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in - proračunske postavke. 				
Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma				

ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

Gradivo nima finančnih posledic.

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:

- pristojnosti občin,
- delovanje občin,
- financiranje občin.

NE

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:

- Skupnosti občin Slovenije SOS: NE
- Združenju občin Slovenije ZOS: NE
- Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE

Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani:

- v celoti,
- večinoma,
- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani.

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:

NE

Gradivo ni bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja na podlagi 11. točke prvega odstavka 6. člena Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, 117/06 – ZDavP-2, 23/14, 50/14, 19/15 – odl. US, 102/15 in 7/18).

10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:

NE

11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:

NE

**Boštjan Koritnik
MINISTER**

PRILOGI:

- Strateške usmeritve in prioritete inšpektoratov oziroma inšpekcij v letu 2021
- Tabela: Inšpektorati/organi, ki bodo sodelovali v skupnih nadzorih 2021

STRATEŠKE USMERITVE IN PRIORITETE INŠPEKTORATOV OZIROMA INŠPEKCIJ V LETU 2021

OBRAZLOŽITEV:

Drugi odstavek 11.a člena Zakona o inšpekcijskem nadzoru določa, da minister, pristojen za upravo, do 1. marca tekočega leta seznaní Vlado Republike Slovenije s strateškimi usmeritvami in prioritetami, ki izhajajo iz sprejetih letnih programov dela inšpektoratov oziroma inšpekcij.

Ministrstvo za javno upravo je na tej podlagi tudi letos pozvalo ministrstva, da posredujejo strateške usmeritve in prioritete dela posamezne inšpekcije oziroma inšpektorata iz svoje pristojnosti, s tem, da upoštevajo naslednje:

- sistemske inšpekcijske nadzore (na podlagi količnika ocene tveganja in na podlagi izbranih aktualnih vsebinskih področij);
- prioritete inšpekcijske nadzore na osnovi prejetih pobud in prijav (pri katerih je prednostna obravnava upravičena z vidika javnega interesa, ker gre za zatrevane kršitve z večjimi finančnimi posledicami, večkratne kršitve, ki kažejo na očitno nezakonito poslovanje organa, ponavljajoče se kršitve oziroma večje število kršitev, kršitve, ki nakazujejo na neurejeno področje ali drugo problematiko; kadar gre za zadevo, v kateri je delo drugih organov ali inštitucij odvisno od ugotovitev inšpektorjev; kadar gre za več različnih prijav, ki se nanašajo na istega inšpekcijskega zavezanca);
- inšpekcijske nadzore na osnovi ostalih prejetih pobud in prijav, ki niso bili določeni kot prioritetni;
- prekrškovne postopke;
- skupne inšpekcijske nadzore in
- inšpekcijske nadzore na podlagi Zakona o interventnih ukrepih za pomoč pri omilitvi posledic drugega vala epidemije COVID-19 (Uradni list RS, št. 203/20) v zvezi z Zakonom o nalezljivih boleznih (Uradni list RS, št. 33/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/20 – ZIUZEOP, 142/20 in 175/20 – ZIUOPDVE).

Ministrstvo za javno upravo ocenjuje, da bo s sprejemom strateških usmeritev in prioritete vzpodbujena tudi javnost k zavedanju, da mora vsakdo spoštovati predpise in da osnovni namen inšpekcijskih nadzorov ni izrekanje sankcij, temveč zagotavljanje zakonitosti in urejenosti področij, ki sodijo v pristojnost posamezne inšpekcije.

V gradivu so na nekaterih mestih uporabljene tudi naslednje kratice nazivov inšpekcijskih organov:

- AKOS: Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije,
- AŽP: Javna agencija za železniški promet Republike Slovenije,
- FURS: Finančna uprava Republike Slovenije,
- IJS: Inšpektorat za javni sektor (ISJU – Inšpekcija za sistem javnih uslužbencev; UI – Upravna inšpekcija),
- IRSD: Inšpektorat Republike Slovenije za delo,
- IRSKGLR: Inšpektorat Republike Slovenije za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo,
- IRSKM: Inšpektorat Republike Slovenije za kulturo in medije,
- IRSNZ: Inšpektorat Republike Slovenije za notranje zadeve,
- IRSO: Inšpektorat Republike Slovenije za obrambo,
- IRSOP: Inšpektorat Republike Slovenije za okolje in prostor,
- IRSVNDN: Inšpektorat Republike Slovenije za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami,
- IRSŠŠ: Inšpektorat Republike Slovenije za šolstvo in šport,
- IRSI: Inšpektorat Republike Slovenije za infrastrukturo,
- JACL: Javna agencija za civilno letalstvo Republike Slovenije,
- JAZMP: Javna agencija Republike Slovenije za zdravila in medicinske pripomočke,
- MIRS: Urad Republike Slovenije za meroslovje v Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo, Sektor za meroslovni nadzor,
- TIRS: Tržni inšpektorat Republike Slovenije,

- UNP, SPI: Urad Republike Slovenije za nadzor proračuna, Sektor proračunske inšpekcije,
- UPPD: Urad Republike Slovenije za preprečevanje pranja denarja,
- URSP: Uprava Republike Slovenije za pomorstvo,
- URSK, IK: Urad Republike Slovenije za kemikalije, Inšpekcija za kemikalije,
- URSVS, IVS: Uprava Republike Slovenije za varstvo pred sevanji, Inšpekcija varstva pred sevanji,
- URSIV: Uprava Republike Slovenije za informacijsko varnost,
- URSJV, ISJV: Uprava Republike Slovenije za jedrsko varnost, Inšpekcija za sevalno in jedrsko varnost,
- UVHVVR: Uprava Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin,
- ZIRS: Zdravstveni inšpektorat Republike Slovenije.

1.1 INŠPEKTORAT REPUBLIKE SLOVENIJE ZA DELO

Inšpektorat RS za delo (inšpektorat) na področju delovnih razmerij ter varnosti in zdravja pri delu poleg obravnave prejetih prijav vsako leto **poostreno spremlja tista področja**, ki se glede na vsebino prijav in dejansko ugotovljenih kršitev, kot rezultat inšpekcijskih nadzorov, odražajo kot **najbolj tvegana z vidika zagotavljanja pravnega varstva delavcev**. Inšpektorat sicer v skladu z drugim odstavkom 14. člena Zakona o inšpekciji dela (Uradni list RS, št. 19/14 in 55/17, v nadaljevanju: ZID-1) **prednostno obravnava prijave, iz katerih nedvoumno izhaja verjetnost, da bodo izpolnjeni pogoji za izdajo prepovedne odločbe iz 19. člena tega zakona ali da gre za kršitev pravic večjega števila delavcev** pri zavezancu na podlagi predpisov, za nadzor nad katerimi je pristojen inšpektorat.

V letu 2020 so področje nadzora delovnih razmerij močno zaznamovale posledice koronavirusne bolezni, ki se je zanesla in razširila na območju Slovenije, zaradi česar je bila za celotno državo kar dvakrat razglašena epidemija. Inšpektoratu je bilo podeljenih več novih pristojnosti ter posledično tudi pooblastil. Z namenom **omilitve in odprave posledic koronavirusne bolezni** je bila namreč **sprejeta nova normativna ureditev**, poleg intervencijske zakonodaje pa so bili sprejeti tudi številni odloki Vlade RS za zaježitev in obvladovanje koronavirusne bolezni. V okviru intervencijske zakonodaje so bili, z namenom ohranitve delovnih mest, sprejeti različni začasni ukrepi, in sicer ukrep delnega povračila nadomestila plače delavcem na začasnem čakanju na delo, ukrep nadomestila plač delavcem zaradi odrejene karantene ali nezmožnosti opravljanja dela zaradi višje sile in ukrep delnega subvencioniranja skrajšanega polnega delovnega časa, ki sodijo v delovno področje inšpekcijskega nadzora inšpektorata. Omenjene institute bo inšpektorat nedvoumno poostreno nadziral ves čas trajanja ukrepov, pa tudi po morebitnem poteku trajanja ukrepov, saj inšpektorat kršitve ugotavlja tudi za nazaj. Ravno tako je bila inšpektoratu začasno podeljena pristojnost za nadzor nad izvajanjem prvega odstavka 39. člena Zakona o nalezljivih boleznih (Uradni list, RS, št. 33/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/20-ZIUZEOP, 142/20 in 175/20 – ZIUOPDVE, v nadaljevanju: ZNB), in sicer velja ukrep do 31. 12. 2021 z možnostjo podaljšanja (za 6 mesecev). Omenjena določba se nanaša na začasne ukrepe, ki jih lahko odredi Vlada RS, kadar z ukrepi, določenimi z ZNB, ni mogoče preprečiti, da se v Republiko Slovenijo zanesejo in v njej razširijo nalezljive bolezni.

Vsekakor bodo pri izvajanju njihovega dela pozorni tudi na posledice vpliva COVID-19 na spoštovanje preostalih institutov, ki sodijo v nadzor inšpektorata. Zavedajo se, da imajo obstoječe razmere številne neugodne posledice za gospodarstvo, s tem pa posledično tudi na delovna razmerja, in predvidevajo, da bodo v letu 2021 dobile še nove razsežnosti. V letu 2021 tako pričakujejo povečanje števila prijav, zato načrtujejo tudi manjše število **usmerjenih nadzorov**, ki jih bodo glede na obstoječe stanje izvajali z nekoliko drugačnimi poudarki. Več pozornosti kot usmerjenim nadzorom vnaprej določenih gospodarskih panog bodo namreč namenili izvajanju posameznih institutov delovnopravne zakonodaje, kar bodo lahko po novi metodologiji spremljali tudi v obliki prejetih prijav. V letu 2020 so namreč v informacijskem sistemu IS IRSD, ki služi beleženju in analizi podatkov o njihovem delu, vzpostavili tudi spremljanje prijav po posameznih institutih. Povedano pomeni, da lahko spremljajo in ocenijo tveganja tudi po vsebini in številu prijav o posameznih vrstah kršitev pravic delavcev (na primer plačilo za delo, evidence o izrabi delovnega časa in tako dalje), medtem, ko so do sedaj na podlagi statističnih podatkov lahko ocenjevali tveganja glede posameznih kršitev pravic le po dejansko ugotovljenih kršitvah in izrečenih ukrepih.

Na področju nadzora delovnopravne zakonodaje že več let ugotavljajo največ kršitev v zvezi s **plačilom za delo**, ki vključuje tudi **regres** za letni dopust. Ob tem je treba poudariti, da so navedene institute tudi poostreno nadzirali. Najbolj izstopajo kršitve v zvezi z regresom, plačilnim dnevom, beležijo pa tudi številne kršitve v zvezi z izdajo pisnega obračuna o plači. Zato bodo v letu 2021, enako kot v preteklem letu (v sodelovanju s Finančno upravo RS), posebno pozornost v okviru celoletnega poostrenega nadzora posvetili temu področju. Hkrati bodo preverjali spoštovanje določb Zakona o minimalni plači (Uradni list RS, št. 13/10, 92/15 in 83/18, v nadaljevanju: ZMinP), ki predstavlja najnižjo možno mesečno plačo, ki pripada zaposlenemu delavcu za polni delovni čas, tudi v primeru, če bi bila njegova plača po kolektivni pogodbi ali pogodbi o zaposlitvi sicer nižja. Iz minimalne plače pa so izvzeti vsi dodatki, določeni z zakoni in

drugimi predpisi ter s kolektivnimi pogodbami, del plače za delovno uspešnost in plačilo za poslovno uspešnost, dogovorjeno s kolektivno pogodbo ali pogodbo o zaposlitvi. Pri tem bodo na podlagi poziva Državnega sveta RS, ki je bilo podano ob obravnavi Poročila o delu Inšpektorata RS za delo za leto 2019, pozorni tudi na način obračuna minimalne plače ter nadomestil plače. Ravno tako so bili s strani predstavnikov delojemalcev opozorjeni, da so delodajalci zaradi nepravilnega razumevanja ZMinP napačno obračunavali doplačilo do minimalne plače.

Iz ugotovitev inšpekcijskih nadzorov, vsebine prijav in iz drugih informacij, ki jih prejemajo, še vedno ugotavljajo, da delodajalci ne vodijo **evidenc o izrabi delovnega časa** v skladu z zakonom, pri čemer že več let opozarjajo, da je Zakon o evidencah na področju dela in socialne varnosti (Uradni list RS, št. 40/06, v nadaljevanju: ZEPDSV) pomanjkljiv. Zato imajo inšpektorji velike težave pri ugotavljanju kršitev instituta delovnega časa ter zagotavljanja odmora in počitkov, do katerih še vedno prihaja, kar posledično dolgoročno vpliva tudi na zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu delavcev. Ocenjujejo, da bi bila sprememba omenjenega zakona več kot dobrodošla. V letu 2021 bodo pozorni tudi na morebitne kršitve v zvezi z izrabo letnega dopusta.

Pri izvajanju inšpekcijskega nadzora bodo v letu 2021 prav tako posebej pozorni na tako imenovane **prekarne oblike dela**, do katerih lahko prihaja tudi v okviru spletnih platform, ki v Sloveniji postajajo vse bolj razširjena oblika izvajanja storitev oziroma morebitnega opravljanja dela. Predpostavljajo, da postaja uporaba storitev, ki jih lastniki spletnih platform ponujajo preko spleta, vse bolj pogosta, tudi zaradi obstoječe epidemiološke situacije. Prekarne oblike dela namreč v praksi še naprej ostajajo problem. Delodajalci se še vedno precej pogosto odločajo zanje, delavcem pa se tako znižuje raven delovnopравnih in socialnih pravic. Celotna pristojnost inšpektorata na tem področju temelji na drugem odstavku 13. člena Zakona o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 21/13, 78/13 – popr., 47/15 – ZZSDT, 33/16 – PZ-F, 52/16 in 15/17 – odl. US, v nadaljevanju: ZDR-1), po katerem ni dopustno opravljati dela na podlagi pogodb civilnega prava, če obstajajo elementi delovnega razmerja v skladu s 4., v povezavi z 22. oziroma 54. členom tega zakona, razen v primerih, ki jih določa zakon (na primer začasno in občasno delo upokoencev). Menijo, da število kršitev, ki jih ugotavlja inšpektorat, ne odraža dejanskega razmaha tega pojava v praksi. Pri tem je treba upoštevati, da je ugotavljanje tovrstnih kršitev precej dolgotrajno in kompleksno, saj se ugotovljena kršitev pogosto nanaša na večje število delavcev, pri čemer je treba za vsakega delavca posebej ugotovljati in dokazovati obstoj vsakega od elementov delovnega razmerja. Ob tem morajo biti hkrati tudi pozorni, ali je morda delovno mesto sistemizirano oziroma ali obstajajo razlogi za sklenitev pogodbe o zaposlitvi za določen čas. Menijo, da jih na tem področju še vedno čakajo številne aktivnosti, kljub temu, da so po njihovi oceni v mnogih obravnavanih primerih z njihovim delovanjem na tem področju posledično dosegli zaposlitev delavcev.

Pri izvajanju inšpekcijskih nadzorov bodo pozorni tudi na morebitno **zagotavljanje dela delavcev drugemu uporabniku** v nasprotju s predpisi. Gre za tako imenovano atipično obliko dela, katera je v praksi neredko prisotna. Zagotavljanje dela delavcev uporabniku je sicer v skladu z zakonom vsako zagotavljanje dela delavcev, ki ga pravna ali fizična oseba, s katero ima delavec sklenjeno pogodbo o zaposlitvi, nudi uporabniku, pri katerem delavec opravlja delo pod nadzorom in v skladu z navodili uporabnika ali pretežno uporablja sredstva za opravljanje dela, ki so del delovnega procesa uporabnika. V praksi pa ugotavljajo, da delavce pogosto »posredujejo« k uporabniku delodajalci, ki nimajo dovoljenj oziroma niso vpisani v register ali v evidenco, temveč delavce uporabniku zagotavljajo pod krinko pogodb o poslovnem sodelovanju, pri čemer pa ima dejansko razmerje vse znake instituta zagotavljanja dela delavcev uporabniku. Zato bodo z aktivnostmi na tem področju nadaljevali tudi v letu 2021.

V skladu z določilom 23. člena Zakona o čezmejnem izvajanju storitev (Uradni list RS, št. 86/04 in 8/10, v nadaljevanju: ZČmIS) izvaja inšpektorat usmerjen nadzor nad tujimi delodajalci z vidika skladnosti čezmejnega izvajanja storitev z določbami tega zakona. Usmerjen nadzor se opravi na podlagi ocene tveganja, v okviru katere se opredelijo sektorji in okoliščine, v katerih tuji delodajalci najpogosteje čezmejno izvajajo storitve z napotnimi delavci oziroma v katerih so najpogosteje ugotovljene kršitve. Tako bodo v letu 2021 z usmerjenim nadzorom spremljali tudi **tuje delodajalce, ki izvajajo čezmejne storitve v Sloveniji oziroma napotujejo delavce na delo v Slovenijo.**

V skladu z Zakonom o nacionalnih poklicnih kvalifikacijah (Uradni list RS, št. 1/07 – uradno prečiščeno besedilo in 85/09, v nadaljevanju: ZNPK) je inšpektorat posebej sprejel tudi **Program rednih inšpekcijskih nadzorov pri izvajalcih postopkov za ugotavljanje in potrjevanje nacionalnih poklicnih kvalifikacij v letu 2021**.

Leto 2020 je tudi področje varnosti in zdravja pri delu zaznamovala epidemija koronavirusne bolezni. Širjenje SARS-CoV-2 je tako imelo močan vpliv tudi na delovanje pristojnih inšpektorjev s tega področja, saj je bilo podrejeno **preprečevanju širjenja novega koronavirusa ter varovanju delavcev**. Glede na izkušnje v preteklem letu se bodo tveganja zaradi širjenja novega koronavirusa prenesla v leto 2021, kar so upoštevali tudi v njihovih usmeritvah.

Na področju varnosti in zdravja pri delu bodo tudi v letu 2021 posebno pozornost namenili izvajanju **akcijskega načrta Resolucije o nacionalnem programu varnosti in zdravja pri delu 2018-2027** (Uradni list RS, št. 23/18). V njem so določeni ukrepi, ki se bodo izvajali do vključno leta 2021 ter izvajalci teh ukrepov, pomembno vlogo pa ima tudi inšpektorat. Akcijski načrt v delu, v katerega se aktivno vključuje inšpektorat, predvideva zmanjševanje števila nezgod pri delu za 20 % do leta 2027, ravno tako zagotovitev varne uporabe nevarnih kemičnih snovi v delovnem procesu ter nadomeščanje nevarnih kemikalij z manj nevarnimi in zagotovitev kakovostnega izvajanja strokovnih nalog varnosti pri delu. V letu 2021 bo delovanje inšpektorata povezano tudi s preprečevanjem kostno-mišičnih obolenj na delovnih mestih, s čimer bodo sledili kampanji EU OSHA iz Bilbaa ter pripravi in izvajanju programa izdelave in spodbujanja uporabe spletnih orodij za ocenjevanje tveganj OiRA skupaj z Ministrstvom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

Kot že omenjeno, se bodo morali tudi v letu 2021 spoprijeti z izzivi, ki jih bo prinašal **novi koronavirus**. Stopnji razširjenosti morebitnih okužb ter strategiji Vlade RS in medicinske stroke bo skladno z dodeljenimi pristojnostmi sledilo usmerjeno, po potrebi tudi prioritarno delovanje inšpektorata. V zvezi s tem načrtujejo tudi aktivno sodelovanje z ostalimi nadzornimi organi.

Ker so v letu 2020 ponovno ugotavljali, da na področju varnosti in zdravja pri delu ni bilo zaznati večjega napredka ter da delovanje tako delodajalcev, kakor tudi strokovnih delavcev, delavcev in njihovih predstavnikov ni zadosti aktivno in strokovno, bodo v letu 2021 dodatno vlogo namenili njihovem **ozaveščanju in usposabljanju**. Prav tako bi želeli aktivno vplivati na delovanje **specialistov medicine dela** v sodelovanju z ostalo medicinsko stroko.

V letu 2021 inšpektorat ne načrtuje izvajanja večjega števila **usmerjenih nadzorov**, bodo pa akcije nadzora glede na pozitivne izkušnje iz preteklosti trajale dalj časa. Ponovno bodo posebno pozornost namenili dejavnosti gradbeništva, ki predstavlja eno od najnevarnejših dejavnosti. Ravno tako bodo izvajali akcijo »represzentativni vzorec«, v okviru katere opravljajo nadzore pri s strani računalnika naključno izbranih delodajalcih. Ta akcija je pomembna s stališča zmanjševanja števila delodajalcev, ki še nikoli niso imeli inšpekcijskega nadzora s področja varnosti in zdravja pri delu. Omenjena akcija v letu 2020 zaradi izrednih razmer ter dodelitve novih pristojnosti in prioritete inšpektorjem ni bila izvedena v predvidenem obsegu. Ker v preteklem letu zaradi istih razlogov tudi nekaterih drugih načrtovanih akcij niso izvedli, izvedbo teh akcij načrtujejo v letu 2021. To velja za akcijo glede zagotavljanja varnega dela v dejavnosti gozdarstva ter glede zagotavljanja osebne varovalne opreme v industriji. V letu 2020 se je ponovno izpostavila problematika opravljanja delovnega procesa na varni delovni opremi, zato bodo ta dejavnik tveganja v letu 2021 vključili v izvedbo akcije, ki jo bodo izvajali glede osebne varovalne opreme v industriji. Ponovno bodo pozornost namenili tudi upravljanju z viličarji.

V zadnjih letih ugotavljajo, da se **povečuje število na inšpektorat prijavljenih nezgod pri delu**. Ker prav tako še vedno ocenjujejo, da veliko nezgod delodajalci vseeno ne prijavijo na inšpektorat, bodo v letu 2021 temu namenili večjo pozornost kot v preteklih letih. Inšpektorji bodo v zvezi s tem opravljali inšpekcijske nadzore na podlagi prejetih prijav ali pridobljenih informacij s strani Policije, Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije in Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije. Prav tako bodo pristojni inšpektorji obravnavali vse tiste nezgode pri delu, o katerih bodo obveščeni in zaradi katerih je prišlo do smrti delavcev, je ali bi lahko bilo ogroženo življenje delavcev, ali je prišlo do težjih poškodb delavcev.

Inšpektorat načrtuje naslednje **usmerjene nadzore na področju delovnih razmerij in na področju varnosti in zdravja pri delu**:

Usmerjeni nadzori, ki se bodo izvajali na obeh področjih nadzora:

1. Poostren nadzor nad izvajanjem predpisov o varnosti in zdravju pri delu in Akcija nadzora nad izvajanjem delovnopravne zakonodaje in predpisov s področja varnosti in zdravja pri delu na začasnih in premičnih gradbiščih

Usmerjeni nadzori s področja delovnih razmerij:

1. Poostren nadzor nad izvajanjem 131., 134. in 135. člena ZDR-1 in ZMinP
2. Poostren nadzor nad izvajanjem odpovedi pogodb o zaposlitvi iz poslovnega razloga ter zagotavljanjem letnih dopustov
3. Akcija nadzora delovnopravne zakonodaje v dejavnosti proizvodnje kruha, svežega peciva in slaščic ter pri delodajalcih, ki zagotavljajo hitro prehrano

V letu 2021 bodo na področju delovnih razmerij pri izvajanju vseh inšpekcijskih nadzorov (tako usmerjenih, kot tudi drugih) poseben poudarek namenili pravilnemu izvajanju začasnih ukrepov, sprejetih z intervencijsko zakonodajo kot tudi z njimi povezanih odlokov Vlade RS, ki sodijo v pristojnost inšpektorata.

Usmerjeni nadzori s področja varnosti in zdravja pri delu:

1. Akcija nadzora nad izvajanjem predpisov o varnosti in zdravju pri delu pri delodajalcih, izbranih na osnovi metodologije naključnih števil (reprezentativni vzorec)
2. Akcija nadzora delodajalcev v gozdarski dejavnosti
3. Akcija nadzora zagotavljanja uporabe osebne varovalne opreme (OVO) in varne delovne opreme

Pri izvedbi vseh navedenih usmerjenih nadzorov na področju varnosti in zdravja pri delu v letu 2021 bodo upoštevali tudi epidemiološke razmere ter ukrepe Vlade RS glede preprečevanja širjenja novega koronavirusa ter bodo pristojni inšpektorji nadzirali tudi izvajanje ukrepov za preprečevanje širjenja COVID-19 in zaščito delavcev.

V okviru prej navedenih usmerjenih akcij nadzora so pri nadzoru delodajalcev v gozdarski dejavnosti k sodelovanju povabili **IRSKGLR, gozdarsko inšpekcijo**. V Akciji nadzora delovnopravne zakonodaje v dejavnosti proizvodnje kruha, svežega peciva in slaščic ter pri delodajalcih, ki zagotavljajo hitro prehrano pa bodo po potrebi k sodelovanju povabili **Tržni inšpektorat RS in Finančno upravo RS**.

Poleg že navedenih usmerjenih akcij nadzora se bo inšpektorat na pobudo drugih organov nadzora vključeval v njihove usmerjene akcije, kadar bo izpostavljena problematika posegala tudi na delovno področje inšpektorata oziroma z drugimi organi nadzora izvajal skupne nadzore. Inšpektorat bo izvajal različne skupne akcije z drugimi inšpekcijskimi organi tudi na podlagi sklepov Inšpekcijskega sveta in v okviru regijske koordinacije.

Na **mednarodnem področju** bo v letu 2021 za inšpektorat največji izziv sodelovanje pri predsedovanju Slovenije Svetu EU v drugi polovici leta. Zato bo prvo polovico leta med drugim zaznamovala **priprava enega od dogodkov slovenskega predsedovanja**, in sicer organizacija in izvedba **sestanka Odbora glavnih inšpektorjev za delo pri Evropski komisiji** (SLIC – Senior Labour Inspectors Committee), ki bo predvidoma meseca oktobra.

Vključeni so v **sistem IMI**, spletno aplikacijo, ki nadzornim organom EU omogoča hitro in preprosto čezmejno upravno sodelovanje, pri čemer si bodo še naprej prizadevali za pravočasno in kakovostno izmenjavo informacij ter pomoč pri izvrševanju sankcij.

V okviru v letu 2019 ustanovljenega **Evropskega organa za delo (ELA)**, katerega namen je zagotavljati pravično in učinkovito izvrševanje pravil EU o mobilnosti delovne sile in koordinaciji sistemov socialne varnosti, naj bi nadzorni organi članic EU že v letu 2021 začeli izvajati usklajene in skupne inšpekcijske nadzore, v katere bo vključen tudi inšpektorat.

Socialna inšpekcija pri pripravi letnega programa dela upošteva pretekle ugotovitve in pogosteje zaznane nepravilnosti ter morebitne predloge ministrstva, pristojnega za socialno varstvo.

Socialna inšpekcija bo tudi v letu 2021 na področju delovanja centrov za socialno delo **prednostno obravnavala pobude**, iz katerih bo mogoče sklepati, da bi očitana nepravilnost **ogrožala koristi otrok**, in tiste, v katerih se očita nepravilnosti s področja obravnave **nasilja v družini**. Ukrepi za zaježitev širjenja koronavirusne bolezni so med drugim vplivali na povečanje stresa v družinah in povečanje konfliktnih situacij med družinskimi člani, zato se je po zaznanih podatkih zvišalo število tistih, ki se na centre za socialno delo obračajo po pomoč zaradi nasilja v družini oziroma ureditve razmerij med otroki in starši po razpadu družinske skupnosti.

Na področju obravnave **nasilja v družini** bodo zato posebno pozornost posvetili prvemu odzivu na informacije o nasilju v družini in oblikovanju načrtov pomoči za žrtve nasilja. V nadzoru bodo pregledali ravnanje najmanj 8 centrov za socialno delo oziroma 20 enot centrov za socialno delo.

Na najmanj 8 centrih za socialno delo oziroma 20 enotah centrov za socialno delo bo izveden nadzor nalog, povezanih s predhodnim svetovanjem in oblikovanjem mnenj v nepravdnih postopkih **urejanja razmerij med otroki in starši po razpadu zakonske skupnosti**.

Pri najmanj 6 centrih za socialno delo oziroma 18 enotah centrov za socialno delo bo izveden nadzor izvajanja nalog s področja **skrbništva**.

Zaradi povečanega števila prijav, ki vsebujejo očitke o predolgem **času odločanju v postopkih uveljavljanja pravic iz javnih sredstev**, bo pri najmanj 6 centrih za socialno delo oziroma 18 enotah centrov za socialno delo izveden nadzor s tega področja.

Zaradi razumljivih ukrepov za zaježitev širjenja novega koronavirusa izvajalci institucionalnega varstva ne morejo izvajati storitve v skladu z veljavnimi predpisi. V kolikor bo epidemiološka situacija omogočila izvajanje storitve v skladu z veljavnimi predpisi, bodo preverili zakonitost uveljavljanja **pravic do institucionalnega varstva** pri najmanj 18 izvajalcih institucionalnega varstva za starejše od 65 let.

Na področje **nudenja pomoči starejšim** se veže tudi nadzor nalog občin pri organiziranju in izvajanju socialne oskrbe. Nadzor bodo izvedli v najmanj 20 občinah.

Projektna enota za izvajanje projekta Odpravimo konflikte na delovnem mestu – ozaveščanje o možnosti posredovanja v sporu med delavcem in delodajalcem ter svetovanje delodajalcem, ki je financiran iz sredstev Evropskega socialnega sklada (80 %) in pripadajoče udeležbe Republike Slovenije (20 %), bo tudi peto leto delovala v skladu s predvidenimi cilji in namenom projekta, ki so: **promoviranje in izvajanje mirnega razreševanja sporov** med delavci in delodajalci ter **opolnomočenje delodajalcev glede zagotavljanja dostojnega dela zaposlenih**, zlasti varnega in zdravega delovnega okolja, z namenom preprečevanja delovnih sporov.

Zaradi epidemije koronavirusne bolezni so morali v letu 2020 prilagoditi izvedbo njihovih delavnic, saj so številni ukrepi omejevali združevanje ljudi v zaprtih prostorih nad določenim številom. Začeli so izvajati predavanja na daljavo s pomočjo telekomunikacijske opreme. V letu 2021 bo Projektna enota nadaljevala z **izvedbo delavnic in predavanj** na daljavo, prek spleta. Razširili bodo nabor tem spletnih predavanj, dvignili kakovost izvedbe in obstoječe vsebine nadgradili z najbolj aktualnimi, povezanimi s COVID-19, tako na področju varnosti in zdravja pri delu (zaščitni ukrepi in preventivno ravnanje delodajalcev v zvezi z zamejitvijo širjenja novega koronavirusa), kot na področju delovnih razmerij (delo na domu, izraba letnega dopusta, čakanje na delo, višja sila in podobno). Kakor hitro bo mogoče, bodo predavanja začeli izvajati tudi na delavnicah v živo po vsej Sloveniji.

Če bo to mogoče, bodo nadaljevali z aktivno **udeležbo na strokovnih posvetih, konferencah in srečanjih** v skladu z zastavljenimi cilji projekta, čeprav bodo po vsej verjetnosti izvedeni na daljavo, prek spleta. Pri tem bodo podobno kot doslej sodelovali z različnimi združenji in organizacijami delodajalcev ter delavcev oziroma z institucijami s področja trga dela in zaposlovanja ter gospodarstva, kot so Zavod RS za zaposlovanje, točke SPOT, resorno

ministrstvo in podobno. Tudi v letu 2021 si bodo prizadevali krepiti sodelovanje s sindikati oziroma z združenji, ki povezujejo delavce.

Zaradi epidemije COVID-19 so morali v letu 2020 omejiti tudi število izvedenih srečanj v živo v **mediacijah**, prav tako je bila dobršen del leta omejena izvedba uradnih ur osebno v prostorih inšpektorata. Posredovanje v sporih so tako morali marsikdaj izvajati v obliki telefonskih razgovorov ali pa so izvedbo mediacije odložili za nedoločen čas. Način njihovega dela bo tudi na tej podaktivnosti v letu 2021 seveda odvisen od ukrepov, povezanih z zamejitvijo omenjene bolezni.

Predvidoma bodo v letu 2021 že lahko izdali oziroma objavili **priročnik za pripravo na strokovni izpit iz varnosti in zdravja pri delu**, ki ga v skladu s sprejetimi cilji projekta pripravljajo v času trajanja projekta. Nadaljevali bodo tudi z usposabljanjem in poglobljanjem znanja ter veščin na področjih, ki jih potrebujejo pri izvajanju projektne dela.

Inšpektorat bo tudi v letu 2021 uresničeval svojo preventivno vlogo in tako v skladu 4. členom ZID-1 vsem deležnikom nudil čimprejšnjo **strokovno pomoč** na svojem delovnem področju.

Enako kot v preteklih letih bodo stremeli k čim bolj učinkovitem povezovanju z drugimi **državnimi institucijami**, tako v smislu preventivnega kot tudi represivnega delovanja. Enako si bodo prizadevali biti dejavno povezani s **socialnimi partnerji, nevladnimi organizacijami ter drugimi deležniki** na trgu dela.

Na inšpektoratu si bodo na vseh področjih, ki sodijo v njihovo pristojnost, še naprej prizadevali tudi za čim bolj **strokovno in poenoteno delo vseh inšpektorjev**.

2. MINISTRSTVO ZA FINANCE

2.1 FINANČNA UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE

1. Inšpekcijski nadzor FURS v letu 2021

Finančna uprava Republike Slovenije (v nadaljevanju: FURS) izvaja inšpekcijski nadzor na podlagi Zakona o finančni upravi (Uradni list RS, št. 25/14) in skladno s pravili Zakona o davčnem postopku (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 32/12, 94/12, 101/13 – ZDavNepr, 111/13, 22/14 – odl. US, 25/14 – ZFU, 40/14 – ZIN-B, 90/14, 91/15, 63/16, 69/17, 13/18 – ZJF-H, 36/19, 66/19, 145/20 – odl. US in 203/20 – ZIUPOP DVE) in Zakonom o inšpekcijskem nadzoru. Sistemski nadzor zavezancev se zagotavlja z letnim načrtom, ki se pripravi z analizo tveganja in objektivnimi kriteriji, s katerimi se upošteva načelo enakomernega izvajanja inšpekcijskega nadzora vseh zavezancev za davek in načelo pomembnosti davka, ki ga zavezanec za davek prispeva v javnofinančnih prihodkih. Objektivni kriteriji so pripravljene zlasti na podlagi statističnih metod in predhodnih ugotovitev v postopkih nadzora. Določen del letnega načrta se pripravi tudi na osnovi prejetih informacij drugih državnih organov, prijav, mednarodnih zaprosil in drugih pobud, prav tako pa določen del nadzora poteka po metodi naključnega izbora. Poleg kriterija pomembnosti posamezne dajatve v nacionalnih javnofinančnih prihodkih in proračuna Evropske unije, so se v letnem načrtu upoštevali tudi kriteriji zaščite državljanov, varnosti in varstva okolja.

Finančni inšpekcijski nadzori bodo tudi v letu 2021 ciljno usmerjeni v odkrivanje in zmanjševanje obsega davčnih in carinskih utaj ter v izboljšanje prostovoljnega izpolnjevanja davčnih obveznosti.

Ukrepi za preprečevanje širjenja epidemije nalezljivih bolezni SARS – CoV-2 (COVID-19) so v letu 2020 pomembno posegli v aktivnosti zavezancev za davek, čemur je bilo potrebno prilagoditi tudi delovanje FURS na področju nadzora. FURS bo, upoštevajoč okoliščine zaradi epidemije, svoje usmeritve na področju nadzora tudi v letu 2021 ustrezno prilagajal.

Ob tem bo na izvajanje inšpekcijskega nadzora v letu 2021 pomembno vplivala tudi nujnost izvajanja nadzorov v zvezi z uveljavljanjem prejetih pomoči in oprostitev, ki so jih bili subjekti deležni v okviru ukrepov za zaježitev ali odpravo posledic epidemije COVID-19 (t.i. PKP ukrepi).

V času trajanja epidemije in veljavnosti vladnih odlokov bodo tako aktualni nadzori nad izvajanjem **ukrepov (vladnih odlokov) za zmanjšanje tveganja okužbe in širjenja okužbe z virusom COVID-19**, ki se bodo izvajali sočasno z izvajanjem nadzorov na področju izdaje in davčnega potrjevanja računov ter dela in zaposlovanja na črno.

Nadzori nad uveljavljanem prejetih pomoči in oprostitev prispevkov za socialno varnost se bodo sicer izvajali v okviru nadzorov davka od dohodkov iz dejavnosti, davka od dohodka pravnih oseb ter nadzora davkov in prispevkov od dohodkov posameznikov (zaposlenih, samozaposlenih, verskih uslužbencev, družbenikov in kmetov fizičnih oseb). Število nadzorov na navedenih področjih se bo, v primerjavi s preteklim letom, povečalo.

Finančna uprava RS bo v letu 2021 največji delež nadzorov **na področju davkov** izvedla na področju davka na dodano vrednost (DDV), sledi nadzor davka od dohodkov pravnih oseb, davkov in prispevkov od dohodkov fizičnih oseb, dohodnine in drugih dajatev. Kompleksnejše in večje utaje davkov bodo obravnavane v okviru finančnih preiskav.

Nadzor na področju **DDV** bo usmerjen predvsem v odkrivanje mednarodnih davčnih vrtiljakov z uporabo orodja za analizo transakcijskih mrež (t.i. TNA) in zlorab oprostitve plačila DDV pri dobavah blaga znotraj EU, pri čemer bo pomemben vidik mednarodna izmenjava podatkov. Nadzor bo usmerjen na zaznavo in odpravo kršitev sistemskih utaj DDV ter nadzor družb, ki so ustanovljene ali prodane z namenom izvajanja davčnih goljufij.

Pomemben del nadzora bo usmerjen na zavezance, ki neupravičeno uveljavljajo odbitek DDV in uporabljajo fiktivne račune za uveljavljanje odbitka DDV ter na identifikacijo zavezancev, ki se niso identificirani za DDV, pa bi glede na obseg in vrsto dejavnosti morali biti. Zaradi večjega obsega spletne prodaje v preteklem letu, bo večji meri usmerjen na nadzor DDV tudi na področje spletne prodaje in družbe, ki opravljajo storitev dostave blage pri spletni prodaji. Poostren nadzor bo tudi v dejavnosti trgovine s prevoznimi sredstvi in cestnega prevoza blaga.

Na področju **davka od dohodkov pravnih oseb in davka od dohodkov iz dejavnosti** bo nadzor usmerjen na pravilno izkazovanje prihodkov, odhodkov in uveljavljanje olajšav, ob hkratnem preverjanju vpisa v register dejanskih lastnikov in kršitev omejitev pri gotovinskem poslovanju. Poseben poudarek bo dan nadzoru družb, ki prenehajo po skrajšanem postopku, nadzoru investicijskih olajšav in olajšav v raziskave in razvoj. Izpostavljajo tudi nadzor zavezancev, ki poslujejo z davčnimi oazami in nadzor t.i. nepristnih davčnih shem, pri čemer se bo uporabljalo splošno pravilo za preprečevanje zlorab (GAAR), ki je definirano v Zakonu o davku od dohodkov pravnih oseb (Uradni list RS, št. 117/06, 56/08, 76/08, 5/09, 96/09, 110/09 – ZDavP-2B, 43/10, 59/11, 24/12, 30/12, 94/12, 81/13, 50/14, 23/15, 82/15, 68/16, 69/17, 79/18 in 66/19). V okviru načrtovanega nadzora zavezancev, ki poslujejo z davčnimi oazami, se načrtuje tudi nadzor izpolnjevanja obveznosti poročanja o čezmejnih aranžmajih (DAC6). Nadzor zavezancev z vidika davka od dohodkov pravnih oseb in dohodkov iz dejavnosti bo v letu 2021 v veliki meri povezan z nadzorom t.i. PKP ukrepov, ki bo potekal hkratno z navedenimi davčnimi nadzori.

Nadzor **transfernih cen** predstavlja pomemben del nadzora davka od dohodkov pravnih oseb in bo usmerjen na zavezance, pri katerih je zaznano visoko tveganje nepravilnosti pri določanju transfernih cen. Nadzor se bo prioritarno izvajal pri zavezancih, ki potencialno izkazujejo prenizko davčno osnovo, ter pri zavezancih z večjim obsegom transakcij s povezanimi osebami. Zagotavljanje visoke stopnje prostovoljnega izpolnjevanja davčnih obveznosti, z upoštevanjem tržnega načela pri določanju transfernih cen od samega začetka poslovanja, bodo vzpodbujali s preventivnimi nadzori v obliki vprašalnikov pri novo registriranih davčnih zavezancih in stalnih poslovnih enotah. Na podlagi analize odgovorov bodo ocenili stopnjo tveganja neizpolnjevanja davčnih obveznosti ter pri najbolj tveganih izvedli inšpekcijski nadzor.

Na področju **davkov in prispevkov od dohodkov fizičnih oseb iz zaposlitve** bo nadzor usmerjen na pravilnost obračunov davčnih odtegljajev in obračune prispevkov za socialno varnost za dohodke iz delovnega razmerja (REK obrazci) za zaposlene delavce (s posebnim poudarkom pri napoteni delavci v tujino), izplačevanje povračil stroškov dela zaposlencem, pravilnost davčne obravnave izvzetih stroškov za zasebno rabo, pravilnost davčne obravnave dohodkov družbenikov, ki so obvezno zavarovani iz naslova lastništva družbe (zavarovalna podlaga 040) in pravilnost obračuna bonitet od uporabe službenih vozil za zasebne namene. Tudi nadzor davkov in prispevkov od dohodkov fizičnih oseb iz zaposlitve, bo v letu 2021 v veliki meri povezan s PKP ukrepi, ki se nanašajo na oprostitve plačil prispevkov.

Pomemben vpliv na izvajanje nadzora na področju **nenapovedanih dohodkov** v letu 2021 ima odločitev Ustavnega sodišča RS o delni razveljavitvi 68. a člena ZDavP-2, na podlagi katere je potrebno izvesti ponovne postopkov nadzora davka od nenapovedanih dohodkov (prijava premoženja).

FURS ima zaradi svojih nadzornih pristojnosti veliko vlogo v boju zoper **sivo ekonomijo**, v sklopu katere izvaja nadzorne aktivnosti na področju neregistriranih subjektov – delo in zaposlovanje na črno ter na področju registriranih zavezancev, kjer nadzor obsega prav tako zaposlovanje na črno in celovitost evidentiranja prihodkov (npr. nadzori davčnega potrjevanja računov – davčne blagajne). Pri nadzoru zaposlovanja na črno izpostavljajo nadzor nad »operaterji«, ki davčno potrjujejo račune in nimajo ustrezne zavarovalne podlage za delo. Nadzori bodo usmerjeni na področja in dejavnosti, ki so na podlagi informacij iz okolja in izkušenj nadzorov iz preteklosti, opredeljene kot tvegane, in sicer gradbeništvo, taksi prevozi, oddajanje sob v turistični najem – tudi v povezavi s podatki o turističnih bonih, gostinstvo, prodaja kmetijskih pridelkov, trgovina in druge storitvene dejavnosti (npr. varuške, vodenje poslovnih knjig, čistilni servisi, športne dejavnosti, sivi trg umetnih). V nadzorne aktivnosti bodo vključene tudi prijave dela in zaposlovanja na črno ter neizdajanja računov, ki bodo po opravljenih analizah izkazale visoko davčno tveganje.

Posebni del inšpekcijskega nadzora predstavlja področje nadzora **elektronskega poslovanja** in dejavnosti t.i finančno-tehnoloških podjetij in njihovih inovativnih spletnih storitev. Nadzor elektronskega poslovanja bo usmerjen v preverjanje ustrezne registracije tujih subjektov, ki poslujejo preko spleta v Sloveniji ter nadzor evidentiranja prihodkov iz naslova spletne prodaje blaga in storitev (delo na črno) ter plačilo ustreznih dajatev. Določen del nadzora elektronskega poslovanja bo usmerjen tudi na nadzor dejavnosti povezani z digitalnimi sredstvi (kriptovalute).

V nadzorih **davčnega potrjevanja računov** bo nadzor usmerjen v preverjanje izdajanja in potrjevanja računov za opravljene dobave blaga in storitev, pravilnost in pravočasnost obračunavanja davkov, pravočasnost identifikacije za namene DDV. Posebna pozornost bo namenjena odkrivanju zavezancev, ki se z »veriženjem« podjetij oziroma istočasnim opravljanjem dejavnosti preko dveh ali več podjetij izogibajo identifikaciji za namene DDV.

S področja **carin** bo inšpekcijski nadzor v največji meri osredotočen na preverjanje skladnosti uvoznih postopkov z EU zakonodajo, predvsem v zvezi s preverjanjem carinske vrednosti blaga (podvrednotenjem), s pravilnim uvrščanjem blaga v kombinirano nomenklaturu, pravilnostjo izvedbe carinskega postopka 42, ugotavljanjem pravilnosti porekla blaga ter »meursing« kode (vsebnost sestavin v živilih) in e-commerce. Aktivnosti nadzora s področja **trošarin** bodo usmerjene v preverjanje pravilnega obračunavanja trošarin, zlasti za trošarinsko blago: pivo, alkohol in alkoholne pijače.

Nadzorne aktivnosti bodo usmerjene tudi v preverjanje upravičenosti vračil trošarin za različne namene, predvsem za vračila za komercialni prevoz, ki jih uveljavljajo tujci. Posebna pozornost bo namenjena odkrivanju goljufije pri obračunavanju trošarin na področju mazalnih olj in tobačnih izdelkov, v sodelovanju z drugimi državami EU (EMPAKT) in državnimi organi znotraj RS. Na področju **okoljskih dajatev** bodo prioritetni nadzori usmerjeni v preverjanje pravilnosti obračunavanja okoljskih dajatev za komunalne vode in CO₂ takso.

V okviru **skupne kmetijske politike** se bo preverjala upravičenost izplačanih nadomestil Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada. Prav tako se bo preverjala ustreznost sistema potrebne skrbnosti lesa in lesnih proizvodov v okviru Uredbe EU št. 995/2010, ki se izvaja v skladu s pooblastili iz Zakona o gozdovih (Uradni list RS, št. 30/93, 56/99 – ZON, 67/02, 110/02 – ZGO-1, 115/06 – ORZG40, 110/07, 106/10, 63/13, 101/13 – ZDavNepr, 17/14, 22/14 – odl. US, 24/15, 9/16 – ZGGLRS in 77/16, v nadaljevanju: ZG).

Na področju nazora **iger na srečo** se bo z izvajal nadzor nad preglednostjo poslovanja koncesionarjev, odgovornim prirejanjem iger na srečo ter nadzor tveganja s področja pranja denarja, goljufij in drugih kaznivih ravnanj na področju prirejanja iger na srečo.

Nadzorne aktivnosti se bodo izvajale na področju klasičnih iger na srečo, na področju posebnih iger na srečo, na področju pooblaščenih institucij, na področju nedovoljenega prirejanja iger na srečo in področju sprejemanja ali posredovanja vplačil, oglaševanja ali opravljanja drugih storitev v zvezi s prirejanjem iger na srečo za osebe, ki nimajo koncesije Vlade RS. Zaradi javnega interesa in zaščite interesa igralcev, se bo večji del nadzora izvajal na področju nedovoljenega prirejanja spletnih iger na srečo, tudi z uporabo ukrepa blokade spletnih strani.

V okviru nadzora nad prireditelji iger na srečo se bodo izvajali tudi davčni inšpekcijski nadzori nad pravilnostjo in pravočasnostjo obračunavanja obveznih dajatev (davka na dobitke od iger na srečo, koncesijske dajatve, davka od iger na srečo in davka od srečk) prirediteljev in koncesionarjev na področju iger na srečo.

2. Skupni inšpekcijski pregledi z drugimi inšpekcijami

Na podlagi ugotovitev v postopkih nadzora iz preteklih let, v letu 2021 z drugimi inšpektorati načrtujejo nadzore na naslednjih področjih:

- nadzori v povezavi z uveljavljanjem prejetih pomoči in oprostitev plačil prispevkov za socialno varnost, ki so jih bili subjekti deležni v okviru ukrepov za zajezitev ali odpravo posledic epidemije COVID-19,
- nadzori dela tujcev v okviru čezmejnega opravljanja storitev in zaposlovanja tujcev (predvsem na področju gradbeništva, pekarstva in drugih rizičnih dejavnosti...),
- nadzori dela in zaposlovanja na črno ter izdajanja računov v dejavnostih, kjer se opravlja pretežno gotovinsko poslovanje,
- nadzori v posameznih izpostavljenih dejavnostih, kot so spletna prodaja, prodaja na stojnicah, taksi dejavnosti, kjer je za učinkovit nadzor potrebno sodelovanje več inšpekcijskih organov,
- nadzori pri igrah na srečo.

3. Prekrškovni postopki

FURS v primeru ugotovljenih kršitev v okviru svoje pristojnosti izvede prekrškovni postopek. Prekrški, ugotovljeni v inšpekcijskih nadzorih, se sankcionirajo z izdajo plačilnega naloga s strani inšpektorja, v primerih, ko je potrebna izdaja odločbe o prekršku, pa se prekrškovni postopki vodijo v prekrškovnih kompetenčnih centrih na štirih finančnih uradih.

Vrsta in število izvedenih prekrškovnih postopkov sta odvisni od postopkov inšpekcijskega nadzora in v teh postopkih ugotovljenih kršitev in je torej v odvisnosti od prej navedenih področij, kjer FURS načrtuje nadzore v letu 2021. Zaradi učinkovitejše izvedbe prekrškovnega postopka je dan poudarek takojšnji izdaji plačilnega naloga s strani inšpektorja, saj ima zaznava prekrška na terenu večji učinek na storilca.

4. Ocena deleža inšpekcijskih pregledov, izvedenih na podlagi prejetih prijav

Kot je bilo navedeno že uvodoma, bo pri uvedbi nadzorov prioriteta nujnost uvedbe nadzora in pomembnost davka v javnofinančnih prihodkih, pri čemer pa prioriteto obravnavajo tudi utemeljene prijave, ki imajo na podlagi izvedene analize, določeno višjo stopnjo tveganja in

pobude organov pregona. FURS ocenjuje, da bo glede na pretekle izkušnje, na podlagi prejetih prijav uvedel okrog 15 % vseh načrtovanih inšpekcijskih nadzorov.

2.2 URAD REPUBLIKE SLOVENIJE ZA NADZOR PRORAČUNA, SEKTOR PRORAČUNSKE INŠPEKCIJE

Proračunska inšpekcija deluje kot sektor v okviru Urada RS za nadzor proračuna in opravlja nadzor nad izvajanjem Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617, 13/18 in 195/20 – odl. US) in drugih predpisov, ki urejajo poslovanje s sredstvi državnega proračuna.

Proračunska inšpekcija izvaja tudi nadzor nad izvajanjem Zakona o preglednosti finančnih odnosov in ločenem evidentiranju različnih dejavnosti (Uradni list RS, št. 33/11, v nadaljevanju: ZPFOLERD-1), 29. člena Zakona o financiranju občin (Uradni list RS, št. 123/06, 57/08, 36/11, 14/15 – ZUUJFO, 71/17, 21/18 – popr., 80/20 – ZIUOOPE in 189/20 – ZFRO), Zakona o šolski prehrani (Uradni list RS, št. 3/13, 46/14 in 46/16 – ZOFVI-L) in drugega in petega odstavka 38. člena Zakona o lekarniški dejavnosti (Uradni list RS, št. 85/16, 77/17 in 73/19).

Stranke v inšpekcijskih postopkih so neposredni in posredni uporabniki državnega in občinskega proračuna za sredstva, prejeta iz državnega proračuna.

Skladno s 18. členom ZPFOLERD-1 so stranke v inšpekcijskem postopku tudi državni organi, organi samoupravnih lokalnih skupnosti, javna podjetja in pravne osebe, samostojni podjetniki ali podjetnice ter zasebniki ali zasebnice, ki na podlagi izključne ali posebne pravice ali javnega pooblastila izvajajo dejavnosti v splošnem interesu (izvajalci z izključnimi ali posebnimi pravicami ali pooblastili), katerim državni organi ali organi samoupravnih lokalnih skupnosti, neposredno ali posredno prek drugega javnega podjetja, dodelijo javna sredstva. Kot izjeme so izvzeti subjekti, določeni v 12. členu ZPFOLERD-1.

Drugi prejemniki sredstev proračuna RS, ki na podlagi pogodbe, sklenjene z neposrednim uporabnikom, odločbe ali sklepa neposrednega uporabnika, prejmejo proračunska sredstva, imajo v inšpekcijskem postopku na podlagi določb ZJF v povezavi z ZUP *status stranskega udeleženca*, ki v postopku varuje svoje pravne koristi, zato morajo proračunski inšpektorji ves čas med postopkom po uradni dolžnosti skrbeti za to, da so v inšpekcijskem postopku udeleženi vsi, na katerih pravice ali pravne koristi bi lahko vplivala odločitev inšpektorja.

Postopke inšpekcijskega nadzora proračunska inšpekcija izvaja na podlagi letnega načrta dela, poleg tega pa obravnava in rešuje tudi prijave, zahteve, pobude in druge vloge, ki jih nanjo naslovijo prijavitelji in pristojni organi, ter na podlagi zaznanih informacij v medijih.

O delu proračunske inšpekcije Ministrstvo za finance polletno obvešča Vlado Republike Slovenije in Računsko sodišče RS, Vlada RS pa Državni zbor RS. Polletni poročili se sestavita za obdobje januar - junij in julij - december.

Strateške usmeritve in prioritetni cilji za leto 2021

Letni načrt dela proračunske inšpekcije je sestavljen iz dveh delov:

- načrt rednih inšpekcijskih nadzorov,
- okvirni načrt inšpekcijskih nadzorov na podlagi prijav.

Prvi del načrta je poimenski, drugi del, ki se nanaša na inšpekcijske nadzore, uvedene na podlagi prijav, pa je določen v okvirnem številčnem obsegu glede na izkušnje preteklih let.

Strateški cilji, ki jih z letnim načrtom dela zasleduje proračunska inšpekcija:

- zagotavljanje nadzora nad čim večjim številom neposrednih in posrednih proračunskih uporabnikov in nad čim več različnimi področji porabe proračunskih sredstev,
- zagotavljanje nadzora nad proračunskimi uporabniki na področjih, kjer so bile v preteklosti že zaznane kršitve predpisov,

- zagotavljanje nadzora nad čim večjim obsegom proračunskih sredstev,
- zagotavljanje čim hitrejši odzivnosti inšpekcijskega organa v primerih, ko so drugi pristojni organi podali zahtevo za izvedbo nadzora,
- zagotavljanje čim hitrejši odzivnosti inšpekcijskega organa v primeru prejetih prijav in na druge načine zaznanih nepravilnosti (npr. pri notranjem revidiranju in drugih oblikah nadzora, informacije iz medijev),
- zagotavljanje ponovnih (t.i. »follow up«) nadzorov pri zavezancih, kjer so že bili izrečeni ukrepi za odpravo nezakonitosti in nepravilnosti pri poslovanju.

Skladno z navedenimi cilji proračunska inšpekcija oblikuje seznam rednih inšpekcijskih nadzorov v okviru letnega načrta dela.

Poleg inšpekcijskega nadzora zakonitosti, namenskosti, učinkovitosti in gospodarnosti porabe proračunskih sredstev bo v letu 2021 **prioritetni cilj** rednih inšpekcijskih pregledov:

- nadzor **nad namenitvijo in porabo presežkov prihodkov nad odhodki javnih lekarniških zavodov** in vrnjenimi sredstvi ustanoviteljem,
- nadzor **nad poslovanjem in namensko porabo sredstev za šolsko prehrano**, ki jih prejmejo šole za organizacijo in opravljanje te dejavnosti, ter predvideno sodelovanje v nadzorih s šolsko inšpekcijo,
- nadzor **nad preglednostjo finančnih odnosov** med državnimi organi in lokalnimi skupnostmi ter javnimi podjetji ali subjekti, ki imajo s strani države ali lokalne skupnosti podeljena javna pooblastila za izvajanje dejavnosti v splošnem interesu,
- nadzor **nad porabo namenskih prihodkov občin**, ki na podlagi Zakona o financiranju občin iz državnega proračuna RS prejmejo sredstva **za sofinanciranje investicij v lokalno javno infrastrukturo in investicij posebnega pomena** za zadovoljevanje skupnih potreb in interesov prebivalcev občine, ki so uvrščene v načrte razvojnih programov občinskih proračunov.

Inšpekcijske nadzore na podlagi prijav proračunska inšpekcija praviloma izvaja sproti glede na vrstni red prejema prijav, **prioritetni inšpekcijski nadzori pa so:**

- na podlagi prijav in zaznanih informacij v medijih, iz katerih izhaja, da je prednostna obravnava upravičena z vidika javnega interesa, ker so zatrjevane kršitve z večjimi finančnimi posledicami ali ponavljajoče se kršitve, ki kažejo na nezakonito ravnanje proračunskega uporabnika;
- na podlagi pobud drugih organov (npr. policija, tožilstvo), ki vodijo postopke, katerih potek je odvisen (tudi) od ugotovitev proračunske inšpekcije;
- na podlagi pobude Komisije za preprečevanje korupcije, ki jih poda na podlagi prvega odstavka 13.a člena Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije (Uradni list RS, št. 69/11 – uradno prečiščeno besedilo in 158/20);
- na podlagi zahtev po sodelovanju s strani Evropskega urada za boj proti goljufijam (OLAF), v primeru suma zlorab sredstev proračuna EU.

Poleg prioritarnih inšpekcijskih nadzorov na podlagi prijav bo proračunska inšpekcija izvajala tudi **nadzore na podlagi drugih prijav in pobud ter informacij o kršitvah predpisov, zaznanih v medijih**, pri čemer bo število teh nadzorov odvisno od razpoložljivih kadrovske kapacitete.

Letni načrt dela proračunske inšpekcije za leto 2021

V letu 2021 proračunska inšpekcija načrtuje izvedbo **60 inšpekcijskih nadzorov**, od tega:

- **45** rednih inšpekcijskih nadzorov
- **15** inšpekcijskih nadzorov na podlagi prijav in pobud ter ostalih zaznanih kršitev.

Delež inšpekcijskih nadzorov na podlagi prijav, ki jih proračunska inšpekcija načrtuje opraviti v letu 2021, je 25 %, pri čemer pa dejanski delež na tej podlagi izvedenih inšpekcijskih nadzorov lahko odstopa od načrtovanega v odvisnosti od števila in vsebine prijav, ki jih bo proračunska inšpekcija prejela tekom leta 2021.

V letu 2021 proračunska inšpekcija načrtuje tudi izvedbo **skupnih inšpekcijskih pregledov z ostalimi inšpekcijami**, predvsem na področju šolstva, in sicer nadzorovanje porabe sredstev v šolah, namenjenih za organizacijo in opravljanje dejavnosti šolske prehrane.

2.3 URAD REPUBLIKE SLOVENIJE ZA PREPREČEVANJE PRANJA DENARJA

Urad RS za preprečevanje pranja denarja (v nadaljevanju: Urad) je bil z Zakonom o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma (Uradni list RS, št. 68/16, 81/19, 91/20 in 2/21 – popr., v nadaljevanju ZPPDFT-1), ki je stopil v veljavo dne 19. 11. 2016, določen kot inšpekcijski nadzorni organ nad vsemi zavezanci po ZPPDFT-1. Posamezne vrste zavezancev so že do tedaj imele svoje primarne nadzorne organe, ki so imeli pristojnost, da nadzorujejo izvajanje določb ZPPDFT-1. Ti nadzorni organi so Banka Slovenije, Agencija za trg vrednostnih papirjev, Tržni inšpektorat RS, Agencija za zavarovalni nadzor, Finančna uprava RS, Agencija za javni nadzor nad revidiranjem, Odvetniška zbornica in Notarska zbornica.

Vsi naštetih nadzorni organi so svoje pristojnosti ohranili in tako še vedno opravljajo nadzor vsak nad določeno vrsto zavezancev kot t. i. primarni nadzorniki. Več zavezancev do uveljavitve novega ZPPDFT-1 ni imelo določenega nobenega nadzornega organa, ki bi lahko opravljal inšpekcijski nadzor, zato bo Urad tudi v letu 2021 večjo pozornost usmeril nanje.

Skladno s 140. členom ZPPDFT-1 Urad pri načrtovanju nadzora upošteva:

- podatke o ugotovljenih tveganjih za pranje denarja in financiranje terorizma iz nacionalne ocene tveganja,
- podatke o specifičnih nacionalnih in mednarodnih tveganjih, povezanih s strankami, produkti in storitvami,
- podatke o tveganju posameznih zavezancev in druge razpoložljive podatke ter
- pomembne dogodke ali spremembe v zvezi z upravljanjem in vodenjem zavezanca ter spremembo dejavnosti.

1. Sistemski inšpekcijski nadzori:

V okviru nacionalne ocene tveganja za pranje denarja in financiranje terorizma je bilo opravljena sektorska analiza, iz katere je razvidno, kateri sektorji so bolj izpostavljeni navedenim tveganjem. Analiza je bila narejena za naslednje sektorje: bančni sektor, sektor vrednostnih papirjev, zavarovalniški sektor, sektor drugih finančnih institucij (med katere spadajo menjalnice, leasing družbe itd.) ter samostojne nefinančne dejavnosti in poklici (med katere spadajo igralnice, trgovci z nepremičninami, trgovci z dragocenimi kovinami, in kamni, revizorji, računovodje, odvetniki in notarji). Na podlagi ocenjene ranljivosti posameznih sektorjev, zbranih podatkov ter analize tveganja je bilo ugotovljeno, da je bančni sektor izpostavljen najvišjemu tveganju za pranje denarja, sledi mu sektor vrednostnih papirjev, zavarovalniški sektor, sektor samostojnih nefinančnih dejavnosti in poklicev ter sektor ostalih finančnih institucij.

Urad ocenjuje, da je potrebno v zvezi s specifičnimi nacionalnimi in mednarodnimi tveganji posebno pozornost nameniti izvajanju določb ZPPDFT-1 pri zavezancih v povezavi s strankami, ki so povezane z državami, ki so uvrščene na seznam visoko tveganih tretjih držav s strateškimi pomanjkljivostmi, v kateri ne veljajo ustrezni ukrepi za preprečevanje in odkrivanje pranja denarja ali financiranja terorizma, ali pri katerih obstaja večja verjetnost za pojav pranja denarja ali financiranja terorizma (t.i. visoko tvegane države).

Sistemski inšpekcijski nadzori bodo tako tudi v letu 2021 po vsebini usmerjeni pretežno v nadzor nad spoštovanjem določb, ki se nanašajo na:

- izdelavo ocene tveganja pranja denarja in financiranja terorizma s poudarkom na segmentiranju strank,
- izvajanje ukrepov za poznavanje stranke (pregled stranke) s poudarkom na ugotavljanju dejanskih lastnikov, in
- skrb za redno strokovno usposabljanje zaposlenih ter zagotovitev redne notranje kontrole nad opravljanjem nalog po ZPPDFT-1.

Pri vseh treh ključnih segmentih bo poseben poudarek na področju t.i. visoko tveganih držav.

2. Prioritetni inšpekcijski nadzori

Prioritetni inšpekcijski nadzori bodo izvedeni na osnovi prejetih pobud, prijav in lastnih analiz v tistih primerih, ko je prednostna obravnava upravičena z vidika javnega interesa. Javni interes bo izkazan, kadar bodo zatrjevane kršitve predstavljale večje finančne posledice oziroma verjetnost storitve kaznivega dejanja pranja denarja ali financiranja terorizma. Prioritetno bodo obravnavane zadeve, pri katerih gre za večkratne kršitve, ki kažejo na očitno nezakonito poslovanje zavezanca, ponavljajoče se kršitve oziroma večje število kršitev ali posamezne kršitve, ki so uvrščene med najtežje kršitve ZPPDFT-1., prav tako bodo prioritetno izvedeni inšpekcijski nadzori v primerih, ko so ugotovitve nadzornikov pomembne za delo drugih organov ali inštitucij.

3. Ostali inšpekcijski nadzori

Urad bo izvedel samostojne inšpekcijske nadzore predvsem pri tistih zavezancih, ki svojega primarnega nadzornika nimajo, in sicer:

- pri pošti, če opravlja storitve prenosa denarja (vplačila in izplačila) prek poštna nakaznice;
- pri pravnih in fizičnih osebah, ki opravljajo posle v zvezi z dejavnostjo:
 - izdajanja in upravljanja drugih plačilnih sredstev (npr. menic in potovalnih čekov), pri čemer ne gre za plačilno storitev v skladu z zakonom, ki ureja plačilne storitve in sisteme,
 - izdajanja garancij in drugih jamstev,
 - upravljanja naložb za tretje osebe in svetovanja v zvezi s tem ter upravljanja naložb Republike Slovenije v skladu z zakonom, ki ureja Slovenski državni holding,
 - oddajanja sefov,
 - računovodskih storitev,
 - storitev davčnega svetovanja, neposrednega ali posrednega zagotavljanja materialne pomoči, pomoči ali svetovanja o davčnih zadevah kot glavno poslovno ali poklicno dejavnost,
 - podjetniških ali fiduciarnih storitev,
 - trgovanja ali posredovanja v trgovini z umetniškimi deli, vključno ko to izvajajo umetniške galerije, dražbene hiše in prostocarinska območja, ter hrambe umetniških del, ko to izvajajo prostocarinska območja,
 - organiziranja ali izvajanja dražb,
 - izvajanja ukrepov za krepitev stabilnosti bank v Republiki Sloveniji v skladu z zakonom, ki ureja ukrepe Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank.

Nadzori bodo usmerjeni tudi v tiste zavezance, za katere Urad razpolaga s podatki o morebitnem nedoslednem izvajanju ukrepov po ZPPDFT-1, bodisi na podlagi prijav in pobud, bodisi na podlagi lastne analize podatkov, s katerimi razpolaga.

Zavezanci, pri katerih so izvedene pomembnejše spremembe v zvezi z upravljanjem in vodenjem oziroma izvajanjem dejavnosti, ki lahko vplivajo na izvajanje določb ZPPDFT-1, so lahko predmet posamičnega nadzora s strani Urada ali pa skupnega nadzora tako Urada kot primarnega nadzornega organa.

Glede na obstoječe organizacijske in kadrovske pogoje Urad v letu 2021 načrtuje izvedbo 130 samostojnih neposrednih ali posrednih nadzorov nad izvajanjem določb ZPPDFT-1 pri zavezancih. Razmerje med številom neposrednih in posrednih nadzorov bo odvisno od razmer, povezanih z epidemijo COVID 19. Končno število nadzorov po ZPPDFT-1 pa bo odvisno tudi od tega, kako dolgo bo moral urad opravljati naloge, povezane z nadzorom nad spoštovanjem ukrepov, povezanih z epidemijo COVID 19.

4. Prekrškovni postopki:

Prekrškovni postopki se bodo vodili ažurno, skladno z izvedbo posameznih inšpekcijskih nadzorov ob upoštevanju določb Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 29/11 – uradno prečiščeno besedilo, 21/13, 111/13, 74/14 – odl. US, 92/14 – odl. US, 32/16, 15/17 – odl. US, 73/19 – odl. US, 175/20 – ZIUOPDVE in 5/21 – odl. US).

5. Skupni inšpekcijski nadzori:

Skladno z nacionalno oceno tveganja in določbo 155. člena ZPPDFT-1 bo Urad sodeloval s primarnimi nadzorniki z namenom vzpostavitve primerljivih metodoloških pristopov, poenotenja nadzorniških praks in prenosa dobrih praks pri izvajanju nadzora pri naslednjih skupnih nadzorih:

- z Banko Slovenije v bančnem sektorju,
- z Agencijo za trg vrednostnih papirjev v sektorju vrednostnih papirjev,
- z Agencijo za zavarovalni nadzor v zavarovalniškem sektorju,
- s Finančno upravo RS pri prirediteljih in koncesionarjih, ki prirejajo igre na srečo,
- s Tržnim inšpektoratom RS pri kreditodajalcih in subjektih, ki poslujejo z nepremičninami
- z Odvetniško zbornico pri odvetnikih in odvetniških družbah, in
- z Notarsko zbornico pri notarjih.

Skupni nadzori se bodo izvajali tako v finančnem kot v nefinančnem sektorju po predhodnem dogovoru s primarnimi nadzorniki. Število teh nadzorov bo prav tako odvisno od razmer, povezanih z epidemijo COVID 19, saj v primeru poslabšanih razmer, teh nadzorov zaradi varnosti, razen v nujnih primerih, ne bodo izvajali.

6. Nadzori nad izvajanjem COVID-19 ukrepov

V času trajanje epidemije COVID-19 bodi inšpektorji nadzorovali tudi spoštovanje Zakona o nalezljivih boleznih (Uradni list RS, št. 33/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/20 – ZIUZEOP, 142/20 in 175/20 – ZIUOPDVE) ter vladne ukrepe, in sicer pri zavezancih, pri katerih se opravlja nadzor že v skladu z ZPPDFT-1.

3. **MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO**

3.1 TRŽNI INŠPEKTORAT REPUBLIKE SLOVENIJE

Na Tržnem inšpektoratu RS so za leto 2021 izdelali dva načrta nadzorov. Ker je v času epidemije koronavirusa zelo pomembno, da se prepreči širjenje tega virusa med ljudmi, so za čas epidemije pripravili načrt nadzorov, ki so usmerjeni predvsem v preprečevanje širjenja virusa, in nadzorov, katere lahko inšpektorji opravljajo na daljavo brez fizičnega nadzora na terenu. Za čas brez epidemije pa so pripravili drug načrt nadzorov, kjer je večji poudarek nadzorom, ki se lahko opravljajo na terenu. Pri pripravi nadzorov so upoštevali predvidene epidemiološke razmere, Strategijo Tržnega inšpektorata RS, stanje in pričakovane spremembe zakonodaje, trenutno in pričakovano stanje na trgu, pretekle nadzore in druge dejavnike.

K podajanju predlogov za pripravo letnega načrta so, kot vsako leto, tudi letos pozvali vse druge deležnike, ki so kakorkoli povezani z delom Tržnega inšpektorata RS ter tudi vse tržne inšpektorje, ki se dnevno srečujejo s problematiko na terenu.

Osnovna strateška cilja delovanja Tržnega inšpektorata RS sta izvajanje učinkovitega inšpekcijskega nadzora in prispevanje k urejenosti trga tudi s preventivnimi dejanji. Za doseganje navedenih ciljev so pripravili letna načrta nadzorov, ki določata prednostne naloge na področjih zakonodaje, za katere nadzor je zadolžen Tržni inšpektorat RS. Letna načrta sta pripravljena na podlagi naslednjih kriterijev:

- ♦ ugotovljenih ponavljajočih se nepravilnosti na posameznem področju,
- ♦ trenutnega in pričakovanega stanja na trgu,
- ♦ znanih ali pričakovanih sprememb zakonodaje,
- ♦ pridobljenih odzivov na vsakoletno zaprosilo Tržnega inšpektorata RS različnim deležnikom,
- ♦ predlogi Evropske komisije za akcije skupnega vseevropskega nadzora,
- ♦ drugih dejavnikov.

Zaradi velikega števila zakonskih in podzakonskih predpisov, za katere nadzor je pristojen Tržni inšpektorat RS (200 predpisov), ter ekonomičnosti postopkov v okviru obstoječih kadrovskih in finančnih virov inšpektorata ne morejo zagotoviti, da inšpektorji vsako leto podrobneje pregledajo vsa področja iz pristojnosti inšpektorata. Ob tem je treba upoštevati tudi dejstvo, da je Tržni

inšpektorat RS v zadnjih štirih letih pridobil pristojnost nadzora nad 19 novimi področji. Zato na podlagi ocene tveganja vsakega področja posebej izoblikujejo seznam prioritarnih aktivnosti, ki se nato uvrstijo v letni načrt nadzorov. V oceno tveganja ne vključijo področja, na katerih se nadzor opravlja na podlagi obvestil drugih pristojnih organov, kot so prejeta obvestila o nevarnih proizvodih iz sistema RAPEX ali obvestila o zaščitnih klavzulah ter obvestila carinskih organov o zadržanju sprostitve proizvodov v prosti promet, ki se izvajajo neposredno že na podlagi EU predpisov (ker se ti nadzori vedno izvajajo).

Glede na razpoložljive kadrovske in finančne vire aktivnosti Tržnega inšpektorata RS usmerjajo predvsem na področje preprečevanja širjenja koronavirusa (v času slabše epidemiološke slike), varstva potrošnikov (v nadzor spletnega ponujanja blaga in storitev, ker se vedno več ponudnikov seli na splet) ter na področje skladnosti in varnosti neživilskih proizvodov, ne izključujejo pa tudi druga področja, za katera nadzor so zadolženi. V skladu z opravljeno oceno tveganja za 2021 so tako pripravili letna načrta nadzorov na naslednjih 45 področjih (urejeno po abecedi):

- ♦ cen dimnikarskih storitev,
- ♦ davčnega potrjevanja računov,
- ♦ električne in elektronske opreme,
- ♦ emisij snovi v zrak iz kurilnih naprav,
- ♦ energijskega označevanja proizvodov,
- ♦ enostavnih tlačnih posod,
- ♦ fluoriranih plinov,
- ♦ garancije tehničnih proizvodov,
- ♦ gostinstva,
- ♦ harmoniziranih gradbenih proizvodov,
- ♦ izpolnjevanja pogojev pri prodaji pirotehničnih izdelkov,
- ♦ kategorizacije nastanitvenih obratov,
- ♦ navodil za uporabo,
- ♦ nepoštenih pogodbenih pogojev,
- ♦ nepremičninskega posredovanja,
- ♦ obrtnih dejavnosti,
- ♦ odpadne električne in elektronske opreme,
- ♦ oglaševanja in prodaje alkoholnih pijač,
- ♦ oglaševanja in prodaje tobačnih izdelkov,
- ♦ oglaševanja nepremičnin s podatki o energijski učinkovitosti stavb,
- ♦ okoljsko primerne zasnove proizvodov,
- ♦ osebne varovalne opreme,
- ♦ označevanja cen,
- ♦ označevanja emisij pri novih osebnih avtomobilih,
- ♦ plinskih naprav,
- ♦ pogodb na daljavo,
- ♦ pogodb o turističnih paketih,
- ♦ potrošniškega kreditiranja,
- ♦ pranja denarja,
- ♦ predpisov, povezanih s preprečevanjem širjenja koronavirusa,
- ♦ prilaganja listin tehničnim proizvodom,
- ♦ prodaje na obroke,
- ♦ radijske opreme,
- ♦ rekreacijskih plovil,
- ♦ sive ekonomije,
- ♦ skladnosti proizvodov ob uvozu,
- ♦ slovenskega jezika,
- ♦ splošne varnosti izdelkov za otroke in zaščito otrok,
- ♦ strojev,
- ♦ tlačne opreme,
- ♦ trgovine,
- ♦ turizma,
- ♦ varstva potrošnikov v digitalnem svetu,
- ♦ vrednostnih turističnih bonov,
- ♦ zavajajočih poslovnih praks.

Tržni inšpektorat RS bo drugim inšpektoratom, organom in organizacijam predlagal izvedbo nadzorov na naslednjih 9 področjih:

- ♦ davčnega potrjevanja računov (skupaj s Finančno upravo RS),
- ♦ izmenjave informacij glede dobrih praks nadzora skladnosti proizvodov na spletu (sodelovanje z Zdravstvenim inšpektoratom RS),
- ♦ prodaje alkoholnih pijač (skupaj s Policijo in nevladnimi organizacijami),
- ♦ prodaje na stojnicah (skupaj z Inšpektoratom RS za kmetijstvo, Upravo RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin ter Inšpektoratom RS za infrastrukturo, inšpekcijo za ceste),
- ♦ prodaje tobačnih in povezanih izdelkov (skupaj s Policijo in nevladnimi organizacijami),
- ♦ razvrstitvi proizvodov, za katere veljajo zahteve Zakona o splošni varnosti proizvodov (skupaj z Zdravstvenim inšpektoratom RS),
- ♦ skladnosti proizvodov ob uvozu (skupaj s Finančno upravo RS),
- ♦ skladnosti zaščitnih mask in druge zaščitne opreme ob uvozu (skupaj z Javno agencijo RS za zdravila in medicinske pripomočke),
- ♦ vrednostnih turističnih bonov (skupaj s Finančno upravo RS),
- ♦ po potrebi še druge skupne nadzore glede na stanje na trgu oziroma glede na prejete predloge.

Poleg navedenih aktivnosti bodo obravnavali tudi vse prijave, pritožbe in druge vloge iz svoje pristojnosti. Seveda načrt dela ni nespremenljiv, temveč ga bodo prilagajali oziroma spreminjali glede na aktualno stanje na trgu oziroma druge dogodke.

Glede na trend prejetih prijav na Tržnem inšpektoratu RS ocenjujejo, da bodo 2021 prejeli 5500 prijav, ki bodo podlaga za opravljanje inšpekcijskih nadzorov. Glede na načrtovano število opravljenih inšpekcijskih pregledov ocenjujejo, da bodo na podlagi prejetih prijav opravili tretjino vseh pregledov.

Na Tržnem inšpektoratu RS si prizadevajo prispevati k urejenosti trga tudi s preventivnimi dejanji, katera udeležajo tudi tako, da na posameznih področjih večjemu številu zavezancev pošljejo vprašalnik, ki pokriva točno določene zahteve zakonodaje, da na svojih spletnih straneh www.gov.si ažurno objavljajo najnovejše novice, ki so zanimive ali so namenjene javnosti, druge informacije s področja delovanja inšpektorata oziroma da preko tiskovnih konferenc ali drugačnih stikov z novinarji, pisnih odgovorov na zastavljena vprašanja, radijskih in televizijskih intervjujev, sodelovanja v kontaktnih oddajah in podobno ter obveščajo in osveščajo javnost o svojem delu in pravicah potrošnikov.

3.2 URAD REPUBLIKE SLOVENIJE ZA MEROSLOVJE, SEKTOR ZA MEROSLOVNI NADZOR

Urad RS za meroslovje na področju RS izvaja inšpekcijsko - upravne in prekrškovne postopke meroslovnega nadzora na področjih:

- *meril v uporabi in v prometu,*
- *pravilne uporabe merskih enot,*
- *količin predpakiranih izdelkov ter*
- *prometa z izdelki iz plemenitih kovin.*

Pri tem upošteva določbe Zakona o meroslovju (Uradni list RS, št. 26/05 – uradno prečiščeno besedilo), Zakona o tehničnih zahtevah za proizvode in o ugotavljanju skladnosti (Uradni list RS, št. 17/11) in Zakona o izdelkih iz plemenitih kovin (Uradni list RS, št. 4/06 – uradno prečiščeno besedilo in 7/18) in na njihovi osnovi izdanih predpisov kot tudi določbe postopkovnih (inšpekcijskih – upravno in prekrškovnih) predpisov. Skladno z materialno zakonodajo izvajajo nadzorne postopke pooblaščenec uradne osebe Urada, ki so inšpektorji, in tudi meroslovni nadzorniki, pri čemer bi slednji lahko izvajali enostavnejše postopke. Vse naloge trenutno opravlja 5 inšpektorjev, v januarju 2021 začne s samostojnim delom še dodatni inšpektor, ki so ga zaposlili v letu 2020 na podlagi sklepa Vlade RS o zagotovitvi dodatne kvote na MIRS za inšpekcijske potrebe.

Med zavezance meroslovnega nadzora štejemo okoli 40.000 imetnikov meril s preko 1,5 mio meril, okoli 600 zavezancev odgovornih za pakiranje predpakiranih izdelkov (t.i. pakircev in

uvoznikov), okrog 300 dobaviteljev izdelkov iz plemenitih kovin ter še neocenjeno število uporabnikov merskih enot v javni rabi.

Pri letnem načrtu nadzora so upoštevane tako prioritete nadzora po vrsti meril kot različna tveganja (finančna, zdravstvena,...), ki lahko nastanejo zaradi netočnih merjenj, stanje urejenosti, ugotovljeno pri preteklih nadzorih, kot tudi drugi dejavniki. Del nadzornih pregledov pa se izvede tudi pri zavezancih, ki so imeli ob zadnjem nadzoru urejeno stanje, saj njihove izkušnje kažejo, da se ob daljši odsotnosti nadzora stanje urejenosti lahko hitro poslabša.

1. Določanje prioritete nadzora

1.1 Kazalniki, ki se uporabljajo pri določitvi prioritete za nadzor:

- Stopnja urejenosti področja (SU), ki jo ugotavljajo (SU) na podlagi ocenjevanja zavezancev pri sistematičnem nadzoru področja:

$$SU = (a \cdot 0 + b \cdot 0,5 + c \cdot 1) / (a + b + c)$$

a – število zavezancev v 1. prednostni skupini

b – število zavezancev v 2. prednostni skupini

c – število zavezancev v 3. prednostni skupini

Iz formule izhaja, da

SU = 1,0, če so vsi zavezanci umeščeni v 3. prednostno skupino (urejeno stanje),

SU = 0,0, če so vsi zavezanci umeščeni v 1. prednostno skupino (neurejeno stanje),

SU = 0,575, če je npr. med 200 zavezancev 50 zavezancev, umeščenih v 1.

prednostno skupino, 70 v 2. in 80 v 3. prednostno skupino

- Zavezanci, ki so bili kršitelji v preteklosti - iz prve prioritete skupine za nadzor
- Število vseh merilnih instrumentov v uporabi ali prometu, predpakiranih izdelkov ali velikost dobavitelja izdelkov iz plemenitih kovin
- Javni interes / pomembnost merilnih instrumentov / predpakiranih izdelkov / izdelkov iz plemenitih kovin za uporabnike ali potrošnike
- Ekonomski vpliv - število letnega prometa (finančnega), ki se obrne skozi merjenje določene vrste merilnega instrumenta/ prodanih izdelkov iz plemenitih kovin ali izdelkov iz plemenitih kovin
- Število pritožb
- Informacije, pridobljene iz sistema zakonskega meroslovja: opozorijo jih na povečana tveganja za neurejenost področja ali posameznega zavezanca;

2. Nadzor nad merili v uporabi in prometu (v skladu z direktivama 2014/32/EU MID in 2014/31/EU NAWI oziroma Pravilnikom o merilnih instrumentih in Pravilnikom o neavtomatskih tehtnicah), predpakiranimi izdelki (direktivi: 76/211/EGS in 2007/45/ES) in nad pravilno uporabo merskih enot (direktiva: 81/181/EGS)

Osnovne smernice in prioritete nadzornih pregledov

1. Nadzirala se bodo predvsem merila, pri katerih je možnost tveganja - finančna, tehnična, zdravstvena, okoljska...- večja
2. Povečanje učinkovitosti nadzora s poudarkom na vsebini nadzorov in ne formalnem številu izvedenih nadzorov
3. Nadaljevanje dela na EU projektu nadzora nad plinomeri
4. Nadaljevanje dela na EU projektu merilnimi sistemi - pripravami za merjenje tekočih goriv pri polnjenju rezervoarjev motornih vozil (v nadaljevanju: bencinskih črpalkah)
5. EU projekt nad neavtomatskimi tehtnicami v farmaciji
6. Nadzor nad vodomerni v prometu s poudarkom na preskusu meril v laboratoriju urada
7. Nadzora nad vulkanizerji s poudarkom na kontrolnem preskusu
8. Nadzor nad neavtomatskimi tehtnicami s poudarkom na kontrolnem preskusu meril na različnih področjih (ribarnice, pekarnice) ter nad tehtnicami pri spletni prodaji.
9. Nadzor nad neavtomatskimi tehtnicami brez kontrolnega preskusa (gradbeništvo, trgovine,...)
10. NAWI + POS kontrolni preskusi (neavtomatske tehtnice povezane z blagajno)

11. Dovolj strokovnega izobraževanja na vseh področjih
12. Vzpostavitev sodelovanja s strokovno in širšo javnostjo preko objav na spletni strani MIRS, prispevkov, poročil, člankov
13. Prednostna obravnava utemeljenih pritožb in prijav
14. Optimizacija nadzorov pri istem zavezancev (ob enem nadzoru se pregleda več meril ali vsebinskih področij in tako razbremeni zavezanca večjih števil nadzorov v krajšem časovnem razdobju)

2.1 V letu 2021 se bodo izvajali nadzori nad naslednjimi vrstami meril:

Pri načrtovanju nadzora za leto 2021 so upoštevane prioritete nadzora po kazalnikih navedenih v poglavju določanja prioritet, kot tudi novi zavezanci. Izvedeno bo tudi večje število nadzorov nad merili na trgu ter nad merili, ki so planirani v evropskih projektih. Minimalen nadzor bo izveden tudi pri zavezancih, ki so imeli ob zadnjem nadzoru urejeno stanje, saj izkušnje kažejo, da se stanje hitro poslabša, če se nadzora redno ne izvaja.

Na osnovi pomena števila meritev (pri tem je bilo upoštevano število meril, tehtanj in / ali finančni promet), pomena točnosti merjenja za posameznega potrošnika /družbo ter nezanesljivosti imetnika merila, so določene prioritete meroslovnega nadzora po vrsti meril. Najvišjo ocenjeno prioriteto za nadzor imajo merilni sistemi, predvsem bencinske črpalke, nato neavtomatske tehtnice, množična merila (števci el. energije vodomeri, merilniki toplotne energije, plinomeri), merilniki tlaka v pnevmatikah, taksimetri.

Nadzor se bo izvajal na najbolj prioritetenih merilnih instrumentih, in sicer nad merili, ki merijo porabo različnih virov energije: števci el. energije, plinomeri, merilniki toplotne energije, vodomeri, bencinske črpalke in merilni sistemi na cisternah pri prevoznikih oz. merila pretoka za različne vrste goriv. Pri teh merilih gre za velik javni interes, finančna tveganja (ekonomski vpliv), kot tudi merila z največjim številom pritožb, ki jih Urad prejme na leto. Z merili za gorivo se opravi okoli 2036 kt letnega prometa v vrednosti okoli 3,6 milijard EUR.

Redni nadzorni pregledi s kontrolnim preskusom na bencinskih črpalkah se izvajajo večji del leta (izjema je par mesecev zimskem času). Iz analize rezultatov preskusa v preteklih letih je ugotovljeno, da so sicer rezultati kontrolnih preskusov praviloma znotraj največjih dovoljenih pogoškov, vendar niso razpršeni okrog 0, kot bi bilo pričakovati, temveč v večini primerov v korist dobavitelja. Zato se bo nadzor tudi v tem letu usmeril v odkrivanje morebitnih neskladnosti v povezavi s pravilom »neizkoriščanja največjih dovoljenih pogoškov«.

Pri nadzoru nad neavtomatskimi tehtnicami bo v letu 2021 poudarek na nadzoru manjših dobaviteljev, ki prodajajo sadje in zelenjavo, pekovsko pecivo ter tehtnice na področju gostinstva, saj je bilo na teh področjih ugotovljeno pri zadnjih nadzorih več kršitev. Pri nekaterih tovrstnih nadzorih bo izveden tudi kontrolni preskus meril.

Na področju skupnih EU projektov bo vključeni v projekt nadzora nad plinomeri, bencinskimi črpalkami in neavtomatskimi tehtnicami v farmaciji. Vsi trije projekti so bili planirani v letu 2020, vendar se zaradi trenutne situacije z epidemijo Covid 19 še niso začeli izvajati. Izjema je projekt nad bencinskimi črpalkami, ki se je konec leta 2020 že začel in se bo nadaljeval v letu 2021.

Izvedeno bo tudi večje število nadzornih pregledov nad manometri tlaka v pnevmatikah pri vulkanizerjih in servisnih delavnicah, kjer bo poudarek na izvedbi kontrolnih preskusov, saj je na tem področju pridobljena merilna oprema za preskus meril na terenu (mestu uporabe). Nekaj nadzorov bo izvedenih tudi nad napravami za merjenje zaviralne sile in napravami za merjenje izpušnih plinov pri servisnih delavnicah in v prostorih tehničnih pregledov motornih vozil.

Nadzirali bodo tudi taksimetre, števec električne energije, vodomere, merilnike toplotne energije, plinomere, gostinsko posodo, avtomatske tehtnice, neavtomatske tehtnice za tehtanje vozil v prometu, merilnike krvnega tlaka ter tehtnice v zdravstvu in merilnike hitrosti, ki jih uporabljajo občinski organi.

Skupno bo izvedenih okoli 700 nadzornih postopkov, večinoma nad merilnimi instrumenti v uporabi pri uporabnikih teh meril, del nadzornih pregledov se bo izvedel tudi v prometu (neavtomatske tehcnice, plinomeri, vodomeri, gostinska posoda pri dobaviteljih,..).

Na področju pravilne uporabe merskih enot planirajo v letu 2021 okrog **25 postopkov** (predvsem v obliki opozorilnih dopisov RTV, časopisi, revije, spletne strani, prodajni katalogi, trgovine..).

2.2 Nadzor nad predpakiranimi izdelki

Vseh zavezancev nadzora je preko 600, pri čemer so to predvsem podjetja, ki pakirajo živilske in kozmetične izdelke ter čistilne in pralne izdelke, barve, lake in ostale kemične izdelke. **Zaradi zahtevnosti meroslovne zakonodaje, varstva potrošnikov in lojalne konkurence med pakirci je potreben stalen nadzor.** Seznam zavezancev ter raznolikost njihovih vrst proizvodov in količin je zelo velik. Zato bo nadzor učinkovit samo v primeru zelo skrbnega izbiranja zavezancev nadzora. Zaradi potrebe po nadzoru področja bodo v letu 2021 povečali število nadzorov na tem področju in se tako bolj približali nadzorovanosti iz preteklosti.

2.2.1 V letu 2021 se bodo nadzirali naslednji pakirci in uvozniki:

1. Zavezance se izbira glede na osnovi izdelanih kriterijev o pomembnosti strank z vidika finančnega prometa
2. Zavezanci, ki so bili kršitelji v preteklosti in kjer se kršitve ponavljajo
3. Novi zavezanci, predvsem s področja predvsem s področja ekoloških izdelkov, iz akcije »Štartaj Slovenija«.
4. Dobavitelji z znakom »e« se praviloma nadzirajo enkrat v 3 letih, če pretekli nadzor ni bil negativen, v nasprotnem primeru pa bolj pogosto.
5. Sistematičen nadzor nad kozmetičnimi izdelki

V letu 2021 bo izvedenih okrog **80 nadzornih pregledov**.

2.3 Nadzor nad prometom z izdelki iz plemenitih kovin

Nadzor nad izdelki iz plemenitih se bo izvajal v skladu z Zakonom o izdelkih iz plemenitih kovin. V Sloveniji je registriranih okrog 300 dobaviteljev. Nadzor se izvaja pri vseh dobaviteljih, ki izvajajo promet s plemenitimi kovinami: registrirani dobavitelji proizvajalci in uvozniki, internetna in kataloška prodaja, trgovine, ostalo..).

Izvedlo se bo največ **70 nadzornih postopkov** pri dobaviteljih teh izdelkov v prometu. V primeru nadaljevanja urejenega stanja, bodo posledično izvedli manj nadzornih postopkov in nadzorne preglede preusmerili na področje meril in predpakiranih izdelkov.

2.3.1 V letu 2021 se bodo prioriteto nadzirali:

1. Nadzor dobaviteljev kršiteljev
2. Preventiven nadzor v manjšem obsegu tudi pri ostalih dobaviteljih
3. Preskus izdelkov pri dobaviteljih samodeklarantih

3. Sodelovanje z drugimi inšpekcijskimi službam in državnimi organi

Skupni inšpekcijski pregledi inšpektorjev Urada z drugimi inšpekcijskimi organi so planirani na področju nadzora taksimetrov z IRSI, TIRS, FURS, Policijo in Inšpektoratom Mestne občine Ljubljana, ki se izvajajo že nekaj let in so že ustaljeni. Na področju nadzora vodomeroev Urad sodeluje z Inšpektoratom RS za okolje in prostor. Sodelovali bodo tudi z drugimi inšpekcijskimi organi ali povabili k sodelovanju druge pristojne inšpekcijske organe v primeru, če se pozneje izkaže potreba po tovrstnih nadzorih na kateremkoli od področij.

4. Število nadzornih pregledov na podlagi prejetih prijav

Urad na leto prejme približno 10 – 20 prijav s strani drugih inšpekcijskih organov ali fizičnih oseb. Te se nanašajo predvsem na naslednja merila: naprave za točenje goriva na servisih za goriva, taksimetre, števec el. energije, vodomere, neavtomatske tehcnice ter količine predpakiranih

izdelkov. Nekaj prijav na leto Urad prejme tudi zaradi nepravilne uporabe merskih enot. Vse prejete prijave in pritožbe se obravnavajo prednostno.

4. MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN PREHRANO

4.1 INŠPEKTORAT REPUBLIKE SLOVENIJE ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO, LOVSTVO IN RIBIŠTVO

Znotraj Inšpektorata RS za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo delujejo štiri inšpekcije. To so inšpekcija za kmetijstvo, inšpekcija za gozdarstvo, inšpekcija za vinarstvo ter inšpekcija za lovstvo in ribištvo. Inšpektorat na vseh navedenih področjih dela izvaja nadzor nad izvajanjem zakonskih določil materialnih predpisov in s tem izvajanjem celovite politike kmetijstva, gozdarstva, vinarstva, lovstva in ribištva. Pri tem delu uporabljajo vse razpoložljive podatke, da lahko izdelajo oceno tveganja in na osnovi tega določajo prioritete dela. Prav tako uporabljajo vso razpoložljivo tehnično opremo ter laboratorijske analize odvzetih vzorcev, ki jim služijo kot podlaga za ugotavljanje dejanskega stanja in inšpekcijskega odločanja. V kolikor jim to narekujejo okoliščine in praktične zahteve po bolj učinkovitem in celovitem pristopu k delu, sodelujejo v skupnih akcijah z drugimi inšpekcijami oziroma službami kot so na primer FURS in Policija.

Sledi pregled po posameznih inšpekcijah.

Kmetijska inšpekcija

Glavni strateški cilji bodo usmerjeni v zaščito kmetijskih zemljišč, varstvo voda pred onesnaženjem z nitrati iz kmetijskih virov, varstvo potrošnikov in zmanjšanje tveganja okužbe in širjenja okužbe z virusom SARS-CoV-2 (COVID-19) na način, da se poskuša zagotoviti oziroma preprečiti:

- trajno ohranjanje rodovitnosti kmetijskih zemljišč na način, da se preprečuje zaraščanje,
- varstvo kmetijskih zemljišč pred degradacijo, onesnaženjem in nesmotrno rabo, s čimer se ohranja in izboljšuje vire za trajnostno pridelavo hrane, omogoči se stabilna pridelava kakovostne, čim cenejše in varne hrane ter posledično zagotavlja prehranska varnost in čim višja stopnja samooskrbe,
- finančna disciplina in sledljivost porekla pri prijavi pridelka z nadzorom registrov,
- zadosten delež lastnih surovin in surovin dokupljenih iz drugih kmetij ter opravljanje lastnih storitev s ciljem boljše rabe lastnih proizvodnih zmogljivosti in delovnih moči kmetije pri nadzoru dopolnilne dejavnosti na kmetiji,
- dobra kmetijska praksa pri gnojenju s spoštovanjem kmetijsko okoljskih pogojev, še posebej na vodovarstvenih območjih,
- identifikacija in registracija živali ter izvajanja rejskih programov javnih služb s področja kmetijstva oziroma živinoreje,
- plačevanje prispevkov za promocijo kmetijskih pridelkov in živil, ki jih resorno ministrstvo uvrsti v shemo kakovosti,
- nadzor nad organizacijami proizvajalcev v smislu izpolnjevanja pogojev in zasledovanja ciljev ustanovitve glede koncentracije ponudbe, načrtovanju proizvodnje ali optimizaciji proizvodnih stroškov,
- preprečevanje nepoštenih poslovnih praks, zlasti pri označevanju storitev kmetijske dejavnosti,
- preprečevanje sive ekonomije pri prometu s kmetijskimi pridelki in izdelki, kar se bo poskušalo doseči na tri načine:
 - s poostrenimi nadzori v okviru obstoječe zakonodaje,
 - okrepljenim sodelovanjem z ostalimi inšpekcijami in organi, ki sodelujejo v Inšpekcijskem svetu (Policija, FURS),
 - aktivnim sodelovanjem pri spremembah področne zakonodaje.

Pri nadzoru kmetijskih vsebin bodo kmetijski inšpektorji nadzirali tudi spoštovanje določb za zmanjšanje tveganja okužbe in širjenja okužbe z virusom SARS-CoV-2 (COVID-19).

Opredelitev ocene tveganja za doseg strateških ciljev

Inšpekcijski nadzori bodo potekali po naslednjem vrstnem redu:

1. Izredni inšpekcijski pregledi.

Zaradi zagotavljanja varovanja voda in varnosti pridelkov in živil, s tem pa tudi varstva potrošnikov, se izredni inšpekcijski pregledi opravljajo prednostno.

2. Navodila in vodila, ki so pripravljena na podlagi ocene tveganja.

Ocena tveganja se naredi za vsak strateški cilj posebej, saj vsebuje različne kriterije.

3. Osebnostne zaznave.

Naziv ukrepa	Postavljeni cilji	Opomba
Preprečevanje zaraščanja, neobdelanosti, degradacije in onesnaževanja kmetijskih zemljišč.	V skladu z letnim programom dela in oceno tveganja se varujejo trajno varovana ali najboljša kmetijska zemljišča.	
Nadzor dobre kmetijske prakse in spoštovanja kmetijsko okoljskih ukrepov pri gnojenju, skladiščenju gnoja in uporabi digestata in komposta.	Pregledati kmetijska gospodarstva, ki ležijo predvsem na VVO in se hkrati ukvarjajo z živinorejo, preveriti količine proizvedenih, uporabljenih in oddanih količin organskih gnojil in na ta način zagotavljati varovanje čiste pitne vode in spoštovanje varovanja okolja.	
Nadzor vpisa in prijave kmetijskih gospodarstev, zemljišč in pridelkov v registre, nadzor identifikacije in registracije živali.	V čim večji meri zagotavljati sledljivost kmetijskih pridelkov in živil.	
Nadzor prodaje kmetijskih pridelkov in živil na lokalnem trgu, preprečevanje zavajanja glede izvora blaga in storitev pri trženju in označevanju, izpolnjevanje pogojev za opravljanje dopolnilnih dejavnosti na kmetiji.	Preprečevanje nepoštenih poslovnih praks, zlasti pri označevanju storitev kmetijske dejavnosti.	
Nadzor promocije kmetijskih in živilskih proizvodov in organizacije proizvajalcev.	Nadzor obračuna prispevkov za promocijo sektorja sadja, mesa in mleka za zagotavljanje sledljivosti slovenskega blaga, izpolnjevanje pogojev za delovanje organizacij proizvajalcev.	

Gozdarska inšpekcija

Pri strategiji dela gozdarske inšpekcije uporabljajo elemente učinkovitosti, kakovosti in odgovornosti. Prva prioriteta dela je še vedno nadzor izvajanja predpisov o varstvu gozdov in določenih ukrepov za zatiranje populacij škodljivih žuželk – podlubnikov. Ta prioriteta je izpostavljena zaradi naravnih ujm, ki so v preteklih letih prizadele slovenske gozdove.

Med strateške cilje gozdarske inšpekcije sodijo naslednje naloge:

1. Nadzor izvajanja sečenj, gojitvenih in varstvenih del, posebno pa izvajanja s predpisi o varstvu gozdov predpisanimi ukrepi za zatrtje prenamnoženih populacij žuželk – podlubnikov, s ciljem preprečevanja škodljivih posledic v gozdnih ekosistemih.

Gozdarska inšpekcija opravlja nadzor, če se sečno dreves in gojitvena dela izvaja na podlagi in v skladu z odločbami Zavoda za gozdove Slovenije, če so varstvena dela izvršena v roku in v skladu z odločbo ZGS, če so gozdne prometnice vzdrževane in grajene po postopku določenem v ZG.

2. Nadzor izvajalcev del v gozdovih.

Gozdarska inšpekcija nadzoruje ali izvajalci del v gozdovih izpolnjujejo pogoje strokovne usposobljenosti za delo v gozdu in usposobljenosti za varno in zdravo delo. Gozdarska inšpekcija pri nadzoru izvajalcev del v gozdovih dobro sodeluje z IRSD ter s FURS. Gre za skupne akcije na terenu ali medsebojne odstopne zadeve v pristojno reševanje.

3. Nadzor subjektov, ki dajejo na trg gozdno lesne sortimente s ciljem preprečevanja trgovanja z nelegalno pridobljenim lesom in sive ekonomije. V sklopu tega je narejen načrt pregledov sistemov potrebne skrbnosti, ki ga zahteva Uredba (EU) 995/2010 na podlagi **ocene tveganja**.

Izvajajo se redni pregledi vsaj enkrat na pet let pri večjih subjektih. Pri ostalih zavezancih nadzor temelji na naključnem izboru in ob vsaki ugotovitvi ter prijavi kršitev določb ZG.

4. Nadzor posegov v gozd in gozdni prostor s ciljem preprečevanja degradacije gozdov.

V tem primeru gre za posege v gozd in gozdni prostor zaradi odvzemanja materiala iz gozda, navažanja odpadnega materiala, postavitve nedovoljenih objektov, krčitve gozdov brez dovoljenja ZGS, uporabo gozdnega prostora v druge namene, krčitve gozdov brez dovoljenja ZGS in za primere, ko je zaradi poseka drevja prišlo do zmanjševanja funkcij gozdov.

Inšpekcijski nadzori bodo potekali po naslednjem vrstnem redu:

1. prijave,
2. navodila in vodila, ki so pripravljena na podlagi analize tveganja,
3. osebne zaznave.

Skupni inšpekcijski nadzori z drugimi inšpekcijami:

Gozdarska inšpekcija predlaga, da se pri nadzoru varnosti pri delu izvajalcev del v gozdovih izvedejo skupne akcije z IRSD, pri nadzoru sečnje, prevoza in prodaje lesa pa s FURS.

Naziv ukrepa	Postavljeni cilji	Opomba
Nadzor izvajanja sečenj, gojitvenih in varstvenih del, posebno pa izvajanja s predpisi o varstvu gozdov predpisanimi ukrepi za zatrtje prenamnoženih populacij žuželk.	Ohraniti trajnost gozdov.	
Nadzor izvajalcev del v gozdovih.	Strokovno in varno izvajanje del v gozdovih.	
Nadzor subjektov, ki dajejo na trg gozdno lesne sortimente.	Preprečevanje dajanja na trg nelegalno posekanega lesa.	
Nadzor posegov v gozd in gozdni prostor	Preprečevanja degradacije gozdov.	

Lovska in ribiška inšpekcija

Strateški cilji lovske in ribiške inšpekcije

1. Nadzor izvajanja koncesijskih pogodb pri upravljavcih lovišč. Cilj nadzora je ugotavljanje izvrševanja načrtovanih obveznosti upravljavcev lovišč in sprejetje ustreznih ukrepov v primeru ugotovljenih nepravilnosti.
2. Nadzor izvajanja gospodarskega ribolova s poudarkom na nadzoru ribiških dejavnosti, ki se izvajajo v Piranskem zalivu. Cilj je zagotoviti nadzor na področju morskega ribištva na celotnem območju slovenskega morja.
3. Nadzor izvajanja koncesijskih pogodb pri upravljanju ribiških okolišev. Cilj nadzora je ugotavljanje izvrševanja načrtovanih obveznosti upravljavcev ribiških okolišev in sprejetje ustreznih ukrepov v kolikor so ugotovljene nepravilnosti.

Izvrševanje inšpekcijskih pregledov

1. Ocena tveganja na podlagi opravljene analize tveganja na področju ribištva in ugotovljenih nepravilnosti pri upravljanju lovišč in izvajanju koncesijskih pogodb na področju lovstva. Na področju morskega ribištva je prioriteta dela na nadzoru izvajanja ribiških aktivnosti v Piranskem zalivu.
2. Ukrepi na podlagi prispelih prijav.

Sodelovanje z ostalimi nadzornimi organi

1. Sodelovanje s Policijo na področju morskega ribištva, pri nadzoru izvajanja ribolova, na področju lovstva pri nadzoru skupnih lovov in uporabe lovskega orožja. Sodelovanje v skladu z dogovorom, predvidoma najmanj 10 x letno.

Naziv ukrepa	Postavljeni cilji	Opomba
Lovska inšpekcija		
Izvajanje inšpekcijskih ukrepov v primeru opuščanja ocenjevanja in izplačila škod od divjadi.	Po posredovanih potrebah in zahtevah.	
Nadzor izvajanja lovsko gojitvenih načrtov – administrativni nadzor.	100 % upravljavcev lovišč.	
Inšpekcija za morsko ribištvo		
Nadzor izvajanja gospodarskega ribolova, s poudarkom na nadzoru na področju Piranskega zaliva.	Na podlagi analize tveganja	
Inšpekcija za sladkovodno ribištvo		
Nadzor izvajanja ribiškega upravljanja na podlagi načrtov in poročil o izvajanju.	Na podlagi analize tveganja	

Vinarska inšpekcija (VI)

Strateški cilji vinarske inšpekcije

Strateški cilji vinarske inšpekcije so zastavljeni tako, da bo nadzor nad izvajanjem predpisov, ki določajo pridelavo, dodelavo in promet z grozdom, moštom, vinom in drugimi proizvodi iz grozdja in vina, čim bolj učinkovit in ciljno usmerjen glede na prioritete dela.

Z rednimi in izrednimi nadzori bodo zmanjšali tveganje za nepravilnosti pri pridelavi, dodelavi in prodaji vina in ostalih proizvodov iz grozdja in vina na področju varnosti, kakovosti, označevanja in zaščiti geografskega porekla. Zato imajo zastavljene prioritete dela:

- Povečati obseg nadzora vina v prometu, ki mora biti identično s priloženimi listinami in je brez napak ali bolezni. S tem bodo potrošniku zagotovili kakovostno in zdravstveno neoporečno vino.
- Povečati obseg nadzora vpisanih vinogradov v RPGV.
- Povečati obseg nadzora pridelovalcev, ki redno prijavljajo pridelek, zaloge vina in enološke postopke.
- Izvajati nadzor pri pridelovalcih, ki prijavljajo majhne količine pridelka, kljub odsotnosti naravne nesreče ali vremenskih ujm, ki bi lahko zmanjšale pridelavo.
- Izvajati navzkrižno kontrolo med prijavo izpada pridelka in prijavo pridelka v RPGV.
- Povečati obseg nadzora nad vinom v prometu, ki ga spremljajo predpisane listine iz katerih bo razvidna sledljivost vina.
- Izvajati bodo navzkrižne kontrole med pridelovalci in trgovci z vinom.
- Vzdrževati visok delež pridelovalcev, pri katerih ne bodo ugotovljene nepravilnosti pri nadzoru določb dobre higienske prakse.
- V čim večji meri zagotoviti varstvo geografskega porekla na način, da se poveča delež pridelovalcev, ki vodijo predpisane evidence in zmanjšati število nepravilnih označitev vina v prometu.
- Okrepiti obseg sodelovanja z ostalimi inšpekcijami, predvsem na področju izmenjave podatkov: FURS, UVHVVR, TIRS, in IRSD.
- Pri enem inšpekcijskem pregledu opraviti nadzor po več zakonih in vsebinah hkrati (npr. nadzor dopolnilne dejavnosti in pridelave vina).
- Preprečevanje sive ekonomije pri prometu z vinom in ostalimi proizvodi iz grozdja in vina, kar bodo dosegli s poostrenimi nadzori v okviru obstoječe zakonodaje in z okrepljenim sodelovanjem z ostalimi inšpekcijami in organi, ki sodelujejo v Inšpekcijskem svetu (policija, carina).

Izvrševanje inšpekcijskih pregledov za doseganje strateških ciljev

Inšpekcijski nadzori se izvajajo na podlagi ocene tveganja in se delijo na:

1. Izredni inšpekcijski pregledi.

Zaradi zagotavljanja varnosti in kakovosti vina, s tem pa tudi varstva potrošnikov, se izredni inšpekcijski pregledi opravljajo prednostno. Izredni inšpekcijski pregledi se opravljajo na podlagi:

- prijave o nevarnem vinu v prometu;
- obvestila o ugotovljenih nepravilnostih v sistemu RASFF;
- suma na nevaren proizvod v prometu;
- ostalih prijav državljanov.

2. Inšpekcijski pregledi v zvezi z navodili, ki so pripravljena na podlagi ocene tveganja.

Ocena tveganja določa intenzivnost in vrsto inšpekcijskega postopka ter je hkrati merilo za odvzem vzorcev v programu dela in je sestavljena je iz naslednjih parametrov:

- ugotovljene nepravilnosti v preteklem obdobju,
- velikost pridelovalca (velikost vinograda, ki ga obdeluje pridelovalec oziroma količina odkupljenega grozdja pri polnilcih),
- obseg proizvodnje (prijava pridelka),
- pridelava vina z zaščitnim geografskim poreklom,
- število izdanih odločb o primernosti za promet s strani pooblaščenih organizacij,
- sezonsko in krajevno pojavljanje v prometu,
- nov pridelovalec, trgovec ali uvoznik na slovenskem trgu,
- postopki ravnanja z vinom.

3. Osebne zaznave.

Naziv ukrepa	Postavljeni cilji	Opomba
Nadzor nad prijavo obveznih podatkov v Register pridelovalcev grozdja in vina.	Zmanjšati tveganje za nepravilnosti pri pridelavi in prodaji vina ter preprečevanje sive ekonomije.	Večina pregledov se opravi administrativno v zimskih mesecih.
Nadzor nad pridelavo grozdja, mošta in vina – smernice dobre higienske prakse.	Z vzorčenjem in pregledi na kraju pridelave zmanjšati tveganje za nepravilnosti pri pridelavi in prodaji vina ter s kontrolo spremnih dokumentov preprečiti sivi trg z vinom.	
Nadzor nad označevanjem in oglaševanjem vina.	Zmanjšati tveganje za nepravilnosti pri označevanju in oglaševanju vina ter s tem preprečiti zavajanje potrošnikov.	
Nadzor izpolnjevanja pogojev za opravljanje dopolnilne dejavnosti – Turizem na kmetiji.	Zagotoviti zadosten delež lastnih surovin za pripravo obrokov in preprečiti zavajanje gostov glede označevanja geografskega porekla in deleža lastnih surovin.	

4.2 UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA VARNO HRANO, VETERINARSTVO IN VARSTVO RASTLIN, INŠPEKCIJA ZA VARNO HRANO, VETERINARSTVO IN VARSTVO RASTLIN

Uprava Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin je organ v sestavi Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Kot notranje-organizacijska enota za izvajanje inšpekcijskega nadzora je znotraj UVHVVR organizirana enotna Inšpekcija za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin, ki deluje na centralni ravni, na desetih območnih uradih in na dveh mejnih kontrolnih točkah.

Glavni cilj Inšpekcije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin v letu 2021 je izvesti redne naloge nadzora v obsegu kot je bil planiran in tiste izredne naloge nadzora, da se odkrita tveganja odpravijo, oziroma da so obvladovana na sprejemljivem nivoju.

1. Sistemski inšpekcijski nadzori (na podlagi količnika ocene tveganja in na podlagi izbranih aktualnih vsebinskih področij):

Inšpekcija za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin izvaja redne naloge nadzora kot stalen nadzor in kot nadzor, določen na podlagi tveganja na posameznih vsebinskih področjih nadzora.

Dodatno izvaja izreden – ne-planiran nadzor za obvladovanje tveganj odkritih tako v okviru nadzora, kot v okviru spremljanj stanja in nadzor potreben za obravnavo sporočil oziroma prijav občanov.

Stalen nadzor je določen s skupno evropsko zakonodajo in zajema v naprej določene naloge v obratih za zakol živali, obratih za obdelavo divjadi ter na področju uvoza živali in blaga iz tretjih držav. Ta nadzor je nadzor prve prioritete, saj omogoča redno poslovanje izvajalcev dejavnosti – gospodarskih subjektov.

Na ostalih področjih Inšpekcija za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin izvaja nadzor na podlagi planov rednega dela, katerih podlaga so ocene tveganja, upoštevajoč vrsto dejavnosti,

zgodovino nosilca dejavnosti, lastne kontrole nosilcev dejavnosti, informacije o tveganjih iz lastnih baz podatkov in druge informacije.

Zaradi slabe realizacije plana nadzora iz leta 2020 na določenih področjih zaradi epidemije COVID-19, se bo v načrtovanje za leto 2021, kjer se obseg nadzora planira na podlagi tveganja, upoštevalo tudi to dejstvo.

Področja, na katerih se pri pripravi plana nadzora pripravijo ocene tveganja za subjekte nadzora oziroma izvajalce dejavnosti so:

- zdravstveno varstvo živali, identifikacija in registracija živali ter reprodukcija živali,
- zaščita živali (rejne živali, živali v transportu, zakol živali, živali v poskusih in hišne živali),
- varnost, kakovost, označevanje in uporaba krme za živali,
- uporaba veterinarskih zdravil in z uporabo zdravil povezana sledljivost zdravil,
- ravnanja z živalskimi stranskimi proizvodi in predelanimi proizvodi,
- proizvodnja, predelava in distribucija živil, vključno s preverjanjem kriterijev varnosti živil (mikrobiološka, kemična, radiološka) njihove kakovosti ter označevanje živil,
- nadzor nad izvajalci prenesenih nalog nadzora na področju ekološke pridelave predelave in distribucije ter nadzor nad izvajalci nadzora na področju zaščitenih proizvodov,
- nadzor nad izvajalci dejavnosti na področju zdravja rastlin in rastlinskega reprodukcijskega materiala,
- dajanje na trg fitofarmaceutskih sredstev in njihova uporaba,
- področje nadzora uvozom živali in blaga za sprostitev na teritorij EU, in
- »Food fraud« mreža in sodelovanje med državami članicami.

Za vsako od naštetih področij je izdelanih več sistemov določanja tveganj in s stopnjo tveganja povezanega določanja pogostosti nadzora posameznega subjekta. Prav tako je za vsako od navedenih področij v planu določeno minimalno število izvajalcev dejavnosti, ki morajo biti glede na tveganje obravnavani v okviru rednih nalog nadzora.

Del načrtovanih nalog nadzora so tudi posebni nadzori, kjer se nadzori v določenem časovnem okviru osredotočijo na posamezne izvajalce dejavnosti ali na skladnost posameznih vrst živil ali blaga. V letu 2021 so kot posebni nadzori planirani nadzori na področju pravilnega označevanja in sledljivosti mesa in sadja, na področju kakovosti oljčnega olja in kakovosti perutninskega mesa in na področju pravilnega označevanja določenih vrst živali.

V letu 2021 je del nalog nadzora Inšpekcije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin tudi nadzor nad spoštovanjem odlokov Vlade RS glede COVID-19, ki so bili izdani na podlagi Zakona o nalezljivih boleznih (Uradni list RS, št. 33/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/20 – ZIUZEOP, 142/20 in 175/20 – ZIUOPDVE).

2. Prioritetni inšpekcijski nadzori na osnovi prejetih pobud in prijav (pri katerih je prednostna obravnava upravičena z vidika javnega interesa) in inšpekcijski nadzori na osnovi ostalih prejetih pobud in prijav, ki niso bili določeni kot prioritetni:

Inšpekcija za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin obravnava vse sprejete prijave in pobude pravnih in fizičnih oseb. Neposrednih prijav na vseh področjih iz pristojnosti UVHVVR je približno 4.000 na leto. V kolikor iz prijav izhaja sum sistemskih kršitev zakonodaje na določenem področju, Inšpekcija UVHVVR izvede poseben - izreden nadzor skupine subjektov.

Povod za izredne naloge nadzora so tudi sporočila o tveganjih iz drugih držav članic, rezultati lastnega spremljanja skladnosti živali in blaga na trgu in pri uvozu in Evropski koordinirani programi nadzora na določenih področjih.

Vsaka informacija o tveganju za zdravje ljudi, zdravje živali, za dobrobit živali, ki bi lahko pomenila mučenje živali, o tveganju za zdravje rastlin ali okolje - kar se tiče fitofarmaceutskih sredstev in gensko spremenjenih organizmov - mora biti obravnavana v najkrajšem možnem času. Vse prijave se obravnavajo znotraj notranjih organizacijskih enot – območnih uradov UVHVVR. Za organizacijo, koordinacijo in razporejanje dela znotraj območnih uradov UVHVVR je odgovoren direktor območnega urada.

3. Prekrškovni postopki:

Na vseh področjih so inšpektorji dolžni odrediti ukrepe za doseg skladnosti z inšpekcijsko upravnimi akti in za ugotovljena neskladja izreči za to določene sankcije. Cilj na tem področju je, da se prekrškovni postopki uvedejo čim prej, najpozneje pa v 6 mesecih od dneva storitve prekrška.

4. Skupni inšpekcijski nadzori:

Inšpekcija za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin načrtuje sodelovanje s:

- Finančno upravo RS: redno sodelovanje pri nadzoru živali, rastlin, fitofarmaceutskih sredstev, krme in živil ob uvozu in glede na potrebe obeh organov;
- Policijo: nadzori izvajanja COVID – 19 ukrepov in nadzori nad odgovornostjo imetnikov psov, glede na potrebe obeh organov;
- Tržnim inšpektoratom RS: nadzor dogovorjenih skupin subjektov in glede na potrebe obeh organov;
- Zdravstvenim inšpektoratom RS: glede razvrščanja prehranskih dopolnil in živil.

5. MINISTRSTVO ZA KULTURO

5.1 INŠPEKTORAT REPUBLIKE SLOVENIJE ZA KULTURO IN MEDIJE

1. Področja, ki bodo, upošteva oceno tveganja, predmet inšpekcijskih pregledov

IRSKM bo v letu 2021 opravljal:

- Sistemske (redne) inšpekcijske nadzore,
- Prioritetne inšpekcijske nadzore na osnovi prejetih prijav in pobud,
- Inšpekcijske nadzore na osnovi prejetih prijav, vlog, pritožb in sporočil, ki niso prioriteten obravnavani, in se v okviru razpoložljive kadrovske sestave inšpektorata obravnavajo glede na vrstni red prispetja.

Sistemske oziroma redne inšpekcijske nadzore, na podlagi katerih se pri zavezancih preverja spoštovanje izvajanja predpisov, ki so v pristojnosti nadzora IRSKM, bodo izvedeni na področju nadzora nad:

1. knjižnicami in knjižnično dejavnostjo: preverjanje obratovalnega časa in organiziranosti izbranih splošnih knjižnic,
2. varstvo dokumentarnega in arhivskega gradiva: nadzor nad izpolnjevanjem določb Zakona o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhivih (Uradni list RS, št. 30/06 in 51/14) glede varstva e-arhivske dediščine (npr. notranja pravila) pri ustvarjalcih arhivskega gradiva večjega pomena.

Nadzor traja daljše časovno obdobje.

Prioritetni inšpekcijski nadzori bodo opravljeni na podlagi prejetih prijav in pobud za nadzor glede na teže kršitve in možne posledice, ki jih kršitev ima za javni interes in kadar gre za zadevo, v kateri je delo drugih organov ali institucij odvisno od ugotovitev inšpektorjev. Prednostno se bo obravnavalo:

1. objekti, ki imajo status kulturnega spomenika, državnega ali lokalnega pomena in je, bodisi zaradi nedovoljenih posegov bodisi zaradi nevezdrževanja, ogrožena ohranitev njihovega kulturnega pomena in primeri, pri katerih objekti kulturne dediščine zaradi slabega gradbenega stanja lahko predstavljajo tudi nevarnost za premoženje, zdravje in življenje ljudi, oziroma lahko ogrožajo mimoidoči promet, sosednje objekte ali svojo neposredno okolico;
2. arhivsko gradivo, ki ima status kulturnega spomenika, primeri ko zaradi nesreč, ki jih bodisi namerno ali nenamerno povzroči človek (npr. požar, vdor vode) ali zaradi naravnih nesreč (npr. poplava, vihar, potres, plaz in podobno), obstaja (neposredna) nevarnost poškodovanja ali je že nastala škoda na arhivskem gradivu, ter drugi primeri ko zaradi nepravilnega ravnanja oziroma rabe ali opustitve dolžnega ravnanja z arhivskim gradivom obstaja (neposredna) nevarnost poškodovanja ali je že nastala škoda na

- arhivskem gradivu (npr. kot posledica ne zagotavljanja materialnih, kadrovskih in finančnih pogojev za varstvo arhivskega gradiva ali/in nepoznavanja/neupoštevanja arhivske zakonodaje);
3. nacionalno bogastvo oz. premičnina, ki ima status kulturnega spomenika in je, bodisi poškodovana ali je v neposredni nevarnosti poškodovanja, bodisi zaradi nepravilnega vzdrževanja, ravnanja ali rabe, bodisi zaradi opustitve dolžnega vzdrževanja ali ravnanja obstaja nevarnost njegovega poškodovanja;
 4. arheološka ostalina, ki ima status kulturnega spomenika, in je bodisi zaradi nedovoljenih posegov bodisi zaradi ne vzdrževanja, ogrožena;
 5. izdajanje programskih vsebin prek medija, ki ni vpisan v razvid medijev pri pristojnem ministrstvu;
 6. omejitve lastništva v medijih;
 7. nadzor nad oglaševalskimi vsebinami;
 8. zaščita slovenskega jezika v medijih;
 9. nadzor in priporočila glede prepovedi razširjanja programskih vsebin, ki spodbujajo k rasni, verski, spolni ali drugi neenakopravnosti, k nasilju in vojni ter izvajajo narodno, rasno, versko, spolno ali drugo sovraštvo in nestrpnosti;
 10. javna raba slovenščine; javna raba slovenščine na javnih prireditvah;
 11. obvezni izvod publikacij; oddaja obveznih izvodov (5. člen ZOIPub).

Z izrednimi nadzori pa se bodo preverjale vsebine navedb v konkretnih prijavah, kar pomeni, da se ti nadzori opravljajo na podlagi konkretnih prijav, vlog, pritožb in sporočil. Inšpektor se bo na podlagi vsebine prijave odločil, ali bo pri zavezancu opravil inšpekcijski nadzor ali ne.

IRSKM bo v letu 2021 izvajal tudi nadzor glede spoštovanja Zakona o nalezljivih boleznih (Uradni list RS, št. 33/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/20 – ZIUZEOP, 142/20 in 175/20 – ZIUOPDVE), in sicer tako, da bodo inšpektorji nadzor glede spoštovanja ZNB in vladnih odlokov opravili praviloma pri zavezancih, pri katerih tudi sicer opravljajo inšpekcijski nadzor ter pri javnih zavodih s področja kulture.

2. Vodenje prekrškovnih postopkov

IRSKM bo v okviru svojih pristojnosti vodil tudi hitre prekrškovne postopke v zvezi s kršitvami določb Zakona o medijih (Uradni list RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08 – ZPOMK-1, 77/10 – ZSFCJA, 90/10 – odl. US, 87/11 – ZAvMS, 47/12, 47/15 – ZZSDT, 22/16, 39/16, 45/19 – odl. US in 67/19 – odl. US) ter kršitvami Zakona o javni rabi slovenščine (Uradni list RS, št. 86/04 in 8/10).

3. Področja, na katerih so predvideni skupni inšpekcijski pregledi

IRSKM v letu 2021 zaenkrat na področju kulture ne načrtuje skupnih inšpekcijskih nadzorov z drugimi inšpekcijskimi organi. Na področju nadzora nad posegi v objekte kulturne dediščine se pričakuje sodelovanje oz. usklajena aktivnost z gradbeno in stanovanjsko inšpekcijo (IRSOP) in morda (na podlagi določil Gradbenega zakona) tudi z občinskimi inšpektorji.

4. Ocena števila oziroma deleža inšpekcijskih pregledov, izvedenih na podlagi prejetih prijav

Ocenjujejo, da bo v letu 2021 delež začelih postopkov na podlagi prijav (tudi anonimnih) znašal med 70 in 80 % vseh postopkov.

6. MINISTRSTVO ZA NOTRANJE ZADEVE

6.1 INŠPEKTORAT REPUBLIKE SLOVENIJE ZA NOTRANJE ZADEVE

Strateške usmeritve in prioritete dela Inšpektorata RS za notranje zadeve, temeljijo na podlagi Strateških usmeritev Ministrstva za notranje zadeve in na trenutni aktualni problematiki z vidika varnosti življenja, premoženja in zdravja ljudi.

1. Inšpekcijski (sistemski) nadzori v letu 2021

- Izvedeni bodo na podlagi problematike od najbolj do najmanj prioriteten: a) zasebno varovanje, b) orožje, eksploziva in pirotehnika, c) varnost na smučiščih, d) detektivska dejavnost in e) tajni podatki.
- Glede na organizacijske, kadrovske in finančne zmožnosti bo v letu 2021 izvedenih med 640 in 740 inšpekcijskih nadzorov.
- Na podlagi ocene tveganja in aktualne problematike v okviru zgoraj navedenih področjih, bo dodatno glede na prioritete, ustrezno prilagojeno število inšpekcijskih nadzorov.

Nadzirana področja so zelo široka, zato bodo inšpekcijski nadzori na posameznih področjih dela ciljno usmerjeni predvsem na ključno problematiko določenega področja in sicer:

a) Zasebno varovanje

- nočni lokali in diskoteke, kjer se prirejajo javne prireditve,
- večje javne prireditve (športne in zabavne) po celotni državi, kjer gre za veliko koncentracijo ljudi oz. obiskovalcev in je stopnja tveganja višja,
- varovanje za državo pomembnih objektov (kritična infrastruktura),
- varnostne službe na sedežih - predvsem tam in pri tistih, kjer se pojavljajo pogoste kršitve in nepravilnosti ter prijave,
- delovanje varnostno nadzornih centrov,
- spoštovanje standardov na področju zasebnega varovanja,
- varovanje prevoza denarja in drugih vrednostnih pošiljk,
- varovanje denarnih ustanov, trgovskih centrov in drugih pomembnih objektov (npr. državni organi).

b) Orožje, eksplozivi in pirotehnika

- trgovine z orožjem,
- varnost na streliščih,
- nadzor nad subjekti, ki posedujejo orožne posestne listine in imajo v posesti več kosov orožja (strelska društva in različna druga društva),
- priprava in izvedba ognjemetov,
- distribucija, skladiščenja in prodaja pirotehničnih izdelkov.

c) Varnost na smučiščih

- zagotavljanje varnosti in reda na smučiščih s poudarkom na delu nadzornikov na smučiščih (posebno v času šolskih počitnic, ko je obiskanost smučišč največja).

d) Detektivska dejavnost

- izvajanje detektivske dejavnosti in preverjanje izpolnjevanja pogojev nosilcev,
- preverjanje subjektov, ki oglašujejo to dejavnost brez ustrezne licence.

e) Tajni podatki

- varovanje in poslovanje s tajnimi podatki v zasebnem in javnem sektorju.

2. Prioritetni inšpekcijski nadzori na podlagi prejetih pobud in prijav

Ocenjuje se, da bodo inšpektorji IRSNZ uspeli izvesti vse inšpekcijske nadzore izvedene na podlagi prejetih pobud in prijav. V prvi fazi se poskuša prijavo ali pobudo preveriti v okviru že načrtovanih sistemskih inšpekcijskih nadzorov, v kolikor pa to ni mogoče, se v nadaljevanju izvedejo izredni inšpekcijski nadzori. Največ prijav je s področja zasebnega varovanja, a je število obvladljivo in jih je mogoče obravnavati v tekočem letu.

Ocenjuje se, da bo na podlagi prejetih pobud in prijav v letu 2021 izvedeno okvirno med 50 in 60 inšpekcijskih nadzorov. Prioritetne inšpekcijske nadzore, kjer se bo ocenilo, da obstaja nevarnost za življenje, zdravje in premoženje ljudi oziroma to zahteva javni interes, se bo izvedlo nemudoma.

3. Prekrškovni postopki

Temelja usmeritev in prioriteta dela IRSNZ na tem področju je, da se prekrškovni postopki rešujejo zakonito, strokovno, hitro, in brez nepotrebnega odlašanja. Sledilo se bo cilju, da bodo prva dejanja inšpektorja izvedena v čim krajšem možnem času, upoštevaje njihov obseg dela. Največ prekrškovnih postopkov bo izvedeno na podlagi prejetih predlogov za uvedbo postopka s strani upravičenih predlagateljev, saj je IRSNZ prekrškovni organ tudi na drugih področjih dela (IRSNZ pokriva 24 zakonov, kjer je eden od pristojnih prekrškovnih organov).

4. Sodelovanje z drugimi inšpekcijami

Izvedeni bodo skupni nadzori z Inšpektortom RS za delo na področju zasebnega varovanja, kjer IRSNZ prejema tudi največ prijav povezanih s kršitvami pravic iz delovnega razmerja, kot tudi skupni nadzori s Policijo, Tržnim inšpektoratom RS ter Inšpektoratom za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami.

IRSNZ je z uveljavitvijo Zakona o interventnih ukrepih za pomoč pri omilitvi posledic drugega vala epidemije COVID-19 (ZIUPOPVE) z dne 30. 12. 2020 pri opravljanju nalog inšpekcijskega nadzora iz svoje pristojnosti pristojen tudi za nadzor nad izvajanjem ukrepov iz prvega odstavka 39. člena Zakona o nalezljivih boleznih. Zato bo delo inšpektorata v letu 2021 prilagojeno tudi navedeni problematiki predvsem v smislu poostrenega nadzora nad izvajanjem prireditev v gostinskih lokalih in večjih javnih prireditvah v kolikor se bodo te izvajale. V sklopu vseh ostalih nadzorov pa se bo striktno preverjalo tudi spoštovanje določil Zakona o nalezljivih boleznih.

7. MINISTRSTVO ZA JAVNO UPRAVO

7.1 UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA INFORMACIJSKO VARNOST

V 2021 bo Uprava Republike Slovenije za informacijsko varnost (v nadaljevanju: URSIV) – Inšpekcija za informacijsko družbo v skladu s splošnimi načeli inšpekcijskega nadzora, opredeljenimi v Zakonu o inšpekcijskem nadzoru (Uradni list RS, št. 43/07 – uradno prečiščeno besedilo in 40/14) in usmeritvami Inšpekcijskega sveta, opravljala nadzor nad izvrševanjem določb predpisov treh vsebinskih sklopov:

- Zakona o informacijski varnosti (Uradni list RS, št. 30/18; v nadaljevanju: ZInfV);
- Zakona o dostopnosti spletišč in mobilnih aplikacij (Uradni list RS, št. 30/18; v nadaljevanju: ZDSMA) in
- Zakona o elektronskem poslovanju in elektronskem podpisu (Uradni list RS, št. 98/04-uradno prečiščeno besedilo, 61/06-ZEPT in 46/14), Uredbe (EU) št. 910/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. julija 2014 o elektronski identifikaciji in storitvah zaupanja za elektronske transakcije na notranjem trgu in o razveljavitvi Direktive 1999/93/ES (Uradni list RS, št. 257 z dne 28. 8. 2014, str. 73; v nadaljevanju: Uredba eIDAS), Uredbe o izvajanju Uredbe (EU) o elektronski identifikaciji in storitvah zaupanja za elektronske transakcije na notranjem trgu in razveljavitvi Direktive 1999/93/ES (Uradni list RS, št. 46/16).

V skladu z usmeritvami Inšpekcijskega sveta in določbami 55. člena Zakona o interventnih ukrepih za pomoč pri omilitvi posledic drugega vala epidemije COVID-19 (Uradni list RS, št. 203/20, v nadaljevanju ZIUPOPVE), bo inšpekcija pri opravljanju nalog iz svoje pristojnosti, opravljala tudi nadzor nad spoštovanjem ukrepov iz prvega odstavka 39. člena Zakona o nalezljivih boleznih (Uradni list RS, št. 33/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/20 – ZIUZEOP, 142/20 in 175/20 – ZIUOPVE; v nadaljevanju: ZNB) in predpisov, izdanih na njegovi podlagi.

URSIV bo vodila tudi nacionalni zanesljivi seznam, vključno z informacijami o ponudnikih kvalificiranih storitev zaupanja, za katere je odgovorna, skupaj z informacijami o kvalificiranih storitvah zaupanja, ki jih ti ponudniki zagotavljajo.

Inšpekcijski nadzor bo URSIV tako izvajala na treh delovnih področjih:

I. Zakon o informacijski varnosti

Cilj delovanja URSIV na področju informacijske varnosti je ureditev področja informacijske varnosti in zagotovitev visoke ravni varnosti omrežij in informacijskih sistemov v Republiki Sloveniji, ki so bistvenega pomena za nemoteno delovanje države v vseh varnostnih razmerah in zagotavljajo bistvene storitve za ohranitev ključnih družbenih in gospodarskih dejavnosti.

1. URSIV bo izvajala inšpekcijski nadzor nad zavezanci - izvajalci bistvenih storitev, kako ti izpolnjujejo svoje obveznosti iz Zakona o informacijski varnosti in sicer iz prvega in petega odstavka 10. člena, iz 11. člena, iz prvega, drugega in petega odstavka 12. člena, iz prvega in drugega odstavka 13. člena, iz šestega odstavka 14. člena ter iz odločb, izdanih na podlagi četrtega odstavka 21. člena in četrtega odstavka 22. člena zakona, ter na njihovi podlagi določene ukrepe za varnost omrežij in informacijskih sistemov.
2. URSIV bo izvajala inšpekcijski nadzor nad zavezanci - organi državne uprave, kako ti izpolnjujejo svoje obveznosti iz Zakona o informacijski varnosti in sicer iz prvega in drugega odstavka 16. člena, iz prvega, drugega in petega odstavka 17. člena, iz prvega in drugega odstavka 18. člena zakona ter iz odločb, izdanih na podlagi četrtega odstavka 21. člena in četrtega odstavka 22. člena zakona, ter na njihovi podlagi določene ukrepe za varnost omrežij in informacijskih sistemov.

Vlada Republike Slovenije je 5. 11. 2020 s sklepom št. 38600-9/2020/3 imenovala organe državne uprave, ki imajo v skladu s petim odstavkom 43. člena ZInfV nato eno leto časa, da izpolnijo predpisane varnostne zahteve in zahteve za prigrasitev incidentov.

V letu 2021 je tako načrtovanih 8 rednih nadzorov nad izvajalci bistvenih storitev in 2 nadzora nad organi državne uprave.

II. Zakon o dostopnosti spletišč in mobilnih aplikacij

Cilj delovanja URSIV na področju dostopnosti spletišč in mobilnih aplikacij je ureditev ukrepov za zagotovitev dostopnosti spletišč in mobilnih aplikacij zavezancev po ZDSMA za vse uporabnike, zlasti za uporabnike z različnimi oblikami oviranosti. Zavezanci po ZDSMA so državni organi, organi samoupravnih lokalnih skupnosti in osebe javnega prava po zakonu, ki ureja javno naročanje. ZDSMA se začne uporabljati 23. junija 2021 tudi za mobilne aplikacije.

1. URSIV bo izvajala inšpekcijski nadzor pri zavezancih v delu izpolnjevanja zahtev glede dostopnosti spletišč in mobilnih aplikacij od 5. do 8. člena ZDSMA;
2. URSIV bo poročala Evropski komisiji o izvedenih predpisanih nadzorih.

Načrtovanih je 39 poenostavljenih pregledov spletnih strani, 12 poglobljenih pregledov spletnih strani in 8 poglobljenih pregledov mobilnih aplikacij.

III. Uredba eIDAS

Cilj delovanja URSIV na področju elektronske identifikacije in storitev zaupanja je ureditev pravnega delovanja notranjega trga tako, da se doseže ustrezna raven varnosti sredstev elektronske identifikacije in storitev zaupanja. S tem želi doseči okrepitev zaupanja v elektronske transakcije med državljani, podjetji in javnimi organi na notranjem trgu EU.

1. URSIV bo izvajala inšpekcijski nadzor pri zavezancih na podlagi 17. člena Uredbe eIDAS.

2. URSIV bo do 31. marca poročala Evropski komisiji o svojih glavnih dejavnostih v predhodnem koledarskem letu, skupaj s povzetkom uradnih obvestil o kršitvah, ki jih je prejela od ponudnikov storitev zaupanja.

Zaradi kadrovske podhranjenosti, izvajanja nalog po ZNB v povezavi z epidemijo COVID-19 in nujnega obsega inšpekcijskih pregledov po ZDSMA v letu 2021, na področju elektronske identifikacije in storitev zaupanja ni predvideno opravljanje rednih inšpekcijskih nadzorov. V juniju 2021 se bo nadzorni organ udeležil zakonsko zahtevanih šestih recertifikacij ponudnikov kvalificiranih storitev zaupanja in njihovih kvalificiranih storitev zaupanja, ki jih ponujajo na ozemlju Republike Slovenije. Načrtovano je izvesti dva izredna inšpekcijska nadzora v primeru prejete prijave s področja nadzora.

Z novim Zakonom o elektronski identifikaciji in storitvah zaupanja, ki ga pripravlja Ministrstvo za javno upravo bo URSIV v zadnji tretjini leta 2021 postala nadzorni organ za elektronsko identifikacijo ter tako prevzela naloge preverjanja skladnost delovanja izdajatelja sredstev elektronske identifikacije s predpisi. Poleg tega bo v okviru inšpekcijskega nadzorstva preverjala ali organi javnega sektorja, ki so ponudniki elektronskih storitev v skladu s 6. členom Uredbe 910/2014/EU, ves čas izvajanja dejavnosti izpolnjujejo zahteve Uredbe eIDAS ter tega zakona in na njegovi podlagi izdanih podzakonskih predpisov. URSIV bo kot nadzorni organ za elektronsko identifikacijo tudi prekrškovni organ s področja elektronske identifikacije.

Trenutno sta v Inšpekciji za informacijsko družbo Uprave RS za informacijsko varnost zaposlena dva inšpektorja.

Tudi v letu 2021 bosta inšpektorja Inšpekcije za informacijsko družbo morala zaradi širitve področja nadzora pridobivati dodatna znanja standardov na področju informacijske varnosti, elektronske identifikacije, storitev zaupanja, dostopnosti spletišč in mobilnih aplikacij. Predvideva se tudi sodelovanje pri morebitnih novih, ter rednih delnih akreditacijah organov za ugotavljanje skladnosti, kot tudi pri vseh na novo izvedenih, revizijah organov za ugotavljanje skladnosti na področju storitev zaupanja.

Med ostalimi aktivnostmi bosta inšpektorja Inšpekcije za informacijsko družbo tudi:

- izvajala naloge v zvezi s pripravami na predsedovanje R Slovenije Svetu Evropske unije in med predsedovanjem,
- sodelovala pri zaključni fazi priprave novega Zakona o elektronski identifikaciji in storitvah zaupanja ter pripravi rešitev za vzpostavitev nacionalnega okolja na področju elektronske identifikacije,
- sodelovala v projektih, odborih, medresorskih in drugih komisijah na področju, ki ga urejajo ZInfV, Uredba eIDAS in ZDSMA,
- sodelovala z organi EU in drugimi mednarodnimi organizacijami,
- spremljala razvoj področja elektronske identifikacije, storitev zaupanja, informacijske varnosti, dostopnosti spletišč in mobilnih aplikacij v EU in v Republiki Sloveniji.

7.2 INŠPEKTORAT ZA JAVNI SEKTOR

1 INŠPEKCIJSKI NADZORI V LETU 2021

1. INŠPEKCIJA ZA SISTEM JAVNIH USLUŽBENCEV

Inšpekcija za sistem javnih uslužbencev bo v letu 2021 opravljala:

- sistemske inšpekcijske nadzore,
- prioritete inšpekcijske nadzore na osnovi prejetih pobud in prijav,
- inšpekcijske nadzore po vrstnem redu prijav - na osnovi ostalih prejetih pobud in prijav, ki niso bili določeni kot prioritetni.

Sistemske inšpekcijske nadzore bodo izvedeni na podlagi izbranih aktualnih vsebinskih področij in temeljijo na oceni, da obstaja večja verjetnost nepravilnosti pri izplačilih in pri urejanju uslužbenskih razmerij, ki v preteklih letih večinoma niso bila predmet obsežnejšega nadzora. Za leto 2021 je IJS kot aktualna področja določil naslednje tematike nadzorov:

- a) Nadzori izplačila povračila stroškov za prevoz na delo in z dela

- b) Nadzori izplačil redne delovne uspešnosti
- c) Nadzori priprave kadrovskih načrtov v skladu z ZIPRS2021

Prioritetni inšpekcijski nadzori bodo opravljani na osnovi prijav in pobud za nadzor

- d) pri katerih je prednostna obravnava upravičena z vidika javnega interesa, ker gre za
 - o zatrevane kršitve z večjimi finančnimi posledicami,
 - o večkratne kršitve, ki kažejo na očitno nezakonito poslovanje organa, ponavljajoče se kršitve oziroma večje število kršitev,
 - o kršitve, ki nakazujejo na neurejeno področje ali problematiko, ki naj bi ovirala normalno poslovanje organa (n.pr. nepravilnosti na vodilnih in vodstvenih delovnih mestih,
- e) kadar gre za zadevo, v kateri je delo drugih organov ali institucij odvisno od ugotovitev inšpektorjev,
- f) kadar gre za več različnih prijav, ki se nanašajo na istega inšpekcijskega zavezanca,
- g) v primeru prijav nepravilnosti z zvezi z določitvijo in izplačili dodatkov za delo v rizičnih razmerah zaradi epidemije nalezljive bolezni COVID-19 (po 11. točki 39. člena KPJS in zakonih o interventnih ukrepih, sprejetih za zajezitev epidemije).

Inšpekcijski nadzori po vrstnem redu prispetja prijav bodo opravljani na osnovi ostalih prejetih pobud in prijav, glede katerih nadzori niso bili določeni kot prioritetni. Ti nadzori se bodo v okviru razpoložljivih kadrovskih kapacitet izvajali glede na vrstni red prispetja pobude.

2. UPRAVNA INŠPEKCIJA

Upravna inšpekcija bo v letu 2021 opravljala:

- sistemske inšpekcijske nadzore,
- prioritetne inšpekcijske nadzore na osnovi prejetih pobud in prijav,
- inšpekcijske nadzore po vrstnem redu prijav - na osnovi ostalih prejetih pobud in prijav, ki niso bili določeni kot prioritetni.

Sistemske inšpekcijske nadzore bodo izvedeni na izbranih aktualnih področjih nadzora. Za leto 2021 je IJS kot aktualni določil naslednji področji:

- a) Problematika izvajanja upravnih postopkov po ministrstvih kot organih I. in II. stopnje.
- b) Reševanje vlog, prejetih po elektronski pošti, in upravno poslovanje s strankami na upravnih enotah

Prioritetni inšpekcijski nadzori bodo opravljani na osnovi prijav in pobud za nadzor

- c) pri katerih je prednostna obravnava upravičena z vidika javnega interesa, kadar gre za
 - o zatrevane večje ali večkratne kršitve določb ZUP, ki pomenijo bistvene kršitve pravic strank v postopku in samega postopka,
 - o za zatrevane kršitve, ki nakazujejo na neurejeno področje upravnega postopka,
 - o za zatrevane kršitve, ki kažejo na pogosta ali redna neodgovarjanja na dopise strank in siceršnje neodzivnost organa ter
 - o ostale pomembnejše oziroma obsežnejše kršitve določb predpisov o upravnem postopku ali upravnem poslovanju,
- d) pri katerih je prednostna obravnava upravičena z vidika javnega interesa, ker gre za zadeve s področij
 - o izdaje različnih dovoljenj za pravne osebe in samostojne podjetnike oz. za tiste, ki načrtujejo opravljanje poslovne dejavnosti,
 - o postopkov za dodelitev socialnih pravic,
 - o postopkov za ureditev statusa prebivalcev (državljanstvo, dovoljenje za bivanje, dovoljenje za delo,...), ki so pomembni za njihovo življenje in delo,
- e) kadar gre za zadevo, v kateri je delo drugih organov ali institucij odvisno od ugotovitev inšpektorjev,

- f) kadar gre za več različnih prijav, ki se nanašajo na istega inšpekcijskega zavezanca. (pri inšpekcijskih zavezancih, zoper katere je UI v preteklosti prejela največ pobud, bo v letu 2021 združila več zadev v en inšpekcijski nadzor, tako da bo v okviru načrtovanih prioritarnih nadzorov pri posameznem organu inšpektor obravnaval več prejetih pobud, hkrati).

Inšpekcijski nadzori po vrstnem redu prispetja prijav bodo opravljeni na osnovi ostalih prejetih pobud in prijav, glede katerih nadzori niso bili določeni kot prioritetni. Ti nadzori se bodo v okviru razpoložljivih kadrovske kapacitete izvajali glede na vrstni red prispetja pobude.

2 IZVAJANJE PREKRŠKOVNIH POSTOPKOV V LETU 2021

Obe inšpekciji bosta v primerih, ko bodo v inšpekcijskih nadzorih ugotovljene nepravilnosti, v okviru svojih pristojnosti vodili tudi prekrškovne postopke.

3 NADZORI PO ZDIJZ V LETU 2021

Zakon o dostopu do informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, 117/06 – ZDavP-2, 23/14, 50/14, 19/15 – odl. US, 102/15 in 7/18, v nadaljevanju: ZDIJZ) v 32. členu določa, da nadzor nad izvajanjem določb tega zakona opravlja ministrstvo, pristojno za ta zakon. Inšpekcijski nadzor po tem zakonu ni predviden. Glede na to IJS v okviru svojih pristojnosti v zvezi z ZDIJZ opravlja inšpekcijski nadzor le glede izvajanja določb, ki se nanašajo na odločanje v postopku z zahtevo za informacije javnega značaja, saj se ti postopki vodijo v skladu z ZUP. Inšpekcijske nadzore v zvezi s tem zato izvaja Upravna inšpekcija.

Poleg tega pa IJS v zvezi z izvajanjem določb ZDIJZ vodi tudi prekrškovne postopke. Le-te vodi na podlagi ugotovitev v postopkih inšpekcijskega nadzora, na podlagi prejetih predlogov upravičenih predlagateljev in na podlagi pregledov, ki jih opravi sam v zvezi z izpolnjevanjem obveznosti zavezancev glede proaktivnih objav določenih informacij na njihovih spletnih straneh. ZDIJZ namreč za zavezance za informacije javnega značaja določa obveznost priprave, vzdrževanja in objave katalogov informacij javnega značaja ter objave drugih informacij javnega značaja iz 10. člena ZDIJZ v svetovnem spletu.

IJS bo tako tudi v letu 2021 spremljal, kako organi izvajajo svoje obveznosti v zvezi z objavami predpisanih vsebin na spletu in bo v primeru ugotovljenih nepravilnosti uvedel prekrškovni postopek. IJS bo v ta namen opravljal preglede spletnih strani in katalogov informacij javnega značaja pri zavezancih po vnaprej pripravljenem načrtu.

4 NAČRTOVANJE NADZOROV PO ZNB V LETU 2021

Z Zakonom o začasnih ukrepih za omilitev in odpravo posledic COVID-19 - ZZUOOP (Uradni list RS, št. 152/20 in 175/20 – ZIUOPDVE) je Inšpektorat za javni sektor postal pristojen tudi za nadzor nad izvajanjem ukrepa iz 39. člena Zakona o nalezljivih boleznih (ZNB). Nadzor opravlja pri opravljanju nalog inšpekcijskega nadzora iz svoje pristojnosti. Konkretno gre za nadzor nad izvajanjem odlokov vlade, ki določajočasne ukrepe za zmanjšanje tveganja okužbe in širjenja okužbe z virusom SARS-CoV-2 (uporaba zaščitne maske, obvezno razkuževanje rok). Inšpektorat izvaja nadzor pri inšpekcijskih zavezancih iz svoje pristojnosti, zlasti v organih države uprave, organih lokalnih skupnosti, javnih zavodih s področja socialnega zavarovanja, javnih agencijah, javnih skladih in drugih inšpekcijskih zavezancih v javnem sektorju, ki ne sodijo v pristojnost drugih inšpekcij. Nadzor izvajata obe inšpekciji v okviru IJS, ISJU in UI. Poleg inšpekcijskega nadzora inšpektorji v primeru zaznanih kršitev vodijo tudi hitre prekrškovne postopke.

Obe inšpekciji bosta nadzor po ZNB izvajali tudi v letu 2021, dokler bodo veljali ukrepi po 39. členu ZNB, katerih izvajanje sta pristojni nadzirati.

7.3 AGENCIJA ZA KOMUNIKACIJSKA OMREŽJA IN STORITVE REPUBLIKE SLOVENIJE

V skladu z drugo alinejo prvega odstavka 177. člena Zakona o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, št. 109/12, 110/13, 40/14 – ZIN-B, 54/14 – odl. US, 81/15 in 40/17, v nadaljevanju:

ZEKom-1) Svet agencije sprejema program dela in finančni načrt (v nadaljevanju PDFN). Četrti odstavek 189.a člena ZEKom-1 pa določa, da Svet agencije predloži sprejet program dela v seznanitev in finančni načrt v soglasje Vladi RS. V skladu s citiranima zakonskima določbama je Svet agencije na svoji 7. korespondenčni seji sprejel PDFN agencije za leto 2021 in ga dne 9. 10. 2020 posredoval naprej na Vlado RS.

Na agenciji delo inšpektorja opravljajo pooblaščen osebe agencije na podlagi naslednjih področnih zakonov:

- ZEKom-1,
- Zakon o poštnih storitvah (Uradni list RS, št. 51/09, 77/10, 40/14 – ZIN-B in 81/15),
- Zakon o avdiovizualnih medijskih storitvah (Uradni list RS, št. 87/11 in 84/15),
- Zakon o medijih (Uradni list RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08 – ZPOMK-1, 77/10 – ZSFCJA, 90/10 – odl. US, 87/11 – ZAvMS, 47/12, 47/15 – ZZSDT, 22/16, 39/16, 45/19 – odl. US in 67/19 – odl. US) in
- Zakon o železniškem prometu (Uradni list RS, št. 99/15 – uradno prečiščeno besedilo in 30/18).

Na podlagi potrjenega letnega programa in opravljene analize tveganja pojasnjujejo, da bodo pooblaščen osebe agencije upoštevajoč v letnem programu dela v letu 2021 izvajale sistemske in prioritete inšpekcijske nadzore po aktualnih vsebinskih področjih:

Agencija za komunikacijska omrežja in storitve RS	PLANIRANE NALOGE
Izvedba sistemskih inšpekcijskih nadzorov (na podlagi količnika ocene tveganja in na podlagi izbranih aktualnih vsebinskih področij)	<ul style="list-style-type: none"> • Upoštevanje določila 55. člena Zakona o interventnih ukrepih za pomoč pri omilitvi posledic drugega vala epidemije COVID-19 (Uradni list RS, št. 203/20) bodo pooblaščen osebe agencije v času veljavnosti citiranega zakona pri opravljanju nalog inšpekcijskega nadzora iz pristojnosti agencije v letu 2021 izvajale tudi nadzor nad izvajanjem ukrepa iz prvega odstavka 39. člena Zakona o nalezljivih boleznih. • Nadzor nad zagotavljanjem varnosti elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev in pravic uporabnikov • Zakonita uporaba radiofrekvenčnega spektra in radijske in terminalne opreme. • Doseganje deležev evropskih in slovenskih avdiovizualnih del v letu 2020 na podlagi prejetih letnih poročil ponudnikov avdiovizualnih medijskih storitev po Zakonu o avdiovizualnih medijskih storitvah. • Preverjanje točnosti posredovanih podatkov o doseženih deležih slovenskih avdiovizualnih del v TV programih z večjo gledanostjo (v primeru indecev, ki bi kazali na netočnost posredovanih podatkov o doseženih deležih slovenskih avdiovizualnih del v preteklem letu). • Nadzor nad izvajanjem izdane odločbe za spremembo cen ali splošnih pogojev izvajanja univerzalne poštne storitve. • Nadzor nad kakovostjo izvajanja univerzalne storitve po Zakonu o poštnih storitvah. • Preverjanje služnostnih pogodb. • Preverjanje obveznosti poročanja podatkov o komunikacijskih omrežjih in omrežnih priključnih točkah v zbirni kataster gospodarske javne infrastrukture. • Preverjanje določb programa omrežja upravljavca JŽI, tj. ali morebiti vsebuje diskriminatorne določbe, ali dalje upravljavcu diskrecijska pooblastila, ki bi se lahko uporabila za diskriminacijo prosilcev (podlaga četrti odstavek 24.b člena v povezavi s 3. točko prvega odstavka 11.b člena Zakona o železniškem prometu).

	<ul style="list-style-type: none"> • V kolikor bo upravljavec JŽI implementiral novo metodologijo zaračunavanja uporabnine, bo izveden nadzor na področju računovodskih evidenc upravljavca (pravna podlaga: četrti odstavek 24.b člena v povezavi z 11.č členom Zakona o železniškem prometu).
Izvedba prioritetnih inšpekcijskih nadzorov na osnovi prejetih pobud in prijav, katerih je prednostna obravnava upravičena z vidika javnega interesa	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzori nad zagotavljanjem storitev dostopa do interneta, in izpolnjevanjem določil o gostovanju v javnih mobilnih komunikacijskih omrežjih v Uniji.
	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzori nad izvrševanjem odločb v zvezi z zagotavljanjem konkurence.
	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzori v zvezi z zagotavljanjem varnosti elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev in pravic uporabnikov.
	<ul style="list-style-type: none"> • Zakonita uporaba radiofrekvenčnega spektra in radijske in terminalne opreme.
	<ul style="list-style-type: none"> • Določbe o zaščiti gledalcev pred prekomernim oglaševanjem na televiziji po Zakonu o avdiovizualnih medijskih storitvah.
	<ul style="list-style-type: none"> • Določbe o promocijskem umeščanju izdelkov in storitev, sponzoriranju in prikritem oglaševanju v najbolj gledanih TV oddajah domače produkcije.
	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor nad izvrševanjem inšpekcijskih odločb glede izpolnjevanja pogojev za lokalne in regionalne radijske in televizijske programe posebnega pomena.
	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor nad izvrševanjem inšpekcijskih odločb v zvezi z nadzorom izvajanj dovoljenj za izvajanje radijske dejavnosti.
	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor nad izjemami izvajanja univerzalne storitve (ustreznost odstopanj od vročitve in dostave na dom) po Zakonu o poštnih storitvah.
	<ul style="list-style-type: none"> • Pregledi izpolnjevanja obveznost objave skupnih gradenj agenciji. • Preverjanje realizacije izkazanega tržnega interesa. • V primeru diskriminacije prosilcev, izkrivljanja trga ali drugih oblik neželenega razvoja dogodkov na trgu železniških storitev, bo agencija uvedla prioritete inšpekcijske nadzore.
	Izvedba inšpekcijskih nadzorov na osnovi ostalih pobud in prijav
Uvedeni prekrškovni postopki	Ni planirano
Izvedba skupnih inšpekcijskih nadzorov	Ni planirano

8. MINISTRSTVO ZA OBRAMBO

8.1 INŠPEKTORAT REPUBLIKE SLOVENIJE ZA OBRAMBO

1. Sistemski inšpekcijski nadzori IRSO v letu 2021 so:

- Izvajanje Usmeritev za načrtovanje operativnih, materialnih in organizacijskih priprav za uporabo Slovenske vojske v letih 2020 in 2021;
- Razvoj zmogljivosti za poveljevanje in kontrolo v SV;
- Nadzor in varovanje zračnega prostora, vključno z organizacijo in izvajanjem protizračnega delovanja enot SV;
- Zagotavljanje inženirske podpore delovanja enot SV (s praktičnim preverjanjem);

- Izvajanje obveznih usmeritev za vodenje kariernih poti v SV;
- Obrambno načrtovanje pri zavezancih obrambnega načrtovanja;
- Zaščita kritične infrastrukture po Zakonu o kritični infrastrukturi (Uradni list RS, št. 75/17);
- Stroški dela (dodatki in nadomestila, delovni čas) in finančna zagotovitev;
- Upravljanje KIS na obrambnem področju s poudarkom na kibernetiki varnosti;
- Obravnava tajnih obrambnih podatkov;
- Ponovni inšpekcijski nadzori na področjih, kjer so bile v preteklosti ugotovljene večje nepravilnosti.

2. Prioritetni inšpekcijski nadzori na osnovi prejetih pobud in prijav

IRSO bo na osnovi prijav, prejetih v toku leta, opravil prednostno tiste nadzore, kjer bo na podlagi vsebine prejete prijave ocenil, da je potrebno takojšnje ukrepanje.

3. Inšpekcijski nadzor na osnovi prejetih pobud in prijav, ki niso bile določene kot prioritete

V IRSO bodo skladno s 24. členom ZIN in načrtom dela IRSO obravnavane vse prejete prijave. Ocenjujejo, da bo v letu 2021 opravljenih do 10 % nadzorov na podlagi prijav pravnih in fizičnih oseb.

4. Prekrškovni postopki

IRSO bo tudi v 2021 dosledno izvajal naloge prekrškovnega organa na vseh področjih nadzora, ki so v njegovi pristojnosti.

5. Skupni inšpekcijski nadzori

IRSO bo sodeloval pri skupnih inšpekcijskih nadzorih na področju varnosti in zdravja pri delu, po potrebi pa tudi na ostalih področjih, če se bo tekom leta pokazala potreba.

8.2 INŠPEKTORAT REPUBLIKE SLOVENIJE ZA VARSTVO PRED NARAVNIMI IN DRUGIMI NESREČAMI

1. Sistemski inšpekcijski nadzori IRSVNDN v letu 2021 so:

Varstvo pred požarom:

- nadzori celotnega področja varstva pred požarom v objektih, ki so v javnem interesu in niso bili pregledani v zadnjih treh letih;
- nadzori celotnega področja varstva pred požarom pri ostalih objektih, ki niso bili pregledani pet ali več let (tudi nadzori v objektih, v katerih se opravlja verska dejavnost);
- usmerjeni nadzori v nakupovalnih centrih v času velikonočnih in novoletnih praznikov;
- inšpekcijski nadzori na podlagi Uredbe o skladiščenju trdnih gorljivih odpadkov na prostem (Uradni list RS, št. 53/19);
- pri organizacijah, ki so si pridobile pooblastilo Uprave RS za zaščito in reševanje za vzdrževanje gasilnikov, izdelavo požarnih redov, požarnih načrtov in načrtov evakuacije, za izvajanje usposabljanj in drugih ukrepov varstva pred požarom ter za izvajanje požarnega varovanja pooblastila ter nadzor na področju sive ekonomije ter dela na črno;
- nadzori naravnega okolja, predvsem v času razglašene velike ali zelo velike požarne ogroženosti,
- izvajanje inšpekcijskih nadzorov na podlagi Gradbenega zakona (Uradni list RS, št. 61/17, 72/17 – popr. in 65/20) – v času gradnje glede izpolnjevanja bistvenih zahtev varstva pred požarom;
- izvajanje inšpekcijskih nalog na podlagi Zakona o dimnikarskih storitvah (Uradni list RS, št. 68/16);

- nadzori večjih javnih prireditev;
- nadzori v organizacijah, ki v delovnem procesu uporabljajo, proizvajajo, prevažajo ali skladiščijo jedrske snovi, nafto in njene derivate ter energetske pline in opravljajo dejavnost ali upravljajo s sredstvi za delo, ki pomenijo nevarnost za nastanek nesreče, ali upravljajo velike infrastrukturne in druge sisteme in morajo izdelati načrte zaščite in reševanja;
- inšpekcijski nadzori regijskih načrtov zaščite in reševanja ob poplavih, načrtov zaščite in reševanja v občinah, kjer niso bili pregledani v zadnjih štirih letih;
- nadzori na področju organiziranja, opremljanja in usposabljanja sil zaščite, reševanja in pomoči regije, občine, podjetij, izobraževalnih ustanovah;
- nadzori v podjetjih in občinah kjer so podjetja, ki so opredeljena kot viri večjega tveganja;
- nadzori enot in sil za zaščito, reševanje in pomoč, ki jih organizira država;
- sodelovanje pri ocenjevanjih vaj na področju zaščite in reševanja.

Varstvo pred utopitvami:

- redni nenapovedani ter izredni nadzori kopališč glede izpolnjevanja zahtev varnosti na kopališčih in reševalcev iz vode,
- nadzor izvajalcev raftinga, kajakaštva, soteskanja in drugih pridobitnih dejavnosti na vodi ter izposojevalcev plovil,
- nadzor izvajalcev usposabljanj za reševalce iz vode,
- nadzori javnih prireditev ob, v in na vodi.

Gasilstvo:

- nadzori zdravniških pregledov, uporaba osebne varovalne opreme ter izpolnjevanje kadrovske pogojeve gasilcev in vozil v gasilskih enotah, v gasilskih enotah širšega pomena tudi izpolnjevanja obveznosti po pogodbah za izvajanje nalog širšega pomena.

Nalezljive bolezni:

- poleg nadzorov po posameznih vsebinskih sklopih naštetih zgoraj, se bodo sočasno izvajali tudi nadzori spoštovanja predpisov, ki urejajo zmanjševanje tveganja okužb in širjenja okužb z virusom SARS-CoV-2.

2. Prioritetni inšpekcijski nadzori na osnovi prejetih pobud in prijav

IRSVNDN bo na osnovi prejetih prijav opravil prednostno tiste nadzore, kjer bo na podlagi vsebine prejete prijave ocenil, da je zaradi velike neposredne ogroženosti človeških življenj oziroma nastanka večje materialne škode potrebno takojšnje ukrepanje.

3. Inšpekcijski nadzor na osnovi prejetih pobud in prijav, ki niso bile določene kot prioritete

V IRSVNDN bodo na podlagi usmeritev glavnega inšpektorja obravnavane vse prejete prijave. Na podlagi omenjenih usmeritev je treba prijave začeti obravnavati najkasneje v 15 dneh po prejemu ter v primeru odločitve za izvedbo inšpekcijskega nadzora le-tega izvesti čimprej, najkasneje pa v 30 dneh od prejema prijave.

Ocenjujejo, da bo v letu 2021 opravljenih med 10 do 15 % nadzorov na podlagi prijav pravnih in fizičnih oseb.

4. Prekrškovni postopki

IRSVNDN bo tudi v 2021 dosledno izvajal naloge prekrškovnega organa na vseh področjih nadzora, ki so v njegovi pristojnosti.

5. Skupni inšpekcijski nadzori

IRSVNDN bo sodeloval pri skupnih inšpekcijskih pregledih na področjih:

- gostinskih in zabaviščnih objektov;
- športnih storitev (rafting, kajakaštvo, soteskanje in druge pridobitne dejavnosti na vodi);
- varnosti kopališč;
- izposoje plovil;
- varstva pred požarom v naravnem okolju; – osebne varovalne opreme; – javnih prireditev.

9. MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO

9.1 INŠPEKTORAT REPUBLIKE SLOVENIJE ZA INFRASTRUKTURO

1. UVOD

Inšpektorat RS infrastrukturo (v nadaljevanju: IRSI) deluje kot organ v sestavi Ministrstva za infrastrukturo. Javni uslužbenci organa opravljajo naloge inšpekcijskega nadzora nad izvajanjem predpisov na področju železniškega prometa, cestnega prometa in prometne infrastrukture za vse vrste kopenskega prometa ter na področju žičniških naprav in varnosti na smučiščih, naloge inšpekcijskega nadzora nad izvajanjem določb predpisov, ki določajo pravila cestnega prometa, in predpisov, izdanih na njegovi podlagi, predpisov, povezanih z delom subjektov, ki usposablajo kandidate za voznike motornih vozil, izvajajo programe za voznike začetnike in izvajajo programe dodatnih izobraževanj in usposabljanj voznikov ter spremljevalcev izrednih prevozov, predpisov, ki urejajo pogoje za dajanje motornih in priklopnih vozil na trg, njihovo registracijo in udeležbo v cestnem prometu, pogoje za opravljanje nalog tehničnih služb, strokovnih in registracijskih organizacij, predpisov, ki določajo pogoje za prevoz nevarnega blaga za posamezne vrste prometa, naloge inšpekcijskega nadzora nad izvrševanjem zakona, ki ureja energijo in podzakonskih predpisov, izdanih na podlagi zakona ter drugih predpisov, ki pooblaščajo energetske inšpektorje za izvajanje nadzora, in naloge inšpekcijskega nadzora nad izvajanjem določil zakona, ki urejajo rudarstvo in na njegovi podlagi izdanih predpisov, tehničnih predpisov in predpisov s področja varnosti in zdravja pri delu ter drugih predpisov pri raziskovanju in izkoriščanju mineralnih surovin ter pri izvajanju drugih rudarskih del.

Za strokovno, učinkovito, racionalno in usklajeno izvrševanje nalog ter za učinkovit notranji nadzor nad opravljanjem nalog na posameznih ožjih delovnih področjih, so v IRSI organizirane naslednje notranje organizacijske enote:

1. Inšpekcija za ceste, železniški promet, žičniške naprave in smučišča
2. Inšpekcija za cestni promet
3. Inšpekcija za energetiko in rudarstvo
4. Služba za skupne in pravne zadeve.

2. STRATEŠKE USMERITVE IN PRIORITETE DELA IRSI

IRSI bo pri izvajanju nalog inšpekcijskega nadzora v letu 2021 ob upoštevanju ocene tveganja na delovnem področju posamezne inšpekcije prioriteto v večjem obsegu izvedel nadzore na naslednjih področjih:

Inšpekcija za cestni promet	
Nadzor prevozov blaga in potnikov v cestnem prometu – na cesti (v skladu z Nacionalnim programom varnosti v cestnem prometu za obdobje 2013-2022, v nadaljevanju NPVCP)	Cilj: Ugotavljanje in preprečevanje nezakonitega izvajanja prevozov (izpolnjevanje pogojev – licence in dovolilnice, preprečevanje dela na črno), vzpostavitev enakega konkurenčnega okolja za izvajalce prevozov v cestnem prometu (tehnična brezhibnost gospodarskih vozil, nadzor nad časi vožnje, odmori in počitki voznikov ter uporabo tahografov).
Nadzor prevozov potnikov v notranjem cestnem prometu - prevozi v javnem potniškem prometu, prevozi šoloobveznih otrok, avtotaksi prevozi (v skladu z NPVCP)	Cilj: Ugotavljanje in preprečevanje nezakonitega izvajanja prevozov (izpolnjevanje pogojev – licence in koncesije, preprečevanje dela na črno), vzpostavitev enakega konkurenčnega okolja za izvajalce (nadzor nad časi vožnje, odmori in počitki voznikov, tehnična brezhibnost vozil).
Nadzor po Zakonu o motornih vozilih (Uradni list RS, št. 75/17 in 92/20 – ZPrCP-E, v nadaljevanju: ZMV-1) (postopki preverjanja in odpoklicev v sistemu RAPEX)	Cilj: Preverjanje ustreznosti postopkov in zagotavljanje nadzora nad skladnostjo in varnostjo proizvodov, ki se dajejo v promet ali se uporabljajo.
Nadzor po ZMV-1 nad strokovnimi organizacijami za tehnične preglede in registracijskimi organizacijami (v skladu z NPVCP)	Cilj: Preverjanje ustreznosti postopkov in zagotavljanja primerljivih in zakonsko predpisanih postopkov s ciljem zagotavljanja varnosti v cestnem prometu.
Nadzor nad socialno zakonodajo na sedežu podjetij (v skladu z določili Direktive 2006/22/ES)	Cilj: Izpolnjevanje določb iz 1. člena Uredbe 561/2006/ES in sicer zagotavljanje varnosti v cestnem prometu, uskladitev pogojev konkurence, izboljšanje pogojev dela voznikov.
Nadzor po Zakonu o voznikih (Uradni list RS, št. 85/16, 67/17, 21/18 – ZNOrg, 43/19 in 139/20, v nadaljevanju: ZVoz-1), ki se nanaša na delo subjektov, ki usposablajo kandidate za voznike, izvajajo programe za voznike začetnike in programe dodatnih izobraževanj	Cilj: Zagotavljanje dejanskega in doslednega izvajanja postopkov, usposabljanja, predvsem kandidatov za voznike.
Nadzor nad prevozniki in pošiljatelji ter prejemniki nevarnega blaga in pooblaščenimi organizacijami po Zakonu o prevozu nevarnega blaga	Cilj: Preverjanje ustreznosti ravnanja in izpolnjevanja pogojev pošiljateljev, prejemnikov in prevoznikov pri prevozu nevarnega blaga - nadzor nad izvajanjem usposabljanja voznikov in postopki izvedbe pregledov vozil z ADR certifikati.

(Uradni list RS, št. 33/06 – uradno prečiščeno besedilo, 41/09, 97/10 in 56/15, v nadaljevanju: ZPNB)	
Nadzor izvajanja rednega usposabljanja voznikov v okviru podaljšanja temeljnih kvalifikacij po Zakonu o prevozi v cestnem prometu (Uradni list RS, št. 6/16 – uradno prečiščeno besedilo in 67/19, v nadaljevanju: ZPCP-2)	Cilj: Zagotavljanje dejanskega in doslednega izvajanja rednega usposabljanja voznikov.

Inšpekcija za ceste, železniški promet, žičniške naprave in smučišča	
Nadzor nad varno uporabo cest in varstvom cest	Cilj: Zagotovitev ustreznega varstva in varne uporabe državnih cest pred nedovoljenimi posegi v cestni svet in s tem prispevati k varnemu odvijanju cestnega prometa.
Zagotavljanje preglednosti na državnih cestah	Cilj: Zagotoviti ustrezno polje preglednosti na vseh elementih državnih cest ter s tem povečati prometno varnost.
Prometna signalizacija, prometna oprema ter ukrepi za umirjanje prometa	Cilj: Zagotoviti ustrezno opremljenost državnih cest s prometno signalizacijo, prometno opremo in napravami ter posledično povečati prometno varnost.
Nadzor nad vodenjem železniškega prometa	Cilj: Zagotoviti ustrezno stopnjo varnosti in delovanja skladno s predpisi v železniškem prometu na področju železniških prevozov in na področju oseb, ki izvajajo varnostno kritične naloge, kar posledično pomeni manjše število različnih nesreč in izrednih dogodkov v celotnem železniškem prometu.
Nadzor nad železniškimi tirnimi vozili in elektroenergetiko	Cilj: Zagotoviti ustrezno stopnjo varnosti in delovanja železniških tirnih vozil in elektroenergetike skupaj z osebami, ki izvajajo varnostno kritične naloge, kar zmanjšuje možnosti za nastanek različnih nesreč in izrednih dogodkov v železniškem prometu.
Nadzor nad gradnjo, obnovo, nadgradnjo ali odstranitvijo objektov ter zaščita proge	Cilj: Zagotoviti ustrezno stopnjo varnosti na celotni železniški infrastrukturi in njeno funkcioniranje skladno z njenim namenom.
Nadzor nad industrijskimi tiri in progami drugih železnic	Cilj: Zagotoviti ustrezno stopnjo varnosti železniškega prometa na industrijskih tirih in na progah drugih železnic skladno s predpisi.
Nadzor nad žičniškimi napravami za prevoz oseb	Cilj: Zagotoviti ustrezno varnost smučarjev in drugega osebja pri prevozi z žičniškimi napravami za prevoz oseb, kar posledično pomeni zmanjšanje možnosti za kakršnekoli nesreče.
Nadzor nad smučišči	Cilj: Zagotoviti ustrezno varnost smučarjev in drugega osebja na smučiščih, tudi pri organiziranem poučevanju smučanja, kar posledično pomeni manjše število različnih nesreč na smučiščih.

Inšpekcija za energetiko in rudarstvo	
Nadzor nad proizvodnjo električne energije (NEK, TEŠ, ostali proizvajalci)	Cilj: Zagotavljanje večje zanesljivosti obratovanja glede na vlogo, ki jo ima posamezna elektrarna (pas, konice, sistemska rezerva), glede na elektroenergetsko bilanco in glede na vlogo v sistemu.
Nadzor nad distribucijskim omrežjem	Cilj: Zagotovitev predpisanega obsega in načina vzdrževanja distribucijskega omrežja in s tem zagotovitev zanesljive dobave električne energije končnim uporabnikom.

Nadzor nad porabniki električne energije	Cilj: Ugotavljanje morebitne pomanjkljivosti pri obratovanju in vzdrževanju elektroenergetskih naprav pri uporabnikih in izpolnjevanje pogojev izdanih elektroenergetskih soglasij. S tem bo zagotovljena varnost obratovanja in odstranjene motnje, ki jih nepravilno obratovanje teh naprav lahko povzroča distribucijskemu omrežju. Z inšpekcijskimi nadzori elektroenergetskih naprav pri uporabnikih javnega pomena bodo v največji možni meri odstranjeni vzroki za nastanek požarov, eksplozij in zmanjšana morebitna gospodarska škoda.
Nadzor nad opremo v eksplozijsko varni izvedbi	Cilj: Zagotovitev ustrezne vgradnje in ugotavljanje stanja vzdrževanja teh objektov, da se v čim večji meri prepreči nastanek eksplozij.
Nadzor opreme pod tlakom v uporabi	Cilj: Zagotovitev obratovalne zanesljivosti in varnosti sistemov z vgrajeno opremo pod tlakom.
Nadzor nad distribucijskimi plinovodi	Cilj: Zagotovitev varne in zanesljive oskrbe potrošnikov z zemeljskim plinom
Nadzor nad kurjeno in drugače ogrevano tlačno opremo	Cilj: Z nadzori v času obratovanja na podlagi Pravilnika o tehničnih zahtevah za obratovanje vročevodnih in parnih kotlov (Uradni list RS, št. 46/18) se zagotovi varno in zanesljivo obratovanje teh naprav.
Nadzor nad energetskimi izkaznicami	Cilj: Pooblastila za nadzor nad energetskimi izkaznicami energetskim inšpektorjem daje Zakon o učinkoviti rabi energije (Uradni list RS, št. 158/20). Z nadzori se bo zagotavljalo izboljšanje energetske učinkovitosti stavb in s tem spodbujanje ukrepov učinkovite rabe energije z namenom zmanjšanja porabe energije v stavbah.
Nadzor nad polnilnimi mesti za električna vozila	Cilj: Z nadzori se bo sledilo ciljem Republike Slovenije na področju energetske učinkovitosti in učinkovite rabe energije, predvsem prehoda v podnebno nevtralno družbo z uporabo nizkoogljičnih energetskih tehnologij in z zagotavljanjem energetskih storitev.
Nadzor nad nosilci rudarske pravice in izvajalci rudarskih del	Cilj: Zagotavljanje skladnosti izkoriščanja z določili iz koncesijskih pogodb, preverjanje skladnosti del s potrjeno tehnično dokumentacijo, zagotavljanje postopkov opustitve rudarskih del, zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu pri izvajanju rudarskih del pri podzemnem in površinskem izvajanju rudarskih del in nadzor nad vplivi rudarskih del na okolje.
Nadzor nad izvajanjem uredbe o ravnanju z odpadki iz rudarskih in drugih dejavnosti izkoriščanja mineralnih surovin	Cilj: Zagotavljanje ukrepov in ravnanje z odpadki iz rudarskih in drugih dejavnosti izkoriščanja mineralnih surovin z namenom preprečevanja ali zmanjševanja škodljivih vplivov na okolje.
Nadzor varnosti in zdravja pri delu pri izdelavi in rekonstrukciji predorov	Cilj: Zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu pri izdelavi in rekonstrukciji predorov.
Nadzor nad zavezanci, ki pri izvajanju rudarskih del in pri izdelavi in rekonstrukciji predorov, potrebujejo električne naprave in instalacije	Cilj: Zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu pri postavljanju in pri uporabi el. instalacij in naprav v podzemnih prostorih in na površini pri raziskovanju in izkoriščanju mineralnih surovin in pri izdelavi predorov.

IRSI znotraj zgoraj načrtovanih nadzorov upošteva tudi z zakoni predpisane obdobje in nepredvidene nadzore:

Vse inšpekcije IRSI	
Inšpekcijski nadzori nad izvajanjem ukrepov in priporočil NIJZ, v zvezi z epidemijo nalezljive bolezni SARS-CoV-2 (COVID-19)	<p>Na podlagi prvega odstavka 39. člena ZNB bodo inšpektorji IRSI pri opravljanju nalog inšpekcijskega nadzora iz svoje pristojnosti izvajali nadzor sprejetih ukrepov in priporočil NIJZ za zaježitev in omilitev posledic epidemije nalezljive bolezni SARS-CoV-2 (COVID-19).</p> <p>Po obsegu se bodo nadzori v letu 2021 izvajali prilagojeno ukrepom in priporočilom NIJZ, sprejetim glede na stanje intenzitete in prisotnosti bolezni COVID-19.</p>

Inšpekcija za cestni promet	
Nadzor nad socialno zakonodajo na sedežu podjetij in na cesti	<p>Po Direktivi 2006/22/ES države članice organizirajo sistem primernih in rednih preverjanj na cesti in v prostorih podjetij, s katerimi vsako leto zajamejo obsežen in reprezentativen delež voznikov, podjetij in vozil, za katere veljajo navedeni predpisi.</p> <p>V skladu z določili direktive je potrebno v letu 2021 opraviti pregled 3 % od vseh delovnih dni voznikov. Na podlagi podatkov o številu vozil za katera velja Uredba 561/06/ES in številu delovnih dni voznikov ter delitvijo preverjanj med inšpekcijo in drugimi nadzornimi organi (Policijo in FURS) je inšpekcija v letu 2021 dolžna opraviti najmanj 140000 preverjanj delovnih dni voznikov na sedežih podjetij in 16000 preverjanj delovnih dni voznikov na cesti.</p>
Nadzor nad tehnično brezhibnostjo gospodarskih vozil na cesti	<p>Po Direktivi 2014/47/EU so države članice dolžne izvesti predpisano skupno število začetnih tehničnih pregledov v Uniji v vsakem koledarskem letu, ki ustreza vsaj 5 % skupnega števila vozil, ki so registrirana v državah članicah. Cestne preglede tehnične brezhibnosti gospodarskih vozil opravi v približno 95 % Policija, preostalih 5 % pa glede na kadrovsko zasedbo IRSI-ICP.</p> <p>Na podlagi podatkov o številu registriranih vozil kategorij: M2, M3, N2, N3, O3 in O4 in predpisan odstotek, ki zapade na IRSI, je inšpekcija v letu 2021 dolžna opraviti 160 začetnih tehničnih pregledov tehnične brezhibnosti gospodarskih vozil na cesti.</p>
Nadzor oziroma preizkus ali so vozila, sistemi, sestavni deli in samostojne tehnične enote skladni z zahtevami po Uredbi (EU) 2018/858	<p>Na podlagi Uredbe (EU) 2018/858 so organi za tržni nadzor dolžni vsako leto izvesti najmanjše število preizkusov vozil. Inšpekcija za cestni promet je tako dolžna v letu 2021 izvesti vsaj 5 preizkusov skladnosti vozil z veljavnimi regulativnimi akti iz Priloge II Uredbe (EU) 2018/858.</p>

Inšpekcija za ceste, železniški promet, žičniške naprave in smučišča	
Nadzor predorov s strani inšpektorja za ceste	<p>Po 120. členu Zakona o cestah (Uradni list RS, št. 109/10, 48/12, 36/14 – odl. US, 46/15 in 10/18, v nadaljevanju: ZCes-1) mora pristojni inšpektor za ceste opraviti nadzor predora iz 80. člena ZCes-1 najmanj vsaka 3 leta. Obdobni nadzor predorov je bil opravljen v letu 2018, zato se ga načrtuje v letu 2021.</p>

Inšpekcija za energetiko in rudarstvo	
Nadzor rudarskega inšpektorja v primeru smrtne ali skupinske nesreče v rudniku	Po prvem odstavku 127. člena Zakona o rudarstvu (Uradni list RS, št. 14/14 – uradno prečiščeno besedilo in 61/17 – GZ, v nadaljevanju: ZRud-1) mora rudarski inšpektor v primeru smrtne ali skupinske nesreče v rudniku takoj, na kraju samem, pričeti z raziskavo okoliščin nesreče, odrediti ukrepe za zavarovanje dokazov in ukrepe varnostne narave in izdelati pisno mnenje o vzrokih nesreče.
Nadzor energetskega inšpektorja v primeru izvajanja del na infrastrukturi v primeru izrednih dogodkov	Po 464. členu Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 60/19 – uradno prečiščeno besedilo, 65/20 in 158/20 – ZURE) energetski inšpektor lastniku ali posestniku nepremičnine, ki v primeru, ko je potrebno zaradi nesreče, poškodbe ali drugega izrednega dogodka, zagotoviti hitro izvedbo del in drugih ukrepov v zvezi z zavarovanjem ali zagotovitvijo obratovanja infrastrukture, pa tega ni mogoče zagotoviti v okviru pridobljenih služnosti v javno korist in drugih pravic na nepremičninah, ne dovoli začasnega dostopa do infrastrukture, ki je na njegovi nepremičnini oz. preko katere je potreben dostop do infrastrukture, z odločbo naloži, naj začasni dostop dovoli.
Nadzor rudarskega inšpektorja nad izvajanjem rudarskih del na 1 (eno) leto	Drugi odstavek 127. člena ZRud-1 določa, da mora rudarski inšpektor v skladu z letnim načrtom izvajanja nalog inšpekcijskega nadzora, ki upošteva oceno tveganja izvajalca rudarskih del, vendar najmanj enkrat letno opraviti nadzor nad izvajanjem rudarskih del, ki jih ogroža metan, drugi plini, vdori vode, mulja in blata, nevaren premogov prah, kremenov prah ali živosrebrni hlapi ter prostor, kjer je nevarnost radioaktivnih sevanj in v primerih, ko je tveganje za nevarne pojave povečano. Rudarski inšpektor mora nadzor nad izvajanjem rudarskih del opraviti tudi v pridobivalnih prostorih, kjer je do izteka koncesije manj kot 3 leta.
Nadzor rudarskega inšpektorja nad izvajanjem rudarskih del na 2 (dve) leti	Po tretjem odstavku 127. člena ZRud-1 mora rudarski inšpektor v vseh ostalih primerih opraviti nadzor najmanj enkrat na dve leti.

Glede na področja, na katerih so se v preteklih pregledih odkrivale večje oz. več nepravilnosti, IRSI v letu 2021 načrtuje sistematično usmerjene nadzore na naslednjih področjih:

Inšpekcija za cestni promet	
Nadzor po Zakonu o delovnem času in obveznih počitkih mobilnih delavcev ter o zapisovalni opremi v cestnih prevozih (ZDCOPMD), z vidika ugotavljanja in preprečevanja nepravilnosti in manipulacij s tahografi ter posledičnega prikrivanja in prirejanja dejanskih podatkov o aktivnostih voznikov	S strani IRSI, kot tudi drugih pristojnih nadzornih organov (Policija, FURS, tuji nadzorni organi, ...), se zaznavajo nepravilnosti pri uporabi tahografov in različne manipulacije tahografov, pri čemer se poskuša prikrivati podatke o aktivnostih mobilnih delavcev (čas vožnje, odmori in počitki voznikov). Odkrivanje tovrstnih kršitev zahteva izvedbo kompleksnih preiskovalnih in analitičnih inšpekcijskih pregledov, ki po obsegu, težavnosti ugotavljanja in dokazovanja nepravilnosti in trajanju odstopajo od običajnih inšpekcijskih nadzorov. Pri postopkih na cesti zahtevajo tudi dodatna strokovno-tehnična znanja in uporabo specialne indikativne opreme ter metod. Tudi v letu 2021 bo na tem področju potekal usmerjen in sistematičen nadzor s strani inšpektorjev za cestni promet IRSI, z namenom zagotavljanja varnosti v cestnem prometu, zagotavljanja enakovrednih pogojev nastopa na trgu za prevoznike in varovanja delovnih pogojev mobilnih delavcev.

Inšpekcija za ceste, železniški promet, žičniške naprave in smučišča	
Nadzor zapor na državnih cestah	V preteklih letih so se je v okviru nadzora zapor na državnih cestah odkrivale nepravilnosti, zato se, predvsem z namenom zagotavljanja varnosti na državnih cestah, letno načrtujejo sistematično usmerjeni

	nadzori teh zapor. Nadzor zapor je prav tako vključen v Nacionalni program varnosti cestnega prometa 2013-2022 (AVP), pri katerem sodeluje tudi IRSI.
Nadzor na nivojskih prehodih	Zaradi še vedno zaznanih nesreč na nivojskih prehodih, ter stalne zaznave kršitev glede preglednosti na nivojskih prehodih, predvsem v jesenskem času, se v letu 2021 načrtuje usmerjen nadzor. Nadzor nivojskih prehodov je prav tako vključen v Nacionalni program varnosti cestnega prometa 2013-2022 (AVP), pri katerem sodeluje tudi IRSI.
Nadzor oseb, ki opravljajo varnostno kritične naloge	V letu 2021 bo potekal usmerjen nadzor oseb, ki opravljajo varnostno kritične naloge v segmentu preverjanja psihofizičnega stanja OVKN. Pri tem se bo preverjala morebitna vsebnost alkohola pri OVKN.
Nadzor nad izvajanjem nadomestnih prevozov	V letu 2020 se je pri izvajanju nadzora izvajanja nadomestnih prevozov ugotovilo več nepravilnosti. V letu 2021 se do poletja nadaljujejo dela na območju Jesenic, ki bodo zahtevala posamezne zapore prog in preusmeritve na štajersko proggo ter posledično izvajanje nadomestnih prevozov z avtobusi. Zaradi omenjenega se v letu 2021 načrtuje sistematično usmerjen nadzor opravljanja nadzora nad izvajanjem nadomestnih prevozov.
Nadzor poslovnika industrijskih tirov ali proge druge železnice	Ker so se v letu 2019 in 2020 pri sistematično usmerjenem nadzoru poslovnika industrijskega tira zaznale kršitve, se v letu 2021 nadaljuje sistematično usmerjen nadzor nad izvrševanjem določb poslovnika na industrijskih tirih in progah druge železnice. (92. člen ZVZelP-1).
Nadzor ustrezne uvrstitve novih vlakov	V letu 2020 in 2021 bo na omrežje železniških poti po Sloveniji zapeljala prva skupina novih potniških vlakov Slovenskih železnic proizvajalca Stadler. Nadzor ustrezne uvrstitve novih vlakov (3. alineja 1. odstavka 59. člena ZVZelP-1)
Nadzor nad dovoljenji za delo na železniškem območju	V letu 2020 se je pri nadzoru dovoljenj za delo na železniškem območju ugotovilo več nepravilnosti, zato se v letu 2021 izvede sistematični nadzor nad izdanimi dovoljenji za delo na železniškem območju.
Nadzor smučišč v času zimskih počitnic	Z namenom zagotavljanja večje varnosti na smučiščih, je predviden v letu 2021 usmerjen nadzor nad določbo 5. člena Zakona o varnosti na smučiščih (Uradni list RS, št. 44/16), predvsem v času šolskih zimskih počitnic, ko se zaznava povečan obisk smučišč.
Nadzor obratovanja žičniških naprav v poletnem času	Ker je v visokogorju v porastu tudi poletni turizem, se v letu 2021 načrtuje usmerjen nadzor nad dovoljenji za obratovanje žičniških naprav za prevoz oseb ter s tem zagotovi varnost obratovanja (določbe 48. člena Zakona o žičniških napravah za prevoz oseb (Uradni list RS, št. 126/03, 56/13, 33/14 in 200/20) tudi v poletnem času.

Inšpekcija za energetiko in rudarstvo	
Nadzor nad nosilci rudarske pravice in izvajalci rudarskih del, poudarek na nosilcih rudarske pravice, ki jim koncesijsko razmerje poteče konec leta 2021 ali v začetku leta 2022	V letu 2021 bodo rudarski inšpektorji preverjali skladnost izkoriščanja z določili koncesijskih pogodb in preverjali skladnost rudarskih del s potrjeno tehnično dokumentacijo ter zagotavljanje postopkov opustitve rudarskih del. V letu 2021 in 2022 se bodo iztekle rudarske pravice za izkoriščanje mineralnih surovin približno 130 koncesionarjem, zato se bo pri inšpekcijskih pregledih opozarjalo koncesionarje na izpolnjevanje pogojev za podaljšanje koncesijskega razmerja. Koncesionarje, ki pogojev za podaljšanje

	koncesije ne bodo mogli izpolniti, se bo napolnilo k pričetku postopkov opustitve rudarskih del na podlagi 95. člena ZRud-1.
Nadzor nad varnostjo in zdravjem pri delu pri gradnji Karavanškega predora	V letu 2021 se bodo nadaljevala dela pri gradnji Karavanškega predora, zato bodo rudarski inšpektorji v letu 2021 nadaljevali z usmerjenimi nadzori nad izvajanjem rudarskih del in varnostjo in zdravjem pri delu pri gradnji Karavanškega predora. Nadzori se bodo izvajali na podlagi 71. člena ZRud-1, ki določa, da spadajo med zahtevna rudarska dela vse vrste razstreljevanj in na podlagi 72. člena Zakona o varnosti in zdravju pri delu (Uradni list RS, št. 43/11, v nadaljevanju: ZVZD-1), ki določa, da nadzor nad izvajanjem ZVZD-1, predpisov, izdanih na njegovi podlagi, in drugih predpisov o varnosti in zdravju pri delu, ter nad varnostnimi ukrepi, določenimi s splošnimi akti delodajalca in kolektivnimi pogodbami pri rudarskih in podzemnih gradbenih delih, ki se izvajajo z rudarskimi metodami dela in v skladu s posebnimi predpisi, ki ureja rudarstvo, opravlja rudarska inšpekcija.
Nadzor nad izvajanjem ukrepov po ZVZD-1 pri izvajalcih rudarskih del za preprečevanje širjenja virusa SARS-CoV-2	V prvi polovici leta 2021 bodo rudarski inšpektorji izvajali usmerjene nadzore nad zagotavljanje varnosti in zdravja delavcev - izvajanje ukrepov za preprečevanje širjenja virusa SARS-CoV-2 pri površinskem in podzemnem pridobivanju mineralnih surovin, izdelavi in rekonstrukciji predorov ter izvajanju zahtevnih rudarskih del.
Nadzor nad upravljanjem plinovodov, s poudarkom na postopkih pri posegih v varovalni pas plinovodov	V letu 2021 bo nadzor energetskih inšpektorjev za področje strojne energetike usmerjen v upravljanje plinovodov, predvsem na področju poseganj v varovalni pas plinovodov ter področju pregledovanja in preizkušanja priključnih plinovodov v lasti večjih industrijskih odjemalcev. Namen teh nadzorov je zmanjšanje nedovoljenih in nenadzorovanih posegov, predvsem gradbenih del, v varnostnih pasovih plinovodov in s tem povezanih puščanj zemeljskega plina. Slednje pa pomeni, zagotovitev varne in zanesljive oskrbe potrošnikov z zemeljskim plinom
Nadzor nad skladiščenjem jeklenk UNP pri distributerjih in prodajalcih	V letu 2021 bodo energetski inšpektorji za strojno energetiko izvajali usmerjene nadzore nad skladiščenjem jeklenk UNP pri distributerjih in prodajalcih na podlagi Pravilnika in Tehničnih predpisov o utekočinjenem naftnem plinu (Uradni list RS, št. 22/91). Ugotovljeno je, da obstajajo skladišča na bencinskih servisih in po vaseh pri trgovinah, kjer so jeklenke skladiščene kar v mobilnih kontejnerjih na dvoriščih. Namen teh nadzorov je zagotavljanje varne prodaje in skladiščenja UNP jeklenk.
Nadzor nad stabilnimi tlačnimi posodami za UNP – plinohrami ob javnih objektih (šole, dijaški domovi, zdravstveni domovi, domovi upokoencev....)	V letu 2021 se bo usmerjen nadzor energetskih inšpektorjev za področje strojne energetike nad stabilnimi tlačnimi posodami za UNP, ki se nahajajo ob javnih objektih nadaljeval, saj so inšpektorji ugotovili nepravilnost predvsem pri izvajanju pregledov in preizkusov plinskih instalacij pri sistemih z jeklenkami in sistemi z malimi rezervoarji. Namen teh nadzorov je zagotavljanje varnosti stabilnih tlačnih posod s ciljem omejiti ogrožanje ljudi, živali, premoženja in okolice ter zagotavljanje obratovne zanesljivosti.
Nadzor elektroenergetskih postrojev	Energetski inšpektorji za področje elektro energetike bodo v letu 2021 izvajali usmerjene nadzore elektroenergetskih postrojev na podlagi Pravilnika o obratovanju elektroenergetskih postrojev (Uradni list RS, št. 56/16). Pravilnik določa minimalne tehnične in varnostne zahteve za izvajanje nalog obratovanja elektroenergetskih postrojev. Namen teh nadzorov je zagotavljanje varnega in zanesljivega obratovanja EEP.

Nadzor nad zaščito NN omrežij in z njimi povezanih transformatorskih postaj	Energetski inšpektorji za področje elektro energetike bodo v letu 2021 nadaljevali usmerjene nadzore nad izpolnjevanjem minimalnih tehničnih pogojev za zaščito nizkonapetostnih omrežij in z njimi povezanih transformatorskih postaj na podlagi Pravilnika o zaščiti nizkonapetostnih omrežij in pripadajočih transformatorskih postaj (Uradni list RS, št. 90/15). Poudarek bo na zaščiti pred električnim udarom, tokovno preobremenitvijo in prenapetostjo. Namen teh nadzorov je zagotavljanje varnega in zanesljivega obratovanja distribucijskih omrežij.
Nadzor nizko napetostnih električnih inštalacij in sistema zaščite stavb pred delovanjem strele v javnih objektih kot so šole, dijaški domovi, zdravstveni domovi, domovi upokojencev	V letu 2021 bodo energetski inšpektorji za področje elektro energetike nadaljevali usmerjen nadzor nizko napetostnih električnih inštalacij in sistema zaščite stavb pred delovanjem strele v javnih objektih v uporabi. Inšpektorji bodo v letu 2021 nadzor izvajali v skladu z zahtevo šestega in sedmega odstavka 19. člena v povezavi s tretjim odstavkom 8. člena Gradbenega zakona (Uradni list RS, št. 61/17 in 72/17), ki določa da morajo biti objekti varni pred električnim udarom, čezmernim elektromagnetnim vplivom, vžigom možne eksplozivne atmosfere, čezmernim segrevanjem inštalacijskih elementov in elektroenergetskih sistemov, električnimi kratkimi stiki in preskoki, pod in prenapetostnimi vplivi ter drugimi nevarnostmi. Namen teh nadzorov je zagotavljanje varnosti nizkonapetostnih inštalacij in naprav v stavbah ter zaščite stavb pred delovanjem strele s ciljem omejiti ogrožanje ljudi, živali in premoženja.

3. PRIORITETNI INŠPEKCIJSKI NADZORI NA OSNOVI PREJETIH POBUD IN PRIJAV

a) Obravnava prijav

Iz analize števila prijav, ki jih je posamezna inšpekcija IRSI v preteklih letih prejela, se ocenjuje, da bo v letu 2021 na podlagi prejetih in obravnavanih prijav delež izvedenih inšpekcijskih pregledov sledeč:

- Inšpekcija za ceste, železniški promet, žičniške naprave in smučišča do 30 %
- Inšpekcija za cestni promet do 10 %
- Inšpekcija za energetiko in rudarstvo do 15 %

Na področjih dosedanjega nadzora IRSI načrtuje ažurno obravnavo prijav. Na teh področjih bodo prednost pri obravnavi prijav imele prijave, iz katerih izhajajo kršitve, ki bi pomenile nevarnost za življenje in zdravje ljudi in živali, za javni red in mir, za javno varnost ali premoženje večje vrednosti.

Primeri takšnih prioriteten obravnav prijav so električne in strelvodne napeljave v javnih ustanovah (vrtci, šole, bolnice, zdravstveni domovi, domovi za ostarele občane...), distribucijski plinovodi, nevarni odseki na cestah, dela oz. kršitve, ki ogrožajo, ovirajo ali zmanjšajo varnost na cesti, psihofizična sposobnost oseb, ki izvajajo varnostno kritične naloge v železniškem prometu, prevozi v železniškem prometu ter železniška infrastruktura, tehnična brezhibnost žičniških naprav za prevoz oseb, urejenost smučišč, nadzor nad časi vožnje, odmori in počitki poklicnih voznikov ter pravilno vgradnjo in uporabo tahografov, izvajanje postopkov usposabljanja na področju šol voženj, tehnična brezhibnost vozil, varnost in zdravje pri delu v rudnikih in nepravilno miniranje.

b) Obravnava obvestil, ki so jih upravljavci infrastrukture dolžni posredovati IRSI

Upravljalci infrastrukture so po nekaterih predpisih, ki jih nadzirajo inšpektorji IRSI, o delih na infrastrukturi, napakah na infrastrukturi in o nesrečah na infrastrukturi dolžni obveščati IRSI. S tem se IRSI seznanijo z vrsto napake, nesrečo oz. deli na infrastrukturi in se glede na vrsto napake, na nesrečo oz. na dela na infrastrukturi odloči o izvedbi inšpekcijskega pregleda, upoštevajo strateške usmeritve in prioritete dela ter situacije, ki bi lahko pomenile nevarnost za življenje in zdravje ljudi in živali, za javni red in mir, za javno varnost ali premoženje večje vrednosti.

Takšna obveznost obstaja na področju žičniških naprav, železniškega prometa, energetskega omrežja in na področju rudarstva kot sledi:

- po 52. členu Zakona o žičniških napravah za prevoz oseb mora upravljavec naprave v primeru nesreče ali drugega izrednega dogodka na žičniški napravi, o tem nemudoma obvestiti inšpektorja za žičniške naprave, v skladu s predpisi pa tudi druge pristojne organe in službe ter v treh dneh izdelati pisno poročilo;

- deseti odstavek 21. člena Zakona o varnosti v železniškem prometu določa, da mora upravljavec in prevoznik nemudoma obvestiti inšpektorat, pristojen za železniški promet in varnostni organ o nesrečah in resnih nesrečah.

- sedmi odstavek 26. člena Zakona o varnosti v železniškem prometu določa, da mora upravljavec o vseh posegih v varovalni progovni pas, ki niso v skladu s pogoji iz tega člena, takoj obvestiti inšpekcijo, pristojno za železniški promet.

- 457. člen Energetskega zakona določa, da mora odgovorna oseba pravne ali fizične osebe ter posameznik, ki upravlja energetske objekte, naprave, stroje ali napeljave, za katere je predpisan inšpekcijski nadzor po tem zakonu, takoj obvestiti energetske inšpekcijo o poškodbah in okvarah, ki imajo za posledico prekinitve oziroma omejitve dobave energije ali če obstaja nevarnost za življenje in zdravje ljudi ali nevarnost, da utegne nastati večja materialna škoda. Nadalje 458. člen Energetskega zakona določa, da mora odgovorna oseba pravne ali fizične osebe ter posameznik, ki izvaja dela na energetskem objektu, napravi, napeljavi oziroma postroju, energetske inšpekciji sporočiti datum začetka gradnje, rekonstrukcije ali obnove ter datum začetka funkcionalnih in zagonskih preizkusov na energetskih napravah, napeljavah, postrojih in objektih;

- po 31. členu Zakona o rudarstvu mora med izvajanjem raziskovalnih rudarskih del in po njihovem prenehanju nosilec dovoljenja za raziskovanje na lokaciji, na kateri se izvajajo oziroma so izvedena raziskovalna rudarska dela zagotoviti vse potrebne ukrepe, da se prepreči nastanek nevarnosti za ljudi, premoženje in okolico ter o teh ukrepih obvestiti pristojno rudarsko inšpekcijo in inšpekcijo, pristojno za okolje;

- po tretjem odstavku 76. člena Zakona o rudarstvu mora odgovorna oseba izvajalca rudarskih del o vsakem pojavu nevarnosti, še posebej o pojavih eksplozivnih, zadušljivih, strupenih plinov, vdorih vode, mulja, blata, hribinskih udarih in plazovih, nastalih previsih, nestabilnih brežinah, zatajenih razstrelilnih sredstvih in o drugih nastalih nevarnostih, ki lahko ogrozijo zaposlene, objekte in naprave takoj obvestiti pristojno rudarsko inšpekcijo.

4. INŠPEKCIJSKI NADZORI NA PODLAGI OSTALIH PRIJAV IN POBUD, KI NISO DOLOČENI KOT PRIORITETNI

IRSI za leto 2021 načrtuje ažurno obravnavo vseh prejetih prijav in pobud s svojega področja dela, za katere je pristojen. Prijave na področju na novo določenih pristojnosti (npr. v GZ) bo obravnaval in postopke izvajal le v primerih nujnih ukrepov v javnem interesu, torej v primerih, ko bo obstajala nevarnost za življenje in zdravje ljudi in živali, za javni red in mir, za javno varnost ali premoženje večje vrednosti.

5. PREKRŠKOVNI POSTOPKI

Uvedba prekrškovnega postopka je odvisna od ugotovljenih oz. zaznanih kršitev bodisi v okviru inšpekcijskega postopka, bodisi glede na prejete predloge upravičenih predlagateljev za uvedbo prekrškovnega postopka. Iz tega razloga prekrškovnih postopkov tako po vsebini kot po količini

ni mogoče planirati. IRSI glede na pretekla leta ocenjuje zgolj višino izrečenih glob, ki naj bi bila za leto 2021 v višini 850.000,00 EUR.

6. SKUPNI INŠPEKCIJSKI NADZORI (SKUPNE AKCIJE)

Inšpektorji IRSI bodo sodelovali v skupnih akcijah, ki bodo načrtovane v okviru Inšpekcijskega sveta in se udeleževali tudi drugih morebitnih aktivnosti, ki bodo natančno načrtovane v okviru regijskih koordinacij ali medsebojnih dogovorov med posameznimi inšpekcijami in drugimi državnimi organi, kot je razvidno iz spodnje tabele.

Naslov akcije	Področje nadzora	Sodelujoči	Opomba
Nadzor nad prevozi blaga in potnikov v cestnem prometu – terensko, na cesti	Zagotavljanje varnosti v cestnem prometu in enakosti konkurenčnih pogojev.	IRSI, FURS, Policija	V letu 2021 se načrtuje do 4 skupne nadzore mesečno. (v skladu z NPVCP).
Nadzor nad avtotaksi prevozi	Preprečevanje dela na črno, zagotavljanje varnosti v cestnem prometu in enakosti konkurenčnih pogojev.	IRSI, FURS, TIRS, Policija, Urad RS za meroslovje, Inšpektorat in Redarstvo MOL	V letu 2021 se načrtuje 1-2 skupna nadzora mesečno.

9.2 UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA POMORSTVO, POMORSKA INŠPEKCIJA

1. Strateške usmeritve in prioritete dela Pomorske inšpekcije v letu 2021

1. Inšpekcijski nadzori Pomorske inšpekcije v letu 2021

Glavna ciljna oz. strateška usmeritev je inšpekcijski nadzor tujih ladij, ugotovitev in odprava ugotovljenih pomanjkljivosti na njih ter njihova morebitna odstranitev oz. nadaljevanje plovbe po EU vodah po točno določenih pravilih in postopkih, ki jih določa Evropska agencija za pomorsko varnost (EMSA) in Pariški Memorandum o soglasju glede nadzora države pristanišča v skladu z Uredbo o inšpekcijskem nadzoru tujih ladij (Uradni list RS, št. 105/10, 96/14 in 71/19). V okviru varnosti plovbe po celinskih vodah se izvaja inšpekcijski nadzor nad varnostjo plovbe in človeških življenj na celinskih vodah in preprečevanje onesnaženja celinskih voda ter njihovega okolja v skladu s krovnim Zakonom o plovbi po celinskih vodah (Uradni list RS, št. 30/02, 29/17 – ZŠpo-1 in 41/17 – PZ-G).

2. Področja, ki so glede na oceno tveganja predmet inšpekcijskih pregledov:

- preprečevanje izplutja podstandardnih ladij iz Republike Slovenije;
- zagotavljanje varnega prevoza oseb in tovora z ladjami;
- preprečevanje onesnaževanja morja in morskega okolja;
- nadzor delovnih in bivalnih pogojev članov ladijskih posadk;
- redni in izredni inšpekcijski pregledi tujih ladij v slovenskem akvatoriju;
- redni in izredni inšpekcijski pregledi količine vsebnosti žvepla v ladijskih gorivih;
- redni in izredni inšpekcijski pregledi vseh domačih ladij;
- redni in izredni inšpekcijski pregledi terminalov za razsuti in sipki tovor;
- redni in izredni inšpekcijski pregledi pristanišč;
- nadzor nad ustreznim izvajanjem ukrepov zaščite in protiterorističnih dejavnosti na ladjah in v pristaniščih;
- redni nadzor varnosti plovbe po celinskih vodah RS;
- nadzor nad varnostjo pomorskih plovbnih poti v RS.

V letu 2021 bodo pomorski inšpektorji (posamično) po potrebi sodelovali v inšpekcijskih nadzorih v nočnem času (intervencije), med vikendi in med prazniki (obvezni redni in izredni pregledi ladij) v skladu z Uredbo o inšpekcijskem nadzoru tujih ladij. V okviru strateških usmeritev letnega programa dela v letu 2021 planira Pomorska inšpekcija izvesti sledeče aktivnosti:

Vrsta inšpekcijskega nadzora	Planirano (število)
Obvezni inšpekcijski nadzori tujih ladij, v skladu z Uredbo o inšpekcijskem nadzoru tujih ladij (Uradni list RS, št. 105/10, 96/14 in 71/19) : (Kvoto določa Evropska agencija za pomorsko varnost);	129
Inšpekcijski nadzor delovnih in bivalnih pogojev članov ladijskih posadk (Konvencija MLC,2006);	50
Inšpekcijski nadzor nad ustreznim izvajanjem ukrepov zaščite in protiterorističnih dejavnosti na ladjah / Uredba o izvajanju zaščitnih ukrepov na ladjah in v pristaniščih (Uradni list RS, št. 64/04, 41/07 in 68/12);	15
Inšpekcijski nadzor tujih ladij, v skladu z Uredbo 1257/2013/ES o recikliranju ladij;	129
Inšpekcijski nadzor tujih ladij, v skladu z Uredbo o 2015/757/ES o spremljanju emisij ogljikovega dioksida iz pomorskega prevoza, poročanju o njih in njihovem preverjanju;	129
Inšpekcijski nadzor tujih ladij, v skladu z Uredbo o fizikalno - kemijskih lastnostih tekočih goriv (Uradni list RS, št.: 74/11, 64/14 in 36/18): (Kvoto določa Evropska agencija za pomorsko varnost);	70
Inšpekcijski nadzor tujih ladij, v skladu z Uredbo o fizikalno - kemijskih lastnostih tekočih goriv (Uradni list RS, št.: 74/11, 64/14 in 36/18) – Vzorčenje oz. ugotavljanje količine vsebnosti žvepla v gorivih: (Kvoto določa Evropska agencija za pomorsko varnost);	20
Izredni inšpekcijski nadzori tujih ladij;	Po potrebi
Inšpekcijski nadzor rednih linijskih visoko hitrostnih tujih potniških ladij v pristanišču in v plovbi-tripartitno: Slovenija /Italija /Hrvaška). / (Direktiva 2009/16/ES 2017/2110/ES); Pravilnik o pregledih Ro-Ro potniških ladij in hitrih potniških plovil (Uradni list RS, št. 67/19);	4
Inšpekcijski nadzor ladij za prevoz razsutih in sipkih tovorov / (Direktiva 2001/96/EC, Pravilnik o varnem nakladanju in razkladanju ladij za prevoz razsutega tovora / (Uradni list, št.: 58/06);	4
Inšpekcijski nadzor domačih ladij (redni);	7
Izredni inšpekcijski nadzor domačih ladij;	Po potrebi
Redni inšpekcijski nadzor Terminalov za razsuti in sipki tovor;	4
Redni inšpekcijski nadzor SLO pristanišč;	-
Izredni inšpekcijski nadzor SLO pristanišč;	Po potrebi
Inšpekcijski nadzor plovbe po celinskih vodah;	60
Izredni Inšpekcijski nadzor nad varnostjo plovbe po celinskih vodah;	Po potrebi
Inšpekcijski nadzor v okviru izrednih intervencij: (pomorske nezgode in onesnaženje morja);	Po potrebi
Skupni inšpekcijski nadzori z drugimi inšpekcijami: (Zaradi specifičnosti delovnih nalog, pomorski inšpektorji ne sodelujejo v skupnih akcijah, razen inšpektor za plovbo po celinskih vodah, ki bo sodeloval predvidoma v okviru nadzora športnih storitev na celinskih vodah).	Po potrebi

9.3 JAVNA AGENCIJA ZA CIVILNO LETALSTVO REPUBLIKE SLOVENIJE

JACL:	PLANIRANE NALOGE 2021	IZVEDENE NALOGE 2021
Izvedba sistemskih inšpekcijskih nadzorov (na podlagi količnika ocene tveganja in na podlagi izbranih aktualnih vsebinskih področij)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Področje plovnosti 46 (od tega 20 ACAM) 2. Področje letalskih operacij in licenciranja osebja (42 FCL + 17 OPS) 59 3. Področje letališč, vzletišč in varovanja 18 4. Področje navigacijskih služb zračnega prometa 8 	

	5. Preverjanje na ploščadi 27 6. Pravice potnikov 6 7. Preverjanje alkoholiziranosti letalskega in drugega strokovnega osebja 90	
Izvedba prioriteten inšpekcijskih nadzorov na osnovi prejetih pobud in prijav, katerih je prednostna obravnava upravičena z vidika javnega interesa	0	Na področju letalskih operacij bodo pristopili k spremembi Uredbe Komisije EU št. 965/2012, ki določa obveznost izvajanja preizkusov alkoholiziranosti na tujih zrakoplovih. Število opravljenih preizkusov bo izvedeno v skladu s programom, ki ga v zvezi z implementacijo sprememb zakonodaje pripravlja Evropska agencija za varnost v letalstvu (EASA). Prioritete inšpekcijskih nadzorov (na področju navigacijskih služb zračnega prometa) za 2021: izpolnjevanje zahtev glede zagotavljanja zadovoljive ravni varnosti, usposabljanje, spremljanje izvedbe sprememb
Izvedba inšpekcijskih nadzorov na osnovi ostalih pobud in prijav	0	
Uvedeni prekrškovni postopki	0	
Izvedba skupnih inšpekcijskih nadzorov	0	

9.4. JAVNA AGENCIJA ZA ŽELEZNIŠKI PROMET REPUBLIKE SLOVENIJE

V letu 2018 je bil sprejet nov Zakon o varnosti v železniškem prometu (Uradni list RS, št. 30/18, v nadaljevanju: ZVZelP-1), ki je AŽP poleg nalog, ki izhajajo iz EU zakonodaje, dodal nove naloge, povezane z izvajanjem nadzorov nad sistemi varnega upravljanja prevoznikov in upravljavcev, nad strukturnimi in mobilnimi podsistemi, nad subjekti zadolženimi za vzdrževanje tirnih vozil, nad centri za usposabljanje, centri za preverjanje in ocenjevalci ter nad priglašeni oziroma imenovani organi, s čimer je AŽP z dnem 27. 4. 2019 postala inšpekcijski organ.

Delovno področje sektorja za nadzor je izvajanje nalog nadzorstva varnostnega organa, vodenje postopkov in izrekanje ukrepov na področju nadzorstva v skladu z zakonom, ki ureja inšpekcijski nadzor, zakonom, ki ureja splošni upravni postopek, zakonom, ki ureja prekrške, zakonom, ki ureja železniški promet, zakonom, ki ureja varnost v železniškem prometu, ter na njihovi podlagi izdanih predpisov, splošnih aktov, tehničnih specifikacij interoperabilnosti in drugih predpisov EU s področja interoperabilnosti in varnosti železniškega prometa, ki veljajo neposredno v Republiki Sloveniji.

Februarja 2019 je AŽP sprejela prvo Strategijo nadzora, ki jo je marca 2020 spremenila in

dopolnila. Z navedeno strategijo je AŽP vzpostavila temelje nadzora po Delegirani uredbi Komisije (EU) 2018/761, Zakonom o železniškem prometu ((ZZeIP), Uradni list RS, št. 99/15 – uradno prečiščeno besedilo in 30/18) in ZVZeIP-1, s čimer upošteva smernice Evropske agencije za železniški promet in uveljavlja z Uredbo Komisije (EU) 2018/761, ZZeIP, ZVZeIP-1, ZP-1 in ZIN predpisani in predlagani postopek nadzora, tehnike nadzora in načela nadzora, opredeljuje ravni tveganja in ocenjevalna merila ter določa glavne in druge ravni nalog nadzora. S strategijo so opredeljeni tako osnovni kadrovske sestav pooblaščenih oseb, ki izvajajo nadzor, kakor tudi merila in ukrepi, ki jih pooblaščen osebe uporabljajo in izvajajo v postopku nadzora. Strategija nadzora je temeljni dokument na podlagi katerega AŽP določa stopnjo ravni tveganja na področju strateških nalog nadzora. Dokument (Strategija nadzora) je v celoti objavljena na internetni strani AŽP (povezava na stran je na http://www.azp.si/media/dokumenti/Strategija__02032020_končna-podpis.pdf) in je prosto dostopna.

V nadaljevanju so navedene strateške usmeritve in prioritete dela po kriterijih in zahtevah Ministrstva za javno upravo. Pri določitvi strateških usmeritev in prioritet dela so upoštevane poleg Strategije nadzora tudi dosedanje ugotovitve pri inšpekcijskih nadzorih ter področja pri katerih obstojijo tveganja za nastanek poškodb ali smrti ljudi in večje materialne škode.

Izvedba sistemskih inšpekcijskih nadzorov (na podlagi količnika ocene tveganj in na podlagi aktualnih vsebinskih področij)	
Sistemski inšpekcijski nadzori (ob upoštevanju ocene tveganja)	Planirane naloge 2021
Nadzor nad sistemi varnega upravljanja prevoznikov v železniškem prometu in upravljavcev javne železniške infrastrukture ali subjektov, ki izvajajo naloge upravljavca javne železniške infrastrukture	Nadzor sistemov varnega upravljanja bo usmerjen predvsem v področja, ki vplivajo na varnost železniškega prometa, varstvo okolja ter varnost in zdravje pri delu. Navedena področja so: <ul style="list-style-type: none"> • tehnična brezhibnost železniške infrastrukture in njenih komponent, • tehnična brezhibnost tirnih vozil in opreme, • usposobljenost OVKN in drugega osebja, ki ni OVKN in opravlja pomembne naloge za varnost železniškega prometa, • izpolnjevanje zdravstvenih pogojev OVKN in drugega osebja, ki ni OVKN in opravlja pomembne naloge za varnost železniškega prometa, • ustreznost priprave, vožnje in spremljave vlaka.
Sistemski inšpekcijski nadzori (z zakoni predpisani obdobjni in nepredvideni nadzori)	Planirane naloge 2021
Nadzor nad izdanimi licencami prevoznikov v železniškem prometu	Zakon o železniškem prometu v 17. členu določa, da licenčni organ opravlja redni nadzor nad veljavnostjo in izpolnjevanjem pogojev za izdane licence najmanj vsakih pet let.
Nadzor nad subjekti, zadolženimi za vzdrževanje tirnih vozil	Zakon o varnosti v železniškem prometu v 15. členu določa, da varnostni organ (certifikacijski organ) najmanj enkrat letno opravi nadzor nad izpolnjevanjem pogojev po podelitvi spričevala o funkciji izvajanja vzdrževanja.
Sistemski inšpekcijski nadzori (področja, na katerih so se v preteklih pregledih odkrivale večje nepravilnosti)	Planirane naloge 2021
Nadzor nad strukturnimi in operativnimi podsistemi	Nadzor nad podsistemi bo obsegal: nadzor nad skladnostjo podsistemov (delov podsistemov) železniškega sistema v času njihovega obratovanja s TSI in nacionalnimi

	predpisi, skladnostjo komponent interoperabilnosti z bistvenimi zahtevami, nadzor nad vzdrževanjem podsistemov.
Izvedba prioriternih inšpekcijskih nadzorov na osnovi prejetih pobud in prijav, katerih je prednostna obravnava upravičena z vidika javnega interesa	Planirane naloge 2021
Nadzor nad vzdrževanjem podsistemov	Nadzor bo potekal na podlagi prejetih prijav in pobud, predvsem na tistih delih podsistemov, ki imajo neposreden vpliv na varno odvijanje železniškega prometa.
Nadzor nad delom osebja, ki opravlja varnostno kritične naloge (OVKN) in drugega osebja, ki ni OVKN in opravlja naloge pomembne za varnost železniškega prometa	Nadzor bo potekal predvsem na področjih: <ul style="list-style-type: none"> – usposobljenosti OVKN in drugega osebja, ki ni OVKN in opravlja pomembne naloge za varnost železniškega prometa in – izpolnjevanja zdravstvenih pogojev OVKN in drugega osebja, ki ni OVKN in opravlja pomembne naloge za varnost železniškega prometa.
Nadzor nad dogodki (nesreče in resne nesreče) opisanimi v obvestilih upravljavca javne železniške infrastrukture, ki jih je upravljavec dolžan posredovati AŽP na podlagi 10. odst. 21. člena ZVZeIP-1	Pooblaščenec bodo prejeta obvestila obravnavale in v primeru potrebe po upravnem in prekrškovnem ukrepanju uvedle ustrezne postopke. Prav tako bodo nadzori uvedeni, če bo iz obvestil izhajalo, da je potrebno zagotoviti varnost železniškega prometa neposredno zaradi samega opisanega dogodka oziroma posredno zaradi morebitne odvisnosti opisanega dogodka na varno delovanje celotne železniške infrastrukture, tirnih vozil, signalno varnostnih in telekomunikacijskih naprav, usposobljenosti OVKN in drugega osebja, ki ni OVKN in opravlja pomembne naloge za varnost železniškega prometa,... vse z namenom vzpostavitve in ohranjanja varnosti v železniškem prometu.
Izvedba inšpekcijskih nadzorov na osnovi ostalih prejetih pobud in prijav	Planirane naloge 2021
Nadzor nad dogodki (incidenti) opisanimi v obvestilih upravljavca javne železniške infrastrukture, ki jih upravljavec dnevno posreduje v obliki operativnih poročil	Pooblaščenec bodo prejeta obvestila obravnavale, če bodo presodile, da je zaradi opisanega dogodka bila oziroma bi lahko bila kršena določila prepisov s področja železniškega prometa in/ali če je bila zaradi opisanega dogodka ogrožena varnost v železniškem prometu.
Uvedba prekrškovnih postopkov	Planirane naloge 2021
Prekrškovnih postopkov ni možno planirati, saj je njihova uvedba odvisna od ugotovljenih kršitev in za njih predpisanih sankcij	Pooblaščenec bodo uvedle prekrškovne postopke in izrekale ustrezne sankcije in druge ukrepe za ugotovljene kršitve v skladu z ZP-1, bodisi na podlagi osebne zaznave, bodisi na podlagi predlogov za uvedbo prekrškovnega postopka upravičenega predlagatelja.
Izvedba skupnih inšpekcijskih nadzorov	Planirane naloge 2021
Skupni inšpekcijski nadzori s sosednjimi nacionalnimi varnostnimi organi nad prevozniki, ki opravljajo prevoze v več državah	ZVZeIP-1 nalaga nacionalnim varnostnim organom obvezo sodelovanja v primeru čezmejnega izvajanja prevozov.
Skupni inšpekcijski nadzori z drugimi inšpekcijskimi organi v RS in policijo	V letu 2021 niso dogovorjene skupni inšpekcijski nadzori z drugimi inšpekcijskimi organi ali policijo. V primeru izkazanih potreb se bodo taki nadzori planirali naknadno.

10. MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

10.1 INŠPEKTORAT REPUBLIKE SLOVENIJE ZA OKOLJE IN PROSTOR

I. Inšpekcija za okolje in naravo (ION)

- v celoti bo izveden nadzor obratov večjega tveganja za okolje (SEVESO), zavezancev za ravnanje z odpadki ter za naprave, ki povzročajo onesnaževanje večjega obsega (IED zavezanci), določen v Programu nadzora 2020-2022;
- povečati aktivnosti na področju ravnanja z odpadki;
- preventivno delovanje, predvsem z informiranjem na spletu in odzivnostjo na vprašanja in pobude novinarjev in strank;
- zagotoviti učinkovito pravno podlago za delovanje ION z aktivnim sodelovanjem pri pripravi predpisov;
- izvajanje nadzora glede spoštovanja zaščitnih ukrepov COVID-19.

Zakonodaja določa zelo široko področje dela ION, kar posledično pomeni tudi izjemno veliko število zavezancev. Glede na kapaciteto ION je osnovno izhodišče načrta dela zagotoviti sistematični nadzor nad pomembnimi viri obremenjevanja okolja.

Pri izboru prednostnih področij nadzora se upošteva zlasti:

- vpliv dejavnosti na okolje;
- zaveze za doseganje skladnosti z evropskim pravnim redom, ki jih mora zagotavljati Republika Slovenija;
- cilje nacionalnih strategij, akcijskih načrtov, operativnih programov ipd.;
- zaznan obseg kršitev na posameznih področjih;
- ugotovitve monitoringov;
- analize obremenitev in vplivov na okolje in
- upoštevanje izhodišča Nacionalnega programa varstva okolja in zahteve nacionalne in evropske zakonodaje, ki terjajo poročanje o ugotovitvah inšpekcijskega nadzora v preteklih letih.

Kontrolni monitoring:

V skladu z določili tretjega odstavka 157. člena (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 – ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16, 61/17 – GZ, 21/18 – ZNOrg, 84/18 – ZIURKOE in 158/20, v nadaljevanju: ZVO-1) ima inšpektor pravico odrediti izvedbo kontrolnega monitoringa. Izredni monitoring se odredi predvsem pri zavezancih, kjer inšpektor dvomi v pravilnost rezultatov rednega monitoringa in kjer je za zavezanca na Inšpekcijo za okolje in naravo prispelo več prijav onesnaževanja okolja.

Kontrolni monitoringi se bodo izvajali v okviru razpoložljivih sredstev in sicer na področju hrupa, odpadnih vod, odpadkov, emisij v zrak, po potrebi pa tudi na drugih delovnih področjih.

Izvršilni postopki po drugi osebi:

V letu 2021 bo ION v okviru razpoložljivih sredstev nadaljeval z izvršilnimi postopki po drugi osebi, skladno z internimi usmeritvami vrstnega reda izvajanja izvršb po drugi osebi.

Načrtovane naloge Inšpekcije za okolje in naravo (ION) v letu 2021:

IRSOP	PLANIRANE NALOGE	OBRAZLOŽITEV
1	Redni, kontrolni in izredni inšpekcijski nadzori	Predvidenih je 6.500 inšpekcijskih pregledov (približno 5.000 nadzorov) v letu 2021. V okviru načrtovanega števila pregledov bodo inšpektorji izvedli preglede pri približno 1300 zavezancih, ki so vključeni v letni program dela na podlagi izvedene analize tveganja.

2	Koordinirana akcija: Nadzor čezmejnega pošiljanja odpadkov	Skupni nadzori bodo potekali v sodelovanju s FURS in Policijo, na mejnih prehodih, avtocestnih kontrolnih točkah, pristanišču pa tudi s predstavniki tujih nadzornih organov. V okviru akcij se bo preverjalo ali pošiljke odpadkov spremlja ustrezna dokumentacija iz Uredbe (ES) št. 1013/2006 o pošiljkah odpadkov, ali odpadki ustrezajo opisu na spremljajoči dokumentaciji, ali so za posamezne vrste odpadkov izpeljani pravilni postopki (prevoz na podlagi splošnih informacij iz 18. člena, izdana soglasja pristojnih organov). Prav tako se bo preverjalo izpolnjevanje pogojev iz Uredbe (ES) št. 1418/2007 (prepoved, soglasje, splošne informacije iz 18. člena) za pošiljke odpadkov, ki se pošiljajo v tretje države. V letu 2021 bo opravljenih približno 50 skupnih akcij nadzora. Poudarek bo tudi na nadzoru pošiljanja odpadne plastike, za katero po 1.1.2021 veljajo spremembe Baselske konvencije in Uredbe 1013/2006 o pošiljkah odpadkov.
3	Koordinirana akcija: Nadzor nad zagotavljanjem opremljenosti aglomeracij z javnim kanalizacijskim omrežjem	Nadaljevanje akcije nadzora odvajanja komunalnih odpadnih vod, ki je obsegala nadzor občin nad zagotavljanjem opremljenosti aglomeracij z javnim kanalizacijskim omrežjem. V okviru akcije je predvidena izvedba 30 nadzorov.
4	Koordinirana akcija: Nadzor nezakonitega lova ptic	Nadaljevanje akcije nadzora nezakonitega lova ptic in nezakonitega zadrževanja prostoživečih ptic v ujetništvu. Potekala bo v sodelovanju z drugimi pristojnimi organi in organizacijami zlasti z Zavodom za varstvo narave, Prirodoslovnim muzejem in Zavetiščem za prostoživeče živali. V okviru akcije je predvidena izvedba 20 nadzorov.
5	Koordinirana akcija: Vožnja v naravnem okolju	Akcija nadzora vožnje v naravnem okolju se bo izvedla v skladu z Zakonom o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNorg, 31/18 in 82/20) v sodelovanju s policijo, in sicer v zimski in poletni sezoni, v času, ko se pričakuje več obiskovalcev, to je med vikendi, počitnicami in dela prostimi dnevi. Prednostno se bo nadzor izvajal na območjih, ki imajo naravovarstveni status. Izvedlo se bo najmanj 12 nadzorov.
6	Koordinirana akcija: Poostren nadzor nezakonito odloženih odpadkov na ciljanih območjih.	Akcija se bo izvajala na določenem območju, kjer prejmejo več prijav nezakonito odloženih odpadkov.
7	Koordinirana akcija: Akcija nadzora večjih zavezancev za zagotavljanje ravnanja z OEEO, ki ne izpolnjujejo obveznosti v okviru skupnih načrtov ravnanja z OEEO	Po podatkih FURS in ARSO za 5,18% EEO dane na trg zavezanci ne izpolnjujejo obveznosti v okviru enega od skupnih načrtov. S koordinirano akcijo je predviden nadzor večjih takšnih zavezancev, ki dajo na trg več kot 5 t EEO. Takšnih je 41, na trg dajo 752 t EEO oziroma 3,97 % vse EEO (77% EEO za katero ni izpolnjena obveznost zagotavljanja z OEEO.)
8	Koordinirana akcija, skupaj s FURS: a) Nadzor nad vpisom v evidenco oseb, ki dajejo embalažo v promet	a) Osebe, ki dajejo embalažo v promet in so hkrati plačniki OD, morajo prijaviti svojo dejavnost (9. člen Uredbe-ODOE); o teh prijavah vodi FURS evidenco (10. člen Uredbe ODOE). Vse ostale osebe, ki dajejo embalažo v promet, morajo biti vpisane v evidenco pri ARSO (10.a člen Uredbe-EOE).

	b) Nadzor nad evidenco o dajanju embalaže v promet in poročanju o embalaži, dani v promet	b) Osebe, ki dajejo embalažo v promet in so hkrati plačniki OD, morajo voditi evidenco o dajanju embalaže v promet in poročati o embalaži, dani v promet (7. člen Uredbe-ODOE). Vse ostale osebe, ki dajejo embalažo v promet, morajo voditi evidenco o dajanju embalaže v promet (10.b člen Uredbe-EOE) in poročati o embalaži, dani v promet (10.c člen Uredbe-EOE).
9.	Koordinirana akcija: Nadzor v rudarskih prostorih pri zavezancih, ki imajo različna dovoljenja za ravnanje z odpadki znotraj rudarskega prostora.	V akciji se bo preverjalo ravnanje z odpadki v rudarskih prostorih, kjer se poleg izkoriščanja mineralnih surovin izvajajo tudi predelava različnih odpadkov.
10.	Vodenje prekrškovnih postopkov	Vodenje prekrškovnega postopka je del rednega dela.
11.	Izvedba kontrolnih monitoringov	Kontrolni monitoring se odredi predvsem pri zavezancih, kjer je Inšpekcija za okolje in naravo zoper zavezanca prejela več prijav zaradi domnevnega čezmernega obremenjevanja okolja z emisijami, inšpektor pa dvomi v pravilnost rezultatov rednega obratovalnega monitoringa,
13	Izvajanje izvršb po drugi osebi	Izvršbe se bodo izvajale glede na razpoložljiva finančna sredstva.
14	Izvajanje nadzora glede spoštovanja zaščitnih ukrepov COVID-19	Vodenje upravnih in prekrškovnih postopkov v povezavi z nadzorom glede spoštovanja zaščitnih ukrepov COVID-19 predstavlja redno obvezno delo.

II. Gradbena, geodetska in stanovanjska inšpekcija

Za leto 2021 si je Gradbena, geodetska in stanovanjska inšpekcija določila naslednje cilje:

GRADBENA INŠPEKCIJA

Osnovni cilji delovanja v letu 2021 bodo predvsem:

- preprečevanje nedovoljenih gradenj oziroma objektov;
- kontroliranje izpolnjevanja z zakonom določenih bistvenih zahtev glede lastnosti objektov v vseh fazah gradnje objektov ter zagotavljanje izpolnjevanja predpisanih pogojev in kvalitete dela pri opravljanju dejavnosti v zvezi z gradnjo objektov;
- preprečevanje uporabe objektov brez predpisanih dovoljenj;
- kontroliranje ostalih predpisov v pristojnosti gradbene inšpekcije;
- izvajanje nadzora glede spoštovanja zaščitnih ukrepov COVID-19.

Pristojnosti gradbene inšpekcije so določene v zakonih (Gradbeni zakon, Zakon o graditvi objektov, Zakon o urejanju prostora, Zakon o arhitekturni in inženirski dejavnosti, Zakon o rudarstvu, Zakon o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno, Zakon o nalezljivih boleznih, Zakon o interventnih ukrepih za pomoč pri omilitvi posledic drugega vala epidemije COVID-19) in podzakonskih aktih.

Na podlagi določil Gradbenega zakona (GZ) gradbeni inšpektorji nadzirajo gradnjo objektov, med drugim:

- ali imajo investitorji gradbeno dovoljenje za graditev objektov oziroma za dela, ki jih opravljajo, ali dela opravljajo v skladu z dovoljenjem;
- ali se gradnja oziroma sprememba namembnosti izvaja skladno z izdanim gradbenim dovoljenjem;
- ali se rekonstrukcija objekta izvaja skladno z izdanim gradbenim dovoljenjem;
- ali se gradi objekt, za katerega je izdan sklep, s katerim se je dovolila obnova postopka in zadržanje izvršitve gradbenega dovoljenja;
- ali udeleženci pri graditvi objektov izpolnjujejo zahteve, določene z GZ;

- ali je investitor vložil popolno prijavo začetka gradnje;
- ali ima objekt uporabno dovoljenje, ali se objekt uporablja v skladu z dovoljenjem;
- da objekti ne ogrožajo varnosti in zdravja ljudi ter okolice...

Na podlagi določil Zakona o graditvi objektov (ZGO-1), za postopke začete pred začetkom uporabe GZ, gradbeni inšpektorji nadzirajo gradnjo objektov, med drugim:

- ali imajo investitorji gradbeno dovoljenje za graditev objektov oziroma za dela, ki jih opravljajo, ali dela opravljajo v skladu z dovoljenjem;
- ali se gradnja oziroma sprememba namembnosti izvaja v skladu z izdanim gradbenim dovoljenjem;
- ali se dela, za katera ni treba pridobiti dovoljenj po določbah ZGO-1, izvajajo v skladu s prostorskimi akti in gradbenimi predpisi;
- ali se gradi objekt, za katerega je izdan sklep, s katerim se je dovolila obnova postopka in zadržanje izvršitve gradbenega dovoljenja;
- ali udeleženci pri graditvi objektov izpolnjujejo zahteve, določene z ZGO-1;
- ali imajo lastniki za uporabo objektov uporabno dovoljenje, ali objekte uporabljajo v skladu z dovoljenjem;
- ali objekte vzdržujejo tako, da ti ne ogrožajo varnosti in zdravja ljudi ter okolice ...

Na podlagi določil Zakona o urejanju prostora (ZUreP-2) gradbeni inšpektorji nadzirajo izpolnjevanje predpisanih pogojev za izdelovalce in odgovorne vodje glede na ZUreP-2 in na njegovi podlagi izdanih predpisov.

Na podlagi določil Zakona o arhitekturni in inženirski dejavnosti (ZAID) gradbeni inšpektorji nadzirajo zagotavljanje izpolnjevanja pogojev pooblaščenih arhitektov in inženirjev ter gospodarskih subjektov, ki opravljajo arhitekturno in inženirsko dejavnost.

GEODETSKA INŠPEKCIJA

V letu 2021 cilje delovanja geodetske inšpekcije predstavlja zlasti:

- zagotavljanje večje pravne varnosti lastnikov nepremičnin, večje varnosti vlaganj v nepremičnine ter investicij, povezanih z nepremičninami in nepremičninskim trgov;
- zagotavljanje izpolnjevanja pogojev podjetij in v njih zaposlenih posameznikov za opravljanje geodetske dejavnosti;
- zagotavljanje izpolnjevanja pogojev pooblaščenih inženirjev geodetske stroke;
- splošni nadzor nad izvajanjem zakonov in drugih predpisov s področja geodetske dejavnosti, izvajanjem geodetskih dejavnosti in izvajanjem geodetskih storitev;
- nadzor nad evidencami nepremičnin;
- zagotavljanje pravilnega označevanja ulic in stavb;
- izvajanje nadzora glede spoštovanja zaščitnih ukrepov COVID-19.

STANOVANJSKA INŠPEKCIJA

Zastavljeni cilji na področju dela stanovanjske inšpekcije v letu 2021 so zlasti:

- zagotavljanje vzdrževanja skupnih delov v večstanovanjskih stavbah;
- zagotavljanje popravil in odprava napak v posameznih delih večstanovanjskih stavb;
- prepoved opravljanja dejavnosti v stanovanju in izvajanje posegov v skupne dele z vgradnjo naprav če zanje niso izpolnjeni vsi pogoji;
- nadzor upravnikov;
- kontrola poslovanja prodajalcev stanovanj in enostanovanjskih stavb v fazi prodaje posameznim kupcem;
- nadzor neprofitnih stanovanjskih organizacij;
- nadzor etažnih lastnikov in najemnikov;
- najemna stanovanja;
- izvajanje nadzora glede spoštovanja zaščitnih ukrepov COVID-19.

Načrtovane naloge Gradbene, geodetske in stanovanjske inšpekcije v letu 2021:

GRADBENA INŠPEKCIJA

IRSOP	PLANIRANE NALOGE	OBRAZLOŽITEV
1	Redni, kontrolni in izredni inšpekcijski nadzori	Predvidenih je 6.500 inšpekcijskih pregledov v letu 2021.
2	Koordinirana akcija: Nadzor nad preprečevanjem nedovoljenih gradenj objektov, v zadevah, kjer ni podane pobude	Akcija bo usmerjena v nadzor nad gradnjo objektov, kjer ni podane pobude, predvsem v varovanih območjih pa tudi na drugih območjih. Gradbeni inšpektorji bodo z rednimi pregledi območij, ki jih nadzirajo, preverjali ali je bilo za gradnjo oz. objekt pridobljeno gradbeno dovoljenje. V primeru, da gradbeni inšpektor ugotovi, da je gradnja dovoljena, bo preverjal tudi skladnost objekta z izdanim gradbenim dovoljenjem. Predvideno skupno število nadzorov je 100.
3	Koordinirana akcija: Nadzor nad preprečevanjem nedovoljenih gradenj objektov, v zadevah, kjer je podana pobuda	Akcija bo usmerjena v nadzor nad gradnjo objektov, kjer je podana pobuda, predvsem v varovanih območjih pa tudi na drugih območjih. Gradbeni inšpektorji bodo z izrednimi pregledi območij, ki jih nadzirajo, preverjali ali je bilo za gradnjo oz. objekt pridobljeno gradbeno dovoljenje. V primeru, da gradbeni inšpektor ugotovi, da je gradnja dovoljena, bo preverjal tudi skladnost objekta z izdanim gradbenim dovoljenjem. Predvideno skupno število nadzorov je 310.
4	Koordinirana akcija: Nadzor nad vgrajevanjem gradbenih proizvodov	Opravljen bo kontrola vgrajevanja konkretnih gradbenih proizvodov v objekt, kontrolirali bodo predvsem opremljenost teh proizvodov z dokazili o ustreznosti. V letu 2021 bodo izvedli nadzor nad naslednjimi gradbenimi proizvodi: Leseni konstruktivni elementi; betonska sidra; agregati; bitumenske zmesi. Predvideno skupno število nadzorov je 60.
5	Koordinirana akcija: Nadzor nad prijavo začetka gradnje	Z Gradbenim zakonom je določena nova pristojnost inšpekcijskega ukrepanja v zvezi s prijavo začetka gradnje in izpolnjevanjem bistvenih zahtev, zato bo akcija usmerjena v nadzor ali se gradnja, za katero je predpisana prijava začetka gradnje, izvaja na podlagi popolne prijave, predpisane dokumentacije za izvedbo gradnje in imenovanjem nadzornika. Predvideno skupno število nadzorov je 190.
5	Koordinirana akcija: Nadzor nad delom udeležencev pri graditvi objektov	Preverjalo se bo ali udeleženci pri graditvi objektov izpolnjujejo z zakonom določene pogoje za opravljanje svojega dela (investitor, izvajalec, nadzornik...). V sklopu akcije pa bo opravljen tudi nadzor nad označitvijo in zaščito gradbišč, na podlagi določb Gradbenega zakona in podzakonskih predpisov, izdanih na njegovi podlagi, med katere sodi tudi Pravilnik o gradbiščih. Predvideno skupno število nadzorov je 110.
7	Koordinirana akcija: Nadzor nad gradnjo, uporabo in izpolnjevanjem bistvene zahteve univerzalne graditve in rabe objektov	Akcija bo usmerjena v nadzor nad objekti v uporabi. Cilj akcije je preprečitev uporabe objektov brez uporabnih dovoljenj; zagotavljanje izpolnjevanja bistvenih zahtev objektov; ugotovitev, ali objekti zagotavljajo dostopnost grajenega okolja; ugotovitev, ali se objekti gradijo in rekonstruirajo tako, da zagotavljajo

		dostopnost grajenega okolja; ugotovitev, ali se objekti vzdržujejo tako, da zagotavljajo dostopnost grajenega okolja; odprava obstoječih grajenih ovir; preprečitev nastanka novih grajenih ovir. Gradbena inšpekcija bo v okviru inšpekcijskega nadzorstva preverila zlasti, ali so izpolnjeni pogoji za začetek uporabe objektov po zakonu; ali se objekt uporablja na podlagi uporabnega dovoljenja oziroma ali gre za objekt za katerega se po samem zakonu šteje, da ima uporabno dovoljenje. Preverjalo se bo tudi, ali je zagotovljen neoviran dostop, vstop in uporaba objektov v javni rabi (Pravilnik o univerzalni graditvi in uporabi objektov). Predvideno skupno število nadzorov 60.
8	Vodenje prekrškovnih postopkov	Vodenje prekrškovnih postopkov predstavlja redno obvezno delo.
9	Izvajanje izvršb po drugi osebi	Izvajanje upravnih izvršb inšpekcijskih odločb po drugi osebi bo gradbena inšpekcija opravljala skladno s prioritetai dela gradbene inšpekcije pri izvršilnih postopkih in vrstnim redom pri izvršbah, glede na razpoložljiva finančna sredstva za leto 2021. Zakon o splošnem upravnem postopku v drugem odstavku 297. člena določa, da lahko organ, ki opravlja izvršbo, naloži zavezancu s sklepom, naj založi znesek, ki je potreben za kritje izvršilnih stroškov, proti poznejšemu obračunu. V letu 2021 bo v povezavi z vodenjem izvršilnih postopkov gradbena inšpekcija izdajala sklepe o založitvi sredstev po vrstnem redu iz osnovnega seznama izvršilnih postopkov (na dan 10. 1. tekočega leta), ki še nimajo izdanega sklepa o založitvi sredstev - razen nevarnih gradenj. V letu 2021 bo gradbena inšpekcija tudi nadaljevala s postopki s Seznama za izdajo sklepov za založitev sredstev iz preteklih let, v katerih sklep o založitvi sredstev še ni bil izdan. Opravljale pa se bodo tudi izvršbe, za katere so že založena sredstva po sklepih o založitvi sredstev iz preteklih let.
10	Izvajanje nadzora glede spoštovanja zaščitnih ukrepov COVID-19	Vodenje upravnih in prekrškovnih postopkov v povezavi z nadzorom glede spoštovanja zaščitnih ukrepov COVID-19 predstavlja redno obvezno delo.

GEODETSKA INŠPEKCIJA

IRSOP	PLANIRANE NALOGE	OBRAZLOŽITEV
1	Redni, kontrolni in izredni inšpekcijski nadzori	Predvidenih je 90 inšpekcijskih pregledov oz. prekrškovnih postopkov v letu 2021.
2	Koordinirana akcija - Doseganje cilja večje pravne varnosti lastnikov nepremičnin, večje varnosti vlaganj v nepremičnine in investicij, povezanih z nepremičninami,	Obravnavani bodo predlagani in ugotovljeni prekrški v zvezi z evidentiranjem stavb ali delov stavb v kataster stavb oz. register nepremičnin. Predvideno št. nadzorov je 70.

	nepremičninskega trga, pravično obdavčenje nepremičnin	
3	Koordinirana akcija - Doseganje cilja zagotavljanja izpolnjevanja pogojev podjetij in v njih zaposlenih posameznikov za opravljanje geodetske dejavnosti	Izveden bo nadzor nad 20 naključno izbranimi podjetji, ki opravljajo geodetsko dejavnost poleg prejetih prijav.
4	Vodenje prekrškovnih postopkov	Vodenje prekrškovnih postopkov predstavlja redno obvezno delo.
5	Izvajanje nadzora glede spoštovanja zaščitnih ukrepov COVID-19	Vodenje upravnih in prekrškovnih postopkov v povezavi z nadzorom glede spoštovanja zaščitnih ukrepov COVID-19 predstavlja redno obvezno delo.

STANOVANJSKA INŠPEKCIJA

IRSOP	PLANIRANE NALOGE	OBRAZLOŽITEV
1	Redni, kontrolni in izredni inšpekcijski nadzori	Za uresničitev teh ciljev, glede na planirano kadrovske zasledbe stanovanjske inšpekcije v letu 2021 načrtujejo 200 inšpekcijskih pregledov.
2	Koordinirana akcija: Nadzor nad upravniki	<p>Akcija bo usmerjena v nadzor nad upravniki.</p> <p>Izveden bo nadzor nad 20 naključno izbranimi upravniki večstanovanjskih objektov, razpršenih na območju celotne Republike Slovenije.</p> <ul style="list-style-type: none"> • 43. člen Stanovanjskega zakona (Uradni list RS, št. 69/03, 18/04 – ZVKSES, 47/06 – ZEN, 45/08 – ZVEtL, 57/08, 62/10 – ZUPJS, 56/11 – odl. US, 87/11, 40/12 – ZUJF, 14/17 – odl. US, 27/17, 59/19 in 189/20 – ZFRO, v nadaljevanju: SZ-1): način gospodarjenja s sredstvi rezervnega sklada - ali upravnik naloži sredstva rezervnega sklada v skladu z drugim odstavkom 43. člena SZ-1, • 6. točka prvega odstavka 50. člena SZ-1: podaja letnega poročila o upravljanju objekta za leto 2020.
3	Koordinirana akcija: Nadzor nad poslovanjem prodajalcev stanovanj in enostanovanjskih stavb	<p>Akcija bo izvedena na podlagi Zakona o varstvu kupcev stanovanj in enostanovanjskih stavb (Uradni list RS, št. 18/04, v nadaljevanju: ZVKSES).</p> <p>Z namenom zaščititi končne kupce pred tveganjem, da investitor oziroma vmesni kupec zaradi stečaja, plačilne nesposobnosti ali drugih razlogov ne bo izpolnil vseh obveznosti do končnih kupcev oziroma ne bo sposoben končnim kupcem vrniti plačanih obrokov kupnine v primeru razveze prodajnih pogodb, v skladu s prvim odstavkom 94. člena ZVKSES inšpekcijski nadzor nad tem, ali prodajalci pri prodaji enostanovanjskih stavb in stanovanj potrošnikom ravnajo v skladu z določbami ZVKSES opravljajo inšpektorji stanovanjske inšpekcije. Stanovanjska inšpekcija lahko ukrepa, če obstajajo utemeljeni razlogi za uvedbo postopka po uradni dolžnosti ter izrekajo na podlagi 94. člena ZVKSES morebitne ukrepe. Ob ugotovljenih nepravilnostih po uradni</p>

		dolžnosti inšpektor lahko uvede tudi prekrškovni postopek za prekrške. Akcija bo potekala na območju celotne RS v 25 zadevah.
4	Koordinirana akcija: redni pregledi dvigal in njihovo vzdrževanje v večstanovanjskih stavbah	Podlaga za inšpekcijske postopke v teh zadevah bo temeljila na podatkih dnevno informativnega biltena centra za obveščanje, Uprave RS za zaščito in reševanje, ki zajema podatke o nujnih intervencijah na dvigalih. Akcija bo potekala na območju celotne RS v 15. zadevah.
5	Vodenje prekrškovnih postopkov	Vodenje prekrškovnih postopkov predstavlja redno obvezno delo.
6	Izvajanje nadzora glede spoštovanja zaščitnih ukrepov COVID-19	Vodenje upravnih in prekrškovnih postopkov v povezavi z nadzorom glede spoštovanja zaščitnih ukrepov COVID-19 predstavlja redno obvezno delo.

III. Sodelovanje z drugimi inšpekcijami

Glede na v preteklosti ugotovljene potrebe po skupnih akcijah bo Inšpektorat RS za okolje in prostor v letu 2021 organiziral:

- sodelovanje gradbene inšpekcije z IRSD na področju nadzora gradbišč,
- sodelovanje inšpekcije za okolje in naravo s FURS, Policijo ter po potrebi z ostalimi inšpekcijskimi organi.

Koordinirana akcija nadzorov nad večjimi gradbišči skupaj z Inšpektoratom RS za delo predvideva pregled 10 večjih gradbišč. Akcija bi potekala od marca do septembra 2021.

Inšpektorat RS za okolje in prostor bo sodeloval tudi z drugimi inšpektorati oziroma drugimi nadzornimi organi pri koordiniranih akcijah, ki jih bo organiziral Inšpekcijski svet in Regijska koordinacija posameznih območnih enot.

10.2 UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA JEDRSKO VARNOST, INŠPEKCIJA ZA SEVALNO IN JEDRSKO VARNOST

Inšpekcija za sevalno in jedrsko varnost deluje v okviru Uprave RS za jedrsko varnost – organ v sestavi Ministrstva za okolje in prostor, in na osnovi Zakona o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in jedrski varnosti – ZVJSJV-1 (Uradni list RS, št. 76/17 in 26/19) za leto 2021 načrtuje izvajanje inšpekcijskega nadzora na naslednjih področjih:

1. Sistematični inšpekcijski nadzor naslednjih področij obratovanja NE Krško (NEK):
 - Splošna področja in projektne osnove, spremljanje projekta nadgradnje NEK,
 - Obratovanje, kvalifikacija opreme, staranje opreme,
 - Varnostne analize,
 - Sistem vodenja, človeški in organizacijski dejavniki, varnostna dokumentacija, obratovalne izkušnje,
 - Ukrepanje ob izrednih dogodkih, fizično varovanje, računalniška varnost,
 - Varstvo pred sevanji, radioaktivni odpadki, radiološki vplivi na okolje, dekomisija (priprava) in obratovalni monitoring,
 - Remont 2021 s posebnim poudarkom na razpoložljivosti varnostne opreme in izpusti radioaktivnih snovi v okolje, implementacijo sprememb in nadgradenj tehnoloških sistemov ter delovanjem pooblaščenih organizacij, in
 - Usposabljanje osebja in preveritev strokovne usposobljenosti.

2. Inšpekcijski nadzor obratovanja raziskovalnega reaktorja TRIGA (izvajanje vzdrževanja, izvedba sprememb, izvajanje obratovalnega monitoringa, pripravljenost na izredne dogodke in izvajanje eksperimentov) na Institutu Jožef Stefan.
3. Za ostale jedrske ali sevalne objekte (skladišče radioaktivnih odpadkov na Brinju in rudnik Žirovski vrh – odlagališče hidrometalurške jalovine Boršt) Inšpekcija za sevalno in jedrsko varnost opravi predvidoma vsaj eno inšpekcijo, med katero pregleda izvajanje obratovalnega monitoringa in njihovo redno obratovanje.
4. Ukrepanje ob dogodkih v jedrskih objektih, ki zahtevajo odziv URSJV.
5. Inšpekcijski nadzor ostalih izvajalcev sevalnih dejavnosti, ki jih je v Sloveniji nekaj sto. Za inšpekcijo so določili tiste, ki glede na različne vplivne faktorje predstavljajo večje tveganje. Nadzor bo opravljen tudi pri tistih zavezancih, kjer so v minulem času prepoznali težave pri izpolnjevanju zakonskih zahtev (zamude pri izvajanju obveznega usposabljanja, ne izvedba rednih nadzorov virov sevanja ali zdravstvenih nadzorov delavcev, nezgode med obratovanjem, preseganje doznih ograd, neuporaba ali neredna uporaba merilnikov sevanja). Drugo merilo za izbiro pa je načelo, da naj bo pri vsakem izvajalcu obisk inšpekcije vsaj enkrat v obdobju med rednim podaljševanjem njihovega dovoljenja, to je praviloma enkrat na pet let.
6. Inšpekcijski nadzor pooblaščenih izvajalcev meritev radioaktivnosti sekundarnih kovinskih surovin. Slednji morajo izvajati meritve radioaktivnosti pri prometu pošiljk odpadnih kovin. Pri mednarodnem in domačem prometu z odpadnimi kovinami se dokaj pogosto odkrijejo viri sevanj, ki praviloma niso bili pod upravnim nadzorom.
7. Inšpekcijski nadzor pooblaščenih izvedencev po 89. členu Zakona o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in jedrski varnosti.
8. Pomembna prioriteta je tudi takojšnje ukrepanje ob dogodkih na terenu (intervencije), pri katerih lahko pride do obsevanja z viri sevanj.

Skupni inšpekcijski nadzori z drugimi inšpekcijami

Inšpekcija za sevalno in jedrsko varnost po potrebi skupne preglede načrtuje z Upravo RS za varstvo pred sevanji (NEK, Inštitut Jožef Stefan, izvajalci sevalne dejavnosti in morebitne intervencije), z Inšpektoratom RS za notranje zadeve (NEK, Inštitut Jožef Stefan) in z Inšpektoratom RS za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami (NEK).

Delež inšpekcijskih nadzorov, izvedenih na osnovi prejetih prijav

Inšpekcijskih nadzorov, izvedenih na osnovi prejetih prijav, je do sedaj bilo malo.

11. MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN ŠPORT

11.1 INŠPEKTORAT REPUBLIKE SLOVENIJE ZA ŠOLSTVO IN ŠPORT

V skladu z določbami 3. člena Zakona o šolski inšpekciji (Uradni list RS, št. 114/05 – uradno prečiščeno besedilo, v nadaljevanju: ZSoll) je bil v soglasju s pristojno ministrico v mesecu decembru določen letni program dela inšpektorata.

Na podlagi določenega letnega programa bo Inšpektorat RS za šolstvo in šport, upošteva oceno tveganja na delovnem področju in tudi strateških usmeritvah pristojnega ministrstva v letu 2021, prioriteto poskrbel za:

- izvedbo vseh načrtovanih inšpekcijskih nadzorov, skladno s prioritetai na vseh področjih dela;
- hitro reševanje in odločanje v prekrškovnih postopkih na podlagi Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 29/11 – uradno prečiščeno besedilo, 21/13, 111/13, 74/14 – odl. US, 92/14 – odl. US, 32/16, 15/17 – odl. US, 73/19 – odl. US, 175/20 – ZIUOPDVE in 5/21 – odl. US),

- krepitev vloge zunanjega evalvatorja na področju šolstva in športa,
- sodelovanje z drugimi organi v Republiki Sloveniji in v Inšpekcijskem svetu,
- mednarodno multilateralno in bilateralno sodelovanje,
- nadgrajevanje spletne strani Inšpektorata,
- posodabljanje in nadgrajevanje inšpekcijske in prekrškovne aplikacije,
- posredovanje podatkov na podlagi Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, 117/06 – ZDavP-2, 23/14, 50/14, 19/15 – odl. US, 102/15 in 7/18),
- podajanje odgovorov na pisna vprašanja strank v čim krajšem času.

Temeljni cilji delovanja IRSSŠ v letu 2021 so usmerjeni v izvedbo načrtovanih inšpekcijskih nadzorov skladno s prioritetami na vseh področjih dela, hitro reševanje in odločanje v prekrškovnih postopkih in nudenje svetovanja in opolnomočenja zavezancev. V okviru zagotavljanja sistemskih sprememb in zagotavljanja ustrezne sistemske upravne zanke se bodo redni nadzori ciljno usmerili v posamezne skupine zavezancev, kjer je na podlagi analiz tveganja in predhodnih ugotovitev zaznati povečanega tveganja za pojav odstopanj od normativnih ureditev. Osnovno izhodišče rednih nadzorov je zagotovitev sistematičnega nadzora nad morebitnimi odstopanji v šolskem prostoru, pri čemer je potrebno ugotavljati ali gre za sistemska odstopanja ali neznanje. Redne nadzore je potrebno prilagajati na podlagi usmeritev ministra, letnega načrta dela Inšpektorata ter ugotovitev iz pobud in predlogov strokovnih služb MIZŠ.

Prednostna področja rednih nadzorov na področju šolstva se bodo nanašala na zagotavljanje in izvajanje organizacije dela in preverjanja oblikovanja oddelkov v vrtcih, izvajanja dodatnih ur slovenščine za tujce in pregled izvajanja fizične pomoči učencem v osnovnih šolah, realizacijo izvedbe programa po predmetniku in izvajanja pouka na daljavo v okviru orkestrrov, pevskega zbora in komorne v glasbenih šolah, sestavo pritožbenih komisij in skladnost šolskih pravil v srednjih šolah ter število vpisanih, glede na število prostih mest po soglasju in priznavanje predhodno pridobljenega znanja na področju višjega šolstva in izobraževanje odraslih.

Prednostna področja rednih nadzorov na področju športa se bodo nanašala na področje izpolnjevanja pogojev za opravljanje nalog v športu nacionalnega pomena in namensko porabo javnih sredstev, področje izvajanja nadzorov na športnih prireditvah ter področje izvajanja nadzorov Letnih programov športa na lokalni ravni (v občinah).

Izredne inšpekcijske nadzore bo Inšpektorat opravljal po uradni dolžnosti na osnovi varovanja javnega interesa in na podlagi kriterijev za določitev prioritet¹ dela Inšpektorata. Prav tako je potrebno pri tem zasledovati vse cilje in namene za večjo učinkovitost in doprinos h kakovosti sistema. Vsebina pregledov v izrednih inšpekcijskih nadzorih na področju šolstva, glede na pretekle izkušnje, bo prvenstveno usmerjena v uresničevanje pravic in dolžnosti otrok in udeležencev izobraževanja, predvsem na področju predšolske vzgoje ter primarnega in sekundarnega izobraževanja. Področja nadzora se usmerjajo na področje obravnave nasilja, ocenjevanja znanja ter postopke imenovanja ravnateljev ter na zadeve, v katerih je delo drugih organov odvisno od naših ugotovitev. Na področju športa IRSSŠ pričakuje pobude v zvezi z izvajanjem strokovnega dela v športu, pravicami športnikov ter področju nasilja ter registracije.

V letu 2021 načrtujejo izvedbo:

- skupaj 380 rednih nadzorov (200 na področju šolstva in 180 na področju športa),
- 330 izrednih nadzorov na podlagi prejetih prijav (300 na področju šolstva in 30 na področju športa),
- 5 ponovnih nadzorov na področju šolstva,
- skupnih inšpekcijskih nadzorov na podlagi programa dela Inšpekcijskega sveta oz. posamičnih dogovorov ter
- 160 prekrškovnih postopkov (130 na področju šolstva in 30 na področju športa, ocenjujejo, da bo največ prekrškovnih postopkov uvedenih zaradi neobiskovanja pouka šoloobveznih otrok in dela na črno na področju predšolske vzgoje).

¹ Kriteriji za določitev prioritet dela inšpektorata RS za šolstvo in šport št. 010-56/2020/1 (I1-01) z dne 31. 12. 2020 so dostopni na: https://www.gov.si/assets/organi-v-sestavu/IRSSS/DOKUMENTI/kriteriji_prioritete-dela-IRSSS.pdf

12. MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

12.1 ZDRAVSTVENI INŠPEKTORAT REPUBLIKE SLOVENIJE

Zaradi novonastalega tveganja, ki se je pojavilo marca 2020 z epidemijo nalezljive bolezni COVID-19, inšpektorat v letu 2021 načrtuje največ sistemskih inšpekcijskih nadzorov na področju nalezljivih bolezni. V prvi polovici leta bo inšpektorat z upoštevanjem veljavnih odlokov in odredb Vlade RS nadaljeval s tedenskim načrtovanjem izvajanja inšpekcijskega nadzora ter na ta način prilagodil vsebino nadzora trenutni epidemiološki situaciji. Vsi odloki in odredbe se sprejemajo z namenom preprečitve razširjanja nalezljive bolezni COVID-19 in določajo omejitve in prepovedi, ki veljajo tako za nosilce dejavnosti kot za posameznike. Nadzor skoraj celotnega inšpektorata bo tako v letu 2021 še vedno prioriteten preusmerjen na izvajanje nalog, povezanih z zagotavljanjem spoštovanja vladnih ukrepov za zajezitev nalezljive bolezni COVID-19. Izjema je le zagotavljanje nujnih nalog inšpektorata, ki obsegajo:

- inšpekcijski nadzor ob vnosu pošiljk na področjih materialov in izdelkov, namenjenim za stik z žvili in zdravstvene ustreznosti oziroma varnosti prehranskih dopolnil in žvil za posebne skupine,
- delovanje kontaktne točke za RASFF na področjih materialov in izdelkov, namenjenim za stik z žvili in zdravstvene ustreznosti oziroma varnosti prehranskih dopolnil in žvil za posebne skupine,
- delovanje kontaktne točke za RAPEX na področjih splošne varnosti proizvodov, kozmetičnih proizvodov in varnosti igrač.

Po izboljšanju epidemiološke situacije, ki je trenutno napovedana za drugo polovico leta 2021, bo inšpektorat predvidoma pričel izvajati redni nadzor oziroma sistemske inšpekcijske nadzore tudi na večini drugih področjih, ki sodijo v njegovo pristojnost.

Izredne inšpekcijske nadzore bo inšpektorat izvajal na podlagi prejetih prijav, odstopov drugih služb in drugih primerov utemeljenih sumov na kršenje predpisov, ki so pod njegovim nadzorom. Pri tem se predvideva, da bo glede na javni interes, katerega varuh je inšpektorat, to pa je javno zdravje, pri večini prijav potrebna hitra oziroma prioriteten obravnava.

Kadar inšpektorji ugotovijo kršenje oziroma neizvajanje predpisov, so dolžni uporabiti ukrepe za zagotovitev zakonitega stanja. Narava ukrepov, ki so določeni za obvladovanje izbruha nalezljive bolezni COVID-19, zahteva od inšpektorata takojšnje preverjanje in ukrepanje, pri tem pa so za nespoštovanje določene prekrškovne sankcije, ki v času izbruha tudi prevladujejo.

Skladno s strategijo delovanja inšpekcijskih služb bo inšpektorat v letu 2021 aktivno sodeloval z vsemi inšpekcijskimi organi.

Na podlagi sprememb prvega odstavka 39. člena Zakona o nalezljivih boleznih nadzor nad izvajanjem ukrepov iz navedenega člena, pri opravljanju nalog inšpekcijskega nadzora iz svoje pristojnosti, opravljajo tudi: Uprava Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin, Inšpektorat Republike Slovenije za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo, Tržni inšpektorat Republike Slovenije, Finančna uprava Republike Slovenije, Inšpektorat Republike Slovenije za infrastrukturo, Inšpektorat Republike Slovenije za delo, Inšpektorat Republike Slovenije za šolstvo in šport, Inšpektorat Republike Slovenije za kulturo in medije, Inšpektorat Republike Slovenije za notranje zadeve, Inšpektorat Republike Slovenije za okolje in prostor, Inšpektorat za javni sektor, Inšpektorat Republike Slovenije za obrambo, Inšpektorat Republike Slovenije za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, Urad Republike Slovenije za kemikalije, Urad Republike Slovenije za preprečevanje pranja denarja, Urad Republike Slovenije za nadzor proračuna, Uprava Republike Slovenije za pomorstvo, Uprava Republike Slovenije za varstvo pred sevanji, Uprava Republike Slovenije za jedrsko varnost, Urad Republike Slovenije za meroslovje, Uprava Republike Slovenije za informacijsko varnost, Javna agencija za civilno letalstvo Republike Slovenije, Javna agencija Republike Slovenije za zdravila in medicinske pripomočke in Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije.

Na podlagi teh sprememb Zakona o nalezljivih boleznih in usmeritev Vlade RS, bo Sektor za strategijo in planiranje Zdravstvenega inšpektorata Republike Slovenije, vodil koordinacijo enotnega tedenskega poročanja inšpekcijskih organov o izvedenih nadzorih in odrejenih ukrepih

glede spoštovanja 39. člena Zakona o nalezljivih boleznih in veljavnih vladnih odlokov, ki so sprejeti z namenom preprečitve razširjanja nalezljive bolezni COVID-19. Z inšpekcijskimi organi, bodo po potrebi, potekali tudi operativni dogovori glede izvajanja nadzorov na konkretnih področjih.

Zdravstveni inšpektorat Republike Slovenije bo v letu 2021 nadaljeval s prakso odstopanja ugotovljenih kršitev, ki ne sodijo v stvarno pristojnost inšpektorata, ter posvetovanjem o predmetnih zadevah z drugimi inšpekcijskimi organi in službami.

12.2 URAD REPUBLIKE SLOVENIJE ZA KEMIKALIJE, INŠPEKCIJA ZA KEMIKALIJE

Strateške usmeritve s kriteriji za določanje prioriteten pregledov in tudi prioriteten za vsako tekoče leto so objavljeni na spletni strani Urada RS za kemikalije:

<https://www.gov.si/drzavni-organi/organi-v-sestavi/urad-za-kemikalije/o-uradu-za-kemikalije/inspekcija-za-kemikalije/>

Področja, ki bodo predmet inšpekcijskih pregledov v letu 2021:

- vzorčenje razkužil: do 50 vzorcev
- vzorčenje usnjene obutve: do 30 vzorcev
- vzorčenje električne in elektronske opreme: do 10 vzorcev
- nadzor uporabe razkužil: do 50 zavezancev
- nadzor nad eteriko in sestavinami za kozmetiko: do 10 zavezancev
- nadzor nad označevanjem dišečih sveč: do 10 zavezancev
- nadzor internetne prodaje nevarnih kemikalij in biocidnih proizvodov/razkužil: do 30 zavezancev
- sodelovanje v mednarodnem projektu nadzora avtoriziranih snovi (REF-9): do 10 zavezancev

Izvedba inšpekcijskih nadzorov na osnovi prejetih pobud in prijav, katerih prednostna obravnava je upravičena z vidika javnega interesa: do 50 nadzorov, dejanske potrebe se pokažejo med letom.

Izvedba inšpekcijskih nadzorov na osnovi ostalih prejetih pobud in prijav: RAPEX pregledi – števila ne načrtujejo, ocenjujejo odstop 200-300 notifikacij za nevarne izdelke.

Uvedeni prekrškovni postopki: števila ne načrtujejo, odvisno je od rezultatov vzorčenj in izpolnjevanja izrečenih ukrepov.

Izvedba skupnih inšpekcijskih nadzorov - skupni nadzori so predvideni za področja:

- nadzor avtoriziranih snovi (projekt REF-9): skupne inšpekcije z IRSD,
- internetna prodaja – po potrebi sodelovanje s policijo in drugimi nadzornimi organi.

12.3 UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA VARSTVO PRED SEVANJI, INŠPEKCIJA VARSTVA PRED SEVANJI

Kriteriji za določanje prioriteten inšpekcijskih nadzorov so objavljeni na: <https://www.gov.si/assets/organi-v-sestavi/URSVS/Inspekcijavarstvapredsevanji-splosno.pdf>

Ocenjujejo, da bo inšpekcijski nadzor IVS v letu 2021 na podlagi strateških usmeritev in prioriteten dela predvidoma obsegal 200 inšpekcijskih pregledov, in sicer:

- 185 rednih (150 + 20 + 15) in
- 15 izrednih oziroma pregledov na podlagi prejetih pobud in prijav (3 + 10 + 2).

Ocenjeno število pregledov temelji na oceni števila primerov, povezanih z začetkom in prenehanjem uporabe vira sevanja.

Področja, ki bodo predmet **rednih** inšpekcijskih nadzorov:

- načrtovani periodični pregledi (20), povezani z znanim tveganjem, ki sledi kompleksnosti izvajanja dejavnosti in izkušnjami o preteklem delovanju. Pri najpomembnejših izvajalcih

sevalne dejavnosti se ti pregledi izvajajo v rednih intervalih (npr. enkrat letno), pri ostalih izvajalcih pa v daljših intervalih, odvisno od dejavnosti, ki jih izvajajo, ugotovljenega stanja in razpoložljivih človeških virov:

- Nuklearna elektrarna Krško (2),
 - Onkološki inštitut Ljubljana (2) (Oddelek za teleradioterapijo, sistem zadrževalnikov),
 - UKC Ljubljana (1) (Klinični inštitut za radiologijo),
 - UKC Maribor (1) (Oddelek za onkologijo-radioterapija),
 - Zavod Republike Slovenije za transfuzijsko medicino (1),
 - Institut "Jožef Stefan" ali Agencija za radioaktivne odpadke (1),
 - institucije z zahtevnejšo medicinsko diagnostiko (nuklearna medicina, računalniška tomografija, interventni posegi, mamografija) (Ordinacija za bolezni dojke in ginekologijo Vanja Jelinčič, Sanabilis d.o.o., SB Slovenj Gradec ali SB Šempeter) (3),
 - institucije, ki izvajajo manj zahtevno rentgensko diagnostiko (klasična rentgenska diagnostika, veterina itd. ne vključuje zobne rentgenske diagnostike) (3) (Bistrumed ortopedska ambulanta, Avelana d.o.o. ali ZD Slovenj Gradec, Veterinarstvo Vidic ali JANG vet. amb),
 - institucije, ki izvajajo zobno rentgensko diagnostiko (5) (A-Dens d.o.o., Green CT, Dentamedica d.o.o., Zobni rtg Krizant, Zobna ambulanta Lukač Mirko, in M&I zobozdravstvo ali Hepi-Dent),
 - ostale institucije (prevozi radioaktivnih snovi, laboratoriji, gospodarstvo itd.) (1)
- pregledi (150), povezani z začetkom oziroma prenehanjem uporabe vira sevanja, na podlagi priglasi tve namere, s katero izvajalec napove uporabo vira sevanja, ali poročil pooblaš čene organizacije, ki izvaja preglede virov sevanj (op.: zaradi njihove narave je število tovrstnih zadev mo č načrtovati le okvirno na podlagi izkušenj iz preteklih let),
 - pregledi objektov (15), v katerih se bo podlagi sistematičnega pregledovanja delovnega in bivalnega okolja odkrilo, da je v dolo čenih prostorih povišana koncentracija radioaktivnega plina radona (Vrtec Sežana-enote Komen, Senožeče in Lehte, OŠ Divača + PŠ Senožeče, Vrtec Maribor Studenci, OŠ Žužemberk - PŠ Šmihel, Dvor in Ajdovec, OŠ Stari trg pri Ložu, ZD Šiška, Vrtec Medvode, OŠ Nazarje, Vrtec Velenje, OŠ Celje Hudinja, ostali objekti, opredeljeni naknadno glede na rezultate meritev).

Področja, ki bodo predmet **izrednih** inšpekcijskih nadzorov (15):

- povečana izpostavljenost delavca sevanju, kar se ugotavlja na podlagi mesečnih poročil, ki jih pooblaš čeni izvajalci, usposobljeni za izvajanje meritev izpostavljenosti delavca oziroma osebne dozimetrije (3),
- ugotovljene tehnične nepravilnosti z virom sevanja ali postopkovnimi nepravilnostmi ravnanja z njim, o čemer se IVS seznanj iz poročil o tehničnem pregledu vira sevanja, ki ga vsaj enkrat letno izvede pooblaš čena organizacija za izvedbo pregleda (10),
- ostali nenačrtovani izredni dogodki, glede katerih IVS pridobi informacije iz drugih virov, prijav, drugih inšpekcijskih služb ipd. (2).

Skupni inšpekcijski nadzori z drugimi inšpekcijami (1):

- varstvo pred sevanji v sodelovanju z Inšpekcijo za sevalno in jedrsko varnost (Nuklearna elektrarna Krško).

Ocena števila oziroma **deleža** inšpekcijskih nadzorov, izvedenih na podlagi prejetih **prijav** je med 10 in 15 nadzorov oziroma med 5 % do 7,5 % vseh načrtovanih inšpekcijskih nadzorov.

12.4 JAVNA AGENCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA ZDRAVILA IN MEDICINSKE PRIPOMOČKE

1.4.1.

Prioritete dela in strateške usmeritve Inšpekcije JAZMP v letu 2021 predstavljajo:

- Izvedba plana **rednih** inšpekcijskih nadzorov po področjih, navedenih v točki 1.4.2. A. Realizacija plana je ključna za zagotavljanje zahtevanih standardov in nemoteno

opravljanje aktivnosti, tako različnih javnih služb kot tudi gospodarskih dejavnosti. Posebej izpostavljajo močan vpliv epidemije COVID-19, ki pomembno vpliva na prioritete, ki jih bo potrebno prilagajati aktualni situaciji.

- Izvedba **izrednih** inšpekcijskih nadzorov po področjih, navedenih v točki 1.4.2. A., na način in v rokih, kot jih bodo narekovale okoliščine v smislu zaščite javnega zdravja. Zaradi epidemije COVID-19 tudi v letu 2021 pričakujejo izrazito visok delež izrednih nadzorov v povezavi z dejavnostmi in izdelki, ki se navezujejo na protivirusne ukrepe in dejavnosti, zlasti na področju medicinskih pripomočkov.
- Izvedba ugotavljanja pogojev za opravljanje dejavnosti po področjih, navedenih v točki 1.4.2. B. v obsegu, kot ga narekujejo potrebe zdravstvenega sistema in povezanih gospodarskih dejavnosti. Realizacija je ključnega pomena za omogočanje ažurne širitve obstoječih dejavnosti in vpeljevanje novih dejavnosti tako v sistemu javnega zdravstva kot tudi v gospodarstvu.
- Obravnava obvestil v sistemu hitrega obveščanja.
- Obravnava prijav in uvedba ustreznih prekrškovnih postopkov.
- Sodelovanje z drugimi inšpekcijskimi organi kot je navedeno v točki 1.4.2. C.
- Sodelovanje pri nadzorstvenih nalogah v okviru Evropske agencije za zdravila (EMA) v mednarodnem okolju, ki je ena izmed ključnih aktivnosti za doseganje strateških ciljev JAZMP *Celovita kakovost delovanja JAZMP in Graditev prepoznavnosti JAZMP v domačem in mednarodnem okolju*.
- Izvedba inšpekcijskih nadzorov v tujini skladno z navedbo v točki 1.4.2. D.
- Sodelovanje pri pripravi zakonskih in podzakonskih predpisov, prioritarno Uredbe o izvajanju Uredbe (EU) o medicinskih pripomočkih.
- Aktivno sodelovanje v organizacijah in različnih delovnih telesih v EU prostoru (EDQM, PIC/S, EMA, Evropska Komisija, HMA, COEN) - reševanje skupnih nalog, izmenjava izkušnje in dobrih praks.

1.4.2.

A. Področja, ki bodo predmet **rednih** in po potrebi **izrednih** inšpekcijskih nadzorov:

- dejavnost proizvodnje zdravil in zdravilnih učinkovin,
- dejavnost prometa na debelo in uvoza učinkovin ter dejavnost prometa na debelo z zdravili,
- dejavnost prometa na drobno z zdravili v specializiranih prodajalnah,
- nadzor posrednikov v prometu z zdravili in zdravilnimi učinkovinami,
- klinična preskušanja zdravil,
- farmakovigilanca,
- dejavnost preskrbe s krvjo,
- dejavnost preskrbe s človeškimi tkivi in celicami, namenjenimi za zdravljenje,
- medicinski pripomočki v uporabi,
- dejavnost distribucije medicinskih pripomočkov,
- dejavnost prometa na drobno z medicinskimi pripomočki,
- dejavnost proizvodnje medicinskih pripomočkov,
- dejavnost nadzora priglašene organa,
- izvajanje prvega in tretjega odstavka 13., 14., 17., 18., 19., 20., 21., 26., 67., 70., 72., 83., 86., 89., 90., 91., 92., 93. in 94. člena Zakona o lekarniški dejavnosti (Uradni list RS, št. 85/16, 77/17 in 73/19).

B. Področja, ki bodo predmet **ugotavljanja pogojev za opravljanje dejavnosti**:

- proizvodnja zdravil in zdravilnih učinkovin,
- promet na debelo in uvoz učinkovin ter promet na debelo z zdravili,
- promet na drobno z zdravili v specializiranih prodajalnah,
- preskrba s krvjo,
- preskrba s človeškimi tkivi in celicami, namenjenimi za zdravljenje,
- priprava nerutinsko pripravljenih zdravil za napredno zdravljenje,
- lekarniška dejavnost – kontrolno-analizni laboratoriji za galenska zdravila.

C. Sodelovanje z drugimi inšpekcijskimi organi:

- izvrševanje ukrepov v skladu z Uredbo o ravnanju z odpadnimi zdravili (Uradni list RS, št. 105/08 in 84/18 – ZIURKOE) in Uredbo o odpadkih (Uradni list RS, št. 37/15, 69/15 in 129/20) v sodelovanju z Zdravstvenim inšpektoratom Republike Slovenije;
- področje mejnih izdelkov v sodelovanju z Zdravstvenim inšpektoratom Republike Slovenije;
- uporaba mejnih izdelkov v sodelovanju s Tržnim inšpektoratom Republike Slovenije;
- Finančna uprava Republike Slovenije (Carina) na podlagi določil četrtega odstavka 165. člena Zakona o zdravilih (Uradni list RS, št. 17/14 in 66/19, v nadaljevanju: ZZdr-2) (strokovna podpora pri nadzoru uvoza zdravil) in na podlagi 27. člena Uredbe (ES) 765/2008.

D. Izvedba inšpekcijskih nadzorov v tujini

V skladu s 169. členom ZZdr-2 lahko farmacevtski inšpektorji na podlagi sodelovanja med državami članicami EU, zahteve pristojnega organa države članice EU, Evropske agencije za zdravila ali Evropske komisije, zaprosila pristojnega organa ali poslovnega subjekta iz EU ali tretje države opravljajo strokovne naloge v zvezi s preverjanjem izpolnjevanja dobrih proizvodnih praks in dobrih distribucijskih praks za zdravila, učinkovine in nekatere pomožne snovi ter dobre klinične in farmakovigilančne prakse pri poslovnem subjektu s sedežem v katerikoli državi članici EU ali v tretji državi.

Izvedba tovrstnih nalog je odvisna od interesov nacionalnega sistema zdravstvenega varstva, gospodarskih interesov republike Slovenije ter interesov in razpoložljivih virov JAZMP. Ta segment je epidemija COVID-19 najbolj prizadela. Kljub začasnim ukrepom Evropske agencije za zdravila in Evropske komisije pričakujejo, da bo v letu 2021 potrebno najti rešitve za primere, ki so pomembni za delovanje in razvoj slovenske farmacevtske industrije.